SPRAWOZDANIE

RADY ADWOKACKIEJ

W WARSZAWIE

ZA ROK

1934 — 1935

DRUKARNIA ROLNICZA
Sp. z o. o. Warszawa, Złota 24
Nakład 2000 egz.

1935 WARSZAWA 1935

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

SPRAWOZDANIE
RADY ADWOKACKIEJ
W WARSZAWIE

ZA ROK
1934 — 1935

1935 WARSZAWA 1935

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

Drukarnia Rolnicza, Warszawa, Złota 24

I. Skład Rady Adwokackiej.

Podział i Organizacja Pracy.

Skład Rady. W wyniku wyborów uzupełniających, dokonanych na dorocznem Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 r., skład Rady Adwokackiej w Warszawie na okres 1934/35 był następujący:

1. Baumberg Ignacy — 3-ci rok kadencji
2. Berenson Leon — 2-gi rok kadencji
3. Białaszewicz Czesław — 3-ci rok kadencji
4. Bielawski Bolesław — 1-y rok kadencji
5. Chełmoński Adam — 3-ci rok kadencji
6. Hartglas Maksymiljan — 1-y rok kadencji
7. Jackowski Aleksander — 2-gi rok kadencji
8. Janczewski Stanisław — 2-gi rok kadencji
9. Krzywicki Jerzy — 1-y rok kadencji
10. Kulczycki Michał — 1-y rok kadencji
11. Lewit Maurycy — 1-y rok kadencji
12. Nowodworski Leon — 3-ci rok kadencji
13. Pawłowski Stanisław — 2-gi rok kadencji
14. Pęski Wacław — 2-gi rok kadencji
15. Podkomorski Jan — 3-ci rok kadencji
16. Rudziński Mieczysław — 3-ci rok kadencji
17. Rzepecki Kazimierz — 2-gi rok kadencji
18. Słoński Tadeusz — 1-y rok kadencji
19. Żołędziowski Kazimierz — 2-gi rok kadencji.

Na pierwszem posiedzeniu w powyższym składzie, odbytem w dniu 3 grudnia 1934 r., Rada Adwokacka, stosownie do art. 40 pr. o u. a., ukonstytuowała się przez dokonanie wyborów i podziału czynności.

Prezydjum. W wyniku wyborów skład Prezydjum Rady był w okresie sprawozdawczym następujący:

Dziekan	— Adam Chełmoński
Wicedziekan	— Leon Nowodworski
Przewodniczący Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych	— Stanisław Janczewski
Sekretarz	— Wacław Pęski
Zastępca Sekretarza	— Kazimierz Żołędziowski
Skarbnik	— Jan Podkomorski
Zastępca Skarbnika	— Tadeusz Słoński

Rzecznicy Dyscyplinarni. Liczbę rzeczników dyscyplinarnych na okres sprawozdawczy Rada Adwokacka ustaliła początkowo na 8, a następnie, wobec zwiększania się ilości spraw, podlegających dochodzeniu dyscyplinarnemu, podwyższyła do 10. Rzecznikami dyscyplinarnymi byli:

1. Baumberg Ignacy
2. Hartglas Maksymiljan
3. Janczewski Stanisław
4. Krzywicki Jerzy
5. Kulczycki Michał
6. Lewit Maurycy
7. Pawłowski Stanisław
8. Rudziński Mieczysław
9. Rzepecki Kazimierz
10. Słoński Tadeusz

W myśl § 4 regulaminu na Przewodniczącego Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych Rada powołała Stanisława Janczewskiego.

Bibljotekarz i Gospodarz. Ogólny zarząd bibljoteką Izby powierzono członkowi Rady Michałowi Kulczyckiemu, a funkcje gospodarza lokalu Rady Adwokackiej oraz pokoi adwokackich w sądach warszawskich — Kazimierzowi Żołędziowskiemu.

Komisja Rewizyjna. Do Komisji Rewizyjnej Rady Adwokackiej wybrani zostali: Aleksander Jackowski — jako przewodniczący, Czesław Białaszewicz i Kazimierz Rzepecki — jako członkowie.

Delegaci Rady Adwokackiej. Na zasadzie odnośnych uchwał Rady [1]) funkcje Delegatów Rady Adwokackiej i ich zastępców pełnili w okresie sprawozdawczym następujący członkowie Izby:

Siedziba Sądu	Delegat	Zastępca
Biała Podlaska	Wincenty Skudro	Kazimierz Żmigrodzki
Białystok	Władysław Otto	Władysław Olszyński
Częstochowa	Włodzimierz Winnicki	Mieczysław Konarski
Łomża	Kazimierz Ryntflejsz	Adam Mieczkowski
Mława	Grzegorz Wierzbicki	Franciszek Zajewski
Piotrków	Dobrosław Kleyna	Wacław Walosiński
Płock	Marek Kozielski	Kazimierz Mayzner
Siedlce	Wacław Kęszycki	Juljan Serednicki
Sosnowiec	Janusz Borowski	Antoni Kon

D e l e g a t u r a w Ł o d z i. Funkcje przewodniczącego Delegatury sprawował w okresie sprawozdawczym z urzędu członek Rady Stanisław Pawłowski, a członkami Delegatury z nominacji Rady byli adwokaci: Józef Adamowicz, Edward Angerstein, Edmund Moszkowski i Józef Osiecki, po ustąpieniu zaś E. Angersteina wszedł na jego miejsce adwokat Eugenjusz Zejda [2]).

Delegatura działała poprzednio na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu tymczasowego [3]). W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka na podstawie opracowa-

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 142, 226, 341 i 342.
[2]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 342.
[3]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 7.

nego przez Delegaturę Łódzką projektu, po przedyskutowaniu go na posiedzeniach plenarnych i wprowadzeniu poprawek, uzgodnionych z Delegaturą, uchwaliła na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 1935 r. (prot. Nr. 26 § 12) „Regulamin Delegatury Łódzkiej Rady Adwokackiej w Warszawie", którego tekst został ogłoszony w „Palestrze" (1935 r. str. 610 i nast.).

Seminarja dla aplikantów adwokackich. Kierownictwo seminarjów dla aplikantów adwokackich Rada Adwokacka powierzyła, jak następuje:

w dziale prawa cywilnego:

grupa I-a (prawo materjalne) — adwokatowi Wacławowi Mińkiewiczowi,

grupa II-a (prawo procesowe i handlowe) — członkowi Rady Stanisławowi Janczewskiemu,

w dziale prawa karnego (grupa III-a) — adwokatowi Antoniemu Landau'owi,

w dziale prawa administracyjnego (grupa IV-a) — adwokatowi Stefanowi Urbanowiczowi.

Kierownictwo ogólne sprawowali Dziekan A. Chełmoński i członek Rady Stanisław Janczewski.

Konsultacja dla niezamożnej ludności. Kierownictwo konsultacji adwokackiej dla niezamożnej ludności przy Sądzie Okręgowym w Warszawie powierzono członkom Rady: Czesławowi Białaszewiczowi i Leonowi Berensonowi.

Komisje Egzaminacyjne. Skład komisyj egzaminacyjnych był ustalany przed każdym terminem egzaminu adwokackiego. Zgodnie z art. 110 pr. o u. a. do komisyj wchodzili sędziowie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, delegowani każdorazowo przez Prezesa tegoż Sądu. Członkami komisyj z ramienia adwokatury byli delegowani przez Radę Adwokacką jej członkowie oraz zaproszeni przez Radę członkowie Izby [1].

---

[1]) Skład komisyj egzaminacyjnych w czasie poszczególnych sesyj podano w rozdziale 8-ym sprawozdania.

Udział w Komisji Egzaminacyjnej Prokuratorji Generalnej R. P. Jako przedstawicieli adwokatury w komisji egzaminacyjnej przy Urzędzie Głównym Prokuratorji Generalnej, Rada Adwokacka delegowała w okresie sprawozdawczym następujących członków Izby:

na sesje komisji w dniach 18 grudnia 1934 r., 31 stycznia i 15 listopada 1935 r. — adwokata Jana Gadomskiego (prot. Nr. 44 § 15, Nr. 4 § 15 i Nr. 36 § 15);

na sesję komisji w dniu 29 marca 1935 r. — Wicedziekana Leona Nowodworskiego (pr. Nr. 12 § 3).

Główna Komisja Zapomogowa. Na miejsce wylosowanych na posiedzeniu komisji w dniu 5 listopada 1934 r. § 23 statutu zapomóg pośmiertnych) członków komisji adwokatów Władysława Lewinsona i Jana Tatarkiewicza oraz na miejsce wybranego do Rady adwokata Tadeusza Słońskiego Rada Adwokacka uchwałą z dnia 3 grudnia 1934 r. powołała na członków Głównej Komisji Zapomogowej adwokatów: Władysława Chylińskiego, Michała Kloczewskiego i Janusza Olchowicza. W ten sposób w okresie sprawozdawczym w skład komisji wchodzili: W. Chyliński, B. Kaminer, M. Kloczewski, J. Olchowicz, B. Rozensztadt i B. Suligowski.

Obowiązki przewodniczącego komisji pełnił w myśl § 24 statutu członek Rady - skarbnik Jan Podkomorski, a w jego zastępstwie — członek Rady - zastępca skarbnika Tadeusz Słoński. Na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 1934 r. na sekretarza komisji wybrany został B. Suligowski, a na jego zastępcę — B. Kaminer.

Komisja do spraw o wpis na listę aplikantów adwokackich. Podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym [1]), komisja miała za zadanie przygotowawcze rozpoznawanie spraw, dotyczących wpisu na listę aplikantów adwokackich, zaliczania na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć oraz dopuszczania aplikantów adwokackich do egzaminu adwokackiego

[1]) Patrz sprawozdanie za rok 1933/34, str. 10.

i przedstawianie w tych sprawach wniosków Radzie Adwokackiej na jej posiedzeniach plenarnych. Obowiązki przewodniczącego komisji pełnił Wicedziekan L. Nowodworski, a członkami komisji byli członkowie Rady: L. Berenson, C. Białaszewicz, M. Hartglas, J. Krzywicki, M. Kulczycki i K. Żołędziowski (prot. Nr. 2 § 1).

Komisja do spraw sądownictwa polubownego. Na podstawie uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 5 października 1934 r.[1]) Rada Adwokacka uchwałą z dnia 12 lutego 1935 r. (prot. Nr. 9 § 1) utworzyła stałą komisję do spraw sądownictwa polubownego, powierzając obowiązki przewodniczącego komisji Wicedziekanowi L. Nowodworskiemu, zastępcy przewodniczącego — członkowi Rady K. Rzepeckiemu; na członków komisji Dziekan powołał z poza Rady następujących członków Izby: Zygmunta Blenau'a, Eugenjusza Ernsta, Jana Gadomskiego, Natana Grodzińskiego, Kazimierza Hartmana, Antoniego Jurkowskiego, Władysława Lewinsona, Józefa Stopnickiego, Mieczysława Szacińskiego, Stefana Wójcickiego i Bronisława Zdanowicza. Następnie uchwałą Rady z dnia 28 maja 1935 r. (prot. Nr. 22 § 1) skład komisji został uzupełniony przez powołanie jeszcze trzech członków, mających siedzibę w Łodzi, a mianowicie członka Rady Stanisława Pawłowskiego i członków Izby Ryszarda Kijawskiego i Alfreda Bellera.

Inne komisje specjalne. Oprócz wskazanych już wyżej komisyj stałych Rada Adwokacka dla rozważenia i opracowania określonych zagadnień powołała w okresie sprawozdawczym następujące komisje specjalne:

1) Uchwałą z dnia 11 grudnia 1934 r. (prot. Nr. 2 § 30) — celem rewizji uposażeń pracowników biura Rady Adwokackiej — komisję w składzie Wicedziekana L. Nowodworskiego, jako przewodniczącego, oraz członków Rady: W. Pęskiego, J. Podkomorskiego, M. Rudzińskiego, K. Rzepeckiego i K. Żołędziowskiego;

---

[1]) Patrz „Palestra", 1934 r., str. 829.

2) uchwałą z dnia 1 października 1935 r. (prot. Nr. 33 § 28) — dla zebrania i opracowania w sposób systematyczny, celem wydania następnie drukiem, zasad z dziedziny etyki zawodowej i obowiązków obrończych, ustalonych dotychczas w uchwałach i orzeczeniach Naczelnej Rady Adwokackiej, Rady Adwokackiej w Warszawie, Sądu Dyscyplinarnego Izby Warszawskiej i Sądu Dyscyplinarnego Odwoławczego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, — komisję w składzie Wicedziekana L. Nowodworskiego, jako przewodniczącego, oraz członków Izby: Mieczysława Ettingera, Mieczysława Przyjemskiego, Bohdana Suligowskiego i Wacława Tyrchowskiego;

3) uchwałą z dnia 1 października 1935 r. (prot. Nr. 33 § 29) — celem rozważenia i ewentualnego opracowania wniosków w sprawie zmian ustawodawstwa podatkowego dla wolnych zawodów wogóle, a adwokatury w szczególności, — komisję w składzie adwokata Stefana Urbanowicza, jako przewodniczącego, oraz adwokatów: Stanisława Neufelda, Kazimierza Rzepeckiego, Władysława Szatensztajna i Karola Wellischa.

Posiedzenia Rady i jej Prezydjum. Posiedzenia plenarne Rady Adwokackiej odbywały się stale raz na tydzień — we wtorki—z wyjątkiem okresów feryj letnich oraz świątecznych.

Prezydjum odbywało stale posiedzenia co tydzień — w poniedziałki. W okresie feryj letnich Prezydjum na mocy uchwały Rady z dnia 2 lipca 1935 r. (prot. Nr. 27 § 26) załatwiało wszelkie wogóle sprawy bieżące, z wyjątkiem spraw o wpis na listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

Biuro Rady. W okresie sprawozdawczym zaszła zmiana w kierownictwie biura Rady, mianowicie na miejsce p. Dyonizego Sztumpfa, który po piętnastu latach pracy ustąpił z powodu złego stanu zdrowia, dyrektorem biura został mianowany w dniu 18 lutego 1935 r. Zygmunt Dudziński, prawnik z ukończonemi studjami uniwersyteckiemi, b. długoletni dyrektor biura Rady Miejskiej m. st. Warszawy.

Skład osobowy biura Rady, obejmującego: kancelarję ogólną, buchalterję, kasę, bibljotekę oraz sekretarjaty Kolegjum

Rzeczników Dyscyplinarnych i Sądu Dyscyplinarnego, był w okresie sprawozdawczym następujący:

Dyrektor biura — Dudziński Zygmunt, kierownik buchalterji — Nowicki Ignacy, referent sekretarjatu Sądu Dyscyplinarnego — Brayczewska Marja.

Urzędnicy: Sztajnert Zygmunt, Gałecki Leonard, Andrzeykowicz Marja, Stroynowska Zofja, Korytkowski Jerzy, Komorowski Ryszard, Andrzejewska Wacława, Korytkowska Marja, Śmiarowska Helena, Herbstówna Janina, Markowski Juljan, Świerżewski Walerjan.

Obsługę biura Rady i pokojów adwokackich w Sądach Apelacyjnym, Okręgowym i Grodzkich w Warszawie pełniło 7 woźnych i 1 goniec.

Ruch pism w biurze w okresie sprawozdawczym był następujący:

Dziennik podawczy zawierał numerów — 10.571.
„ wychodzący „ „ — 11.118.

Do biurowości wprowadzono szereg uproszczeń. Biuro prowadzi cały szereg repertorjów, wykazów i skorowidzów, a nadto administrację wydawanego nakładem Izby czasopisma „Palestra".

II. Działalność Rady Adwokackiej.

1. Sprawy ogólne.

Udział Rady Adwokackiej w uroczystościach pogrzebowych ku czci ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Rada Adwokacka wzięła udział w powszechnej żałobie narodowej z powodu śmierci ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Zaraz na pierwszą wieść o zgonie Dziekan i Wicedziekan w imieniu Rady Adwokackiej złożyli w Belwederze hołd zwłokom ś. p. Marszałka. Prezydjum Rady wystosowało depeszę kondolencyjną do pani marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej. W dniu 14 maja 1935 r. odbyło się specjalne żałobne posiedzenie Rady Adwokackiej, na którem Dziekan wygłosił przemówienie, poświęcone uczczeniu pamięci Wielkiego Zmarłego [1]). Przedstawiciele Rady z Dziekanem i Wicedziekanem na czele wzięli udział w uroczystościach pogrzebowych w Warszawie i Krakowie. Rada Adwokacka złożyła z funduszów Izby na budowę kopca Józefa Piłsudskiego 1.000 złotych.

Udział Izby w pożyczce inwestycyjnej. W związku z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1935 r. o wypuszczeniu 3% premjowej pożyczki inwestycyjnej (Dz. U. Nr. 23, poz. 154) Rada Adwokacka wydała komunikat do członków Izby, wzywając ich do wzięcia udziału w subskrypcji tej pożyczki i wyrażając przekonanie, że członkowie Izby, w zrozumieniu doniosłego znaczenia pożyczki dla gospodarczego rozwoju kraju i zwalczania bezrobocia, przyczynią się

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 367.

do jej pokrycia mimo ciężkich warunków materjalnych, w jakich znajduje się obecnie adwokatura. Jednocześnie Rada Adwokacka na zasadzie § 30 statutu zapomóg pośmiertnych subskrybowała z funduszu zapomogowego pożyczkę inwestycyjną na sumę nominalną 50.000 złotych, z której połowa pokryta została gotówką, a połowa — obligacjami pożyczki narodowej [1]) (u. 30.IV.1935 r., prot. Nr. 19 § 17).

Wybory delegatów do okręgowych zgromadzeń wyborczych. Na podstawie art. 32 ordynacji wyborczej do Sejmu z dnia 8 lipca 1935 r. (Dz. U. Nr 47, poz. 319) i § 7 regulaminu wyborów do zgromadzenia okręgowego z dnia 11 lipca 1935 r. (Dz. U. Nr. 48, poz. 324) Rada Adwokacka odbyła w dniu 30 lipca 1935 r. specjalne posiedzenie dla dokonania wyboru delegatów do okręgowych zgromadzeń wyborczych. Celem zorjentowania się co do kandydatur, wysuwanych przez miejscową adwokaturę, Rada Adwokacka skomunikowała się w tej sprawie uprzednio ze swymi Delegatami na prowincji.

Na delegatów wybrani zostali:

na okręg	wyborczy	Nr. 1	w Warszawie:	Kazimierz Rzepecki,
				Czesław Brzeziński,
„	„	2	„	Lucjan Halpern,
				Ejzyk Lewin,
„	„	3	„	Bolesław Rosensztadt,
				Marek Lewandowski,
„	„	4	„	Mieczysław Ettinger,
				Edmund Biejat,
„	„	5	„	Jan Gadomski,
				Czesław Żyliński,
„	„	6	„	Wacław Minkiewicz,
				Henryk Wald,
„	„	8	w Pułtusku:	Saturnin Szmidt,
				Otton Missuna,
„	„	13	w Łowiczu:	Tadeusz Czermiński,
				Jan Kulczycki,
„	„	15	w Łodzi:	Kazimierz Korwin-Korotkiewicz,
				Adolf Neumark,
„	„	16	„	Józef Osiecki,
				Bolesław Fichna,

---

[1]) Patrz komunikat Nr. 170, „Palestra", 1935 r., str. 442.

na okręg wyborczy Nr. 17 w Łodzi		Eugenjusz Zejda,
		Jan Gajewski,
" " 18 "		Adolf Ksawery Bloch,
		Stefan Gordziałkowski,
" " 21 w Sieradzu:		Karol Pfaff,
" " 22 w Piotrkowie Trybunalskim:		Bolesław Nowak,
		Wacław Walosiński,
" " 25 w Częstochowie:		Włodzimierz Winnicki,
		Mieczysław Konarski,
" " 27 w Sosnowcu:		Maciej Łaszczyński,
		Antoni Kon,
" " 40 w Białymstoku:		Władysław Otto,
		Stanisław Reinhard.

Gromadzenie materjałów, dotyczących braków ustawodawstwa. W poprzednim okresie sprawozdawczym powołane zostały przez Radę Adwokacką komisje, mające na celu gromadzenie materjałów, dotyczących braków ustawodawstwa oraz niedomagań w działaniu sądów i urzędów [1].

W dniu 10 grudnia 1934 r. Rada Adwokacka wydała komunikat, wzywający wszystkich członków Izby do poparcia przedsięwziętej pracy przez nadsyłanie swych uwag, spostrzeżeń i wniosków [2].

Dotychczas wpłynęły i zostały przekazane właściwym komisjom jedynie uwagi, dotyczące sprawy zmiany ustawy elektrycznej i znowelizowania przepisów o wyjściu z współwłasności na obszarze obowiązywania Tomu X. cz. 1 pr. cyw. ros.

Na łącznem posiedzeniu komisyj w dniu 24 czerwca 1935 r. uznano za pożądane stałe opracowywanie opinij w sprawie ważniejszych projektów ustawodawczych (np. prawa familijnego) oraz zebranie i opracowanie materjałów, dotyczących zagadnień, nastręczających się przy stosowaniu przez sądy w praktyce obowiązujących obecnie kodeksów postępowania cywilnego i karnego.

Na Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 r. wpłynął wniosek o powołanie odrębnej ko-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 11 i 16.

[2]) Patrz „Palestra", 1934 r., str. 820.

misji, która miałaby dążyć do usprawnienia współdziałania adwokatury z władzami wymiaru sprawiedliwości i administracji ogólnej oraz należytego uwzględniania w praktyce tych władz potrzeb i interesów adwokatury; wniosek ten przekazany został przez Prezydjum Walnego Zgromadzenia Radzie Adwokackiej do rozważenia.

Na posiedzeniu w dniu 1 października 1935 r. (prot. Nr. 33 § 30) Rada Adwokacka nie uznała potrzeby powołania projektowanej we wniosku komisji specjalnej, wychodząc z założenia, że zbytnie mnożenie komisyj nie wydaje się wskazane, a należałoby raczej zmierzać do ożywienia działalności komisyj już powołanych, co jednak wymaga, oczywiście, czynnego współdziałania ogółu członków Izby.

Sprawa fundacji im. F. Kotermanowiczowej. Sprawa ta jest nadal w toku[1]) i nie została dotąd, po uchyleniu pierwszego wyroku przez Sąd Najwyższy, osądzona przez Sąd Apelacyjny. Prowadzone były pertraktacje co do polubownego załatwienia sporu, przytem Rada Adwokacka ustaliła zasady, mające służyć za podstawę do pertraktacyj (u. 7.V.1935 r., prot. Nr. 20 § 18); dotychczas jednak nie dały one pozytywnego wyniku.

Wydawnictwo polskiego słownika prawniczego. W związku z rozpoczętemi przez komitet fundacji imienia Franciszka Nowodworskiego pracami nad wydawnictwem polskiego słownika prawniczego Prezydjum Rady Adwokackiej wyasygnowało z funduszów Izby na rzecz wspomnianej fundacji kwotę 300 złotych.

Subwencja na konkurs naukowy Rady Naczelnej Związku Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych R. P. W związku z organizowanym przez Radę Naczelną Związku Zrzeszeń Apliknatów Zawodów Prawniczych R. P. konkursem naukowym na prace z zakresu prawa cywilnego, karnego i handlowego Prezydjum Rady Adwokackiej przyznało organizatorom konkursu na ufundowanie nagród subwencję w kwocie 250 złotych.

---

1) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 16.

Kondolencja z powodu zgonu ś. p. Antoniego Dziędzielewicza. W dniu 11 stycznia 1935 r. zmarł jeden z najwybitniejszych adwokatów polskich, współtwórca i długoletni prezes Związku Adwokatów Polskich — ś. p. Antoni Dziędzielewicz. Z powodu tego zgonu Rada Adwokacka w Warszawie wystosowała do Rady Adwokackiej we Lwowie, Zarządu Głównego Związku Adwokatów Polskich i rodziny Zmarłego depesze treści następującej:

> Rada Adwokacka w Warszawie składa wyrazy głębokiego współczucia i żalu z powodu śmierci ś. p. nieodżałowanego mecenasa Antoniego Dziędzielewicza, wielkiego nieskazitelnego prawnika i obywatela, tak niezwykle wybitnego i tak bardzo zasłużonego członka Palestry Polskiej, twórcy i długoletniego Prezesa Związku Adwokatów Polskich, w którym cała adwokatura polska traci jednego z najbardziej czcigodnych swych przewodników.

2. Projekty zmian prawa o ustroju adwokatury.

Konferencja w Naczelnej Radzie Adwokackiej. W okresie sprawozdawczym Radzie Adwokackiej wypadło zająć się kwestją nowelizacji prawa o ustroju adwokatury z powodu zwołania w tej kwestji na dzień 10 marca 1935 r. konferencji Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Izb łącznie z Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej. W związku z tem sprawa omawiana była na poprzednich posiedzeniach Rady Adwokackiej w Warszawie.

Ankieta Naczelnej Rady Adwokackiej. W następstwie Naczelna Rada Adwokacka rozesłała do wszystkich Rad Adwokackich kwestjonarjusz co do szeregu konkretnych kwestyj, które były przedmiotem rozważań i dyskusji na wspomnianej wyżej konferencji Dziekanów i Wicedziekanów; do kwestjonarjusza dołączono otrzymane przez Naczelną Radę Adwokacką całkowite lub częściowe projekty, nadesłane Naczelnej Radzie przez Rady Adwokackie we Lwowie i Krakowie, Związek Adwokatów Polskich, Koło Adwokatów R. P. i Narodowe Zrzeszenie Adwokatów.

Po przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji na kilku swych posiedzeniach, Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 1935 r. (prot. Nr. 16 § 19) uchwaliła tekst odpowiedzi na kwestjonarjusz, o którym wyżej mowa.

Odpowiedź ta, zakomunikowana Naczelnej Radzie Adwokackiej, brzmiała, jak następuje.

I. Czy utrzymać system aplikacji adwokackiej, ewentualnie wprowadzić system aplikacji mieszanej, i jakie wprowadzić terminy?

Należy wprowadzić system aplikacji mieszanej: sądowej i adwokackiej.

Odbycie aplikacji sądowej powinno bezwzględnie poprzedzać odbycie aplikacji adwokackiej.

Aplikacja sądowa powinna wynosić okres, którego ukończenie jest wymgane, wedle odnośnych przepisów, dla możności przystąpienia do egzaminu sędziowskiego (a więc obecnie 3 lata).

Aplikacja adwokacka powinna trwać tak długo, aby obowiązkowy okres aplikacji sądowej i aplikacji adwokackiej wynosił łącznie lat 5, (a więc obecnie 2 lata) i aby aplikacja adwokacka trwała conajmniej 2 lata.

II. W razie wprowadzenia aplikacji mieszanej, czy żądać egzaminu sędziowskiego?

Należy żądać od kandydatów do stanu adwokackiego złożenia, po ukończeniu aplikacji sądowej, egzaminu sędziowskiego.

III. Czy uzależnić dostęp do adwokatury od odbycia określonego terminu na stanowisku asesora lub sędziego?

Nie.

IV. Czy pożądane są zmiany w przepisach o dostępie do adwokatury sędziów, prokuratorów i urzędników (co do stanowiska, czasu służby, ewentualnie bezpośredniości przejścia z urzędu do adwokatury)?

1. Art. 11 p. 3 obowiązującego prawa o ustroju adwokatury należy zmienić w dwóch kierunkach:

a) uzupełnić przepis powyższy postanowieniem, że ma zastosowanie tylko do osób, które określoną w nim służbę referendarską na stanowiskach o charakterze prawniczym odbyły po uprzedniem uzyskaniu warunków, wymaganych dla objęcia stanowiska sędziego;

b) wymagany obecnie dwuletni okres służby referendarskiej przedłużyć do okresu siedmioletniego.

2. Należy unormować tryb przyjmowania do adwokatury: a) sędziów, prokuratorów i wiceprokuratorów, którzy nie odbyli przewidzianego w art. 10 prawa o ustroju adwokatury 2-letniego terminu służby na powyższych stanowiskach; b) asesorów sądowych; c) urzędników państwowych, którzy odpowiadać będą wymaganiom art. 11 p. 3 prawa o ustroju adwokatury (zmienionego, jak wyżej zaprojektowano), z wyjątkiem wymagania siedmioletniego okresu służby.

Proponuje się mianowicie nadanie Radom Adwokackim uprawnienia do częściowego zaliczania kategorjom osób wyżej wymienionych odbytej służby sądowej (na stanowisku sędziego, prokuratora, wiceprokuratora, asesora) lub państwowej służby referendarskiej (na stanowisku o charakterze prawniczym) na poczet normalnego, obowiązkowego okresu aplikacji adwokackiej, z zastrzeżeniem wszakże, że osoby te powinny odbyć conajmniej roczny okres aplikacji adwokackiej i złożyć egzamin adwokacki.

V. Czy ustalić w przepisach maksymalny wymiar składki wpisowej lub wymiar jednolitej składki dla wszystkich izb?

Pożądanem jest, aby prawo o ustroju adwokatury:

1) przewidywało możność normowania w sposób jednolity wysokości składki wpisowej (art. 12 prawa o ustroju adwokatury) we wszystkich Izbach Adwokackich, z możnością różniczkowania tej składki dla różnych kategoryj osób, wpisywanych na listę adwokatów (naprzykład: aplikantów adwo-

kackich, wpisywanych na listę w wyniku egzaminu adwokackiego, b. sędziów, innych kandydatów),

2) uprawniało Naczelną Radę Adwokacką do ustalania jednolitej dla wszystkich Izb skali składki wpisowej, po wysłuchaniu opinij i wniosków Rad Adwokackich.

VI. Czy i jakie należałoby wprowadzić przepisy co do wyboru siedziby?

1. Prawo o ustroju adwokatury należy uzupełnić przez wprowadzenie (ewentualnie w art. 108-ym) postanowienia, że po złożeniu egzaminu adwokackiego aplikant adwokacki ma prawo do wpisu na listę adwokatów wyłącznie tej Izby Adwokackiej, w której skończył aplikację adwokacką i złożył egzamin adwokacki.

2. Art. 22 prawa o ustroju adwokatury należy uzupełnić przez wprowadzenie postanowienia, że prawo przenoszenia siedziby z okręgu jednej Izby Adwokackiej do innej, w trybie powyższego artykułu, służy tylko adwokatom, którzy posiadają już conajmniej trzyletnią praktykę adwokacką.

3. a) Należy przewidziany w art. 10 cz. 2 prawa o ustroju adwokatury zakaz obioru siedziby rozszerzyć w ten sposób, by dotyczył nie tylko miejscowości, w których dane osoby sprawowały w ciągu ostatnich dwóch lat służby czynności sędziowskie lub prokuratorskie, ale wogóle całego okręgu tego Sądu Okręgowego, w obrębie którego sprawowały powyższe czynności.

b) Należy przewidziany w art. 10 cz. 2 pięcioletni termin powyższego zakazu skrócić do lat 3-ch.

c) Należy uzupełnić art. 10 przez dodanie przepisu, stanowiącego, że byli sędziowie, asesorzy, prokuratorzy lub wiceprokuratorzy — z wyjątkiem sędziów i prokuratorów Sądu Najwyższego — nie mogą w ciągu lat trzech od chwili opuszczenia służby sądowej występować jako adwokaci w tych sądach i urzędach, w których sprawowali czynności sędziowskie lub prokuratorskie w ciągu ostatnich dwóch lat przed opuszczeniem służby.

d) Art. 11 p. 3 prawa o ustroju adwokatury należy uzupełnić przez dodanie przepisu, stanowiącego, że byli urzędnicy państwowi nie mogą w ciągu 3 lat od chwili opuszczenia służby państwowej prowadzić, jako adwokaci, spraw w urzędach państwowych, w których pozostawali na służbie w ciągu ostatnich dwóch lat przed jej opuszczeniem, a nadto w urzędach państwowych pierwszej instancji tegoż resortu, położonych w okręgu tegoż Sądu Okręgowego, co urzędy, w których pozostawali na służbie w ciągu wspomnianych dwóch lat.

VII. Czy utrzymać przepis art. 14 prawa o ustroju adwokatury, ewentualnie z jakiemi zmianami?

Należy utrzymać przepis art. 14 prawa o ustroju adwokatury ze zmianą, polegającą na skreśleniu w części 2-ej tegoż artykułu wyrazów:

„obejmować jednocześnie więcej, niż obszar dziesięciu sądów okręgowych ani też."

VIII. Czy zmienić postanowienia o prawie patronatu, w szczególności czy w art. 100 prawa o ustroju adwokatury nie podwyższyć wymaganego okresu praktyki adwokackiej do lat 10, — czy nie zaznaczyć wyraźnie w ustawie, że dla przyjęcia pierwszego aplikanta potrzeba zezwolenia Rady Adwokackiej, — czy nie zabronić bezwzględnie przyjmowania więcej niż jednego aplikanta?

1. Przepis art. 100 prawa o ustroju adwokatury należałoby zmienić:

1) Przez podwyższenie do lat 10-ciu okresu praktyki adwokackiej, od którego zależy możność uzyskania zezwolenia na podjęcie się obowiązków patrona.

2) Przez dodanie przepisów, stanowiących, że:

a) adwokat, zamierzający przyjąć do swej kancelarji aplikanta adwokackiego, powinien uprzednio uzyskać od Rady Adwokackiej zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona;

b) Rada Adwokacka może odmówić zezwolenia adwokatom, co do których bądź zakres praktyki, bądź sposób prowadzenia spraw, bądź karalność dyscyplinarna lub inne względy nie dają — zdaniem Rady — dostatecznej rękojmi należytego wyszkolenia aplikanta;

c) adwokat powinien uzyskiwać ponowne zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona, ilekroć chce przyjąć do swej kancelarji nowego aplikanta adwokackiego;

d) Rada Adwokacka władna jest udzielać w wyjątkowych wypadkach zezwoleń na podjęcie się obowiązków patrona adwokatom, mającym więcej niż 5, lecz mniej niż 10 lat praktyki adwokackiej.

3) Przez dodanie przepisów, stanowiących, że:

a) jednoczesne sprawowanie obowiązków patrona wobec więcej niż jednego aplikanta adwokackiego jest niedopuszczalne;

b) nie dotyczy to jednak wypadków, w których Rada Adwokacka w razach wyjątkowych (naprzykład wykreślenia z listy adwokatów dotychczasowego patrona wskutek śmierci lub innych powodów) zleci z urzędu adwokatowi, za jego zgodą, sprawowanie obowiązków patrona względem danego aplikanta adwokackiego.

IX. Czy nie wprowadzić przepisu, aby osoby, pobierające zaopatrzenie emerytalne, z chwilą wpisu na listę adwokatów lub po pewnym okresie praktyki adwokackiej, traciły prawo do zaopatrzenia emerytalnego?

Utrata prawa do zaopatrzenia emerytalnego byłaby wogóle rozstrzygnięciem, idącem zbyt daleko; mogłaby być, chyba, mowa conajwyżej o zawieszeniu pobierania zaopatrzenia emerytalnego na czas wykonywania praktyki adwokackiej.

Rada Adwokacka w Warszawie wypowiada się jednak wogóle przeciwko przepisowi, o którym wyżej mowa, nawet w złagodzonej w sposób powyższy postaci.

X. Czy nie wprowadzić instytucji zastępców członków Rad Okręgowych i Sądów Dyscyplinarnych?

Wprowadzenie instytucji zastępców członków Rad Adwokackich i Sądów Dyscyplinarnych jest pożądane.

XI. Czy ograniczyć liczbę sędziów w kompletach orzekających Sądów Dyscyplinarnych I i II instancji do trzech?

Ograniczenie do trzech (zamiast pięciu) liczby sędziów w kompletach orzekających Sądów Dyscyplinarnych I i II instancji (art. 69 i 88 prawa o ustroju adwokatury) nie jest pożądane.

XII. Czy wprowadzić zmiany w systemie wyborów do Rad Adwokackich i Sądów Dyscyplinarnych?

Uchylić postanowienie art. 35 cz. 2 prawa o ustroju adwokatury, dotyczące wyborów ściślejszych.

XIII. Czy wprowadzić zebrania delegatów Izby, któreby całkowicie lub częściowo przejęły funkcje zgromadzenia Izby?

Nie.

XIV. Czy zmienić względnie uzupełnić postanowienie art. 16 prawa o ustroju adwokatury o zakresie działalności zawodowej?

Potrzeba nie zachodzi.

Natomiast konieczne jest spowodowanie uchylenia przepisów, zawartych w ustawach, rozporządzeniach czy zarządzeniach szczególnych, ograniczających działalność zawodową adwokatów (naprzykład: obrona w postępowaniu dyscyplinarnem dla urzędników państwowych, udział adwokatów w postępowaniu karno-administracyjnem przed władzami administracyjnemi, zastępstwo stron przez adwokatów przed sądami pracy).

XV. Czy wprowadzić zasadę, że obrońców z urzędu w sprawach cywilnych, karnych i administracyjnych wyznaczają wyłącznie władze korporacyjne, ewentuanie — czy wprowadzić inne zmiany w odonśnych przepisach?

Jest rzeczą pożądaną i celową przekazanie wyznaczania obrońców z urzędu w sprawach karnych i administracyjnych Radom Adwokackim, podobnie, jak obecnie odbywa się wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych (art. 116 p. 3 K. P. C. i art. 3 p. 6 prawa o ustroju adwokatury).

XVI. Czy wprowadzić przepis o przymusowem ściąganiu w drodze egzekucji na podstawie K. P. C. należności na rzecz Izby na podstawie wyroków Sądów Dyscyplinarnych lub wykazu zaległości?

Należałoby wprowadzić przepis, stanowiący, że podpisany przez Dziekana (lub Wicedziekana), członka Rady-skarbnika (lub jego zastępcę) i członka Rady-sekretarza (lub jego zastępcę) wykaz należności, przypadających od członka Izby na rzecz Izby Adwokackiej lub na rzecz funduszów, zarządzanych przez Radę Adwokacką, jest tytułem egzekucji sądowej (w znaczeniu art. 527 K. P. C.), podlegającym zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności (art. 526 i art. 529 § 3 K. P. C.).

XVII. Czy rozszerzyć, ewentualnie w jakim sensie, zakres niepołączalności zawodu adwokackiego z innemi zajęciami (art. 29 prawa o ustroju adwokatury?

Nie.

XVIII. Czy wprowadzić przepisy szczególne co do właściwości Sądu Dyscyplinarnego w sprawach przeciwko członkom Rad Adwokackich Okręgowych, Sądów Dyscyplinarnych i Naczelnej Rady Adwokackiej?

Nie.

XIX. Czy wprowadzić przepis co do wykreślania z listy adwokatów przez Rady Adwokackie wskutek karalności dyscyplinarnej?

Nie.

Natomiast pożądanem jest wprowadzenie przepisu, że Sąd Dyscyplinarny zamiast kary zawieszenia w czynnościach adwokata orzeka wykreślenie z listy adwokatów, gdy skazany w ciągu ostatnich pięciu lat, poprzedzających wydanie wyroku, był trzykrotnie skazany na karę zawieszenia, każdym razem na przeciąg nie krótszy, niż 6 miesięcy.

XX. Czy wprowadzić przepis o łączeniu kar dyscyplinarnych, w szczególności kar zawieszenia w czynnościach zawodowych?

Jest pożądanem wprowadzenie przepisów, normujących łączenie kar dyscyplinarnych, ale tylko w wypadkach, gdy idzie o kary zawieszenia w czynnościach adwokata.

XXI. Jaka instancja ma rozstrzygać merytoryczne i kasacyjne zażalenia na odmowę wpisu?

Jest pożądanem utrzymanie w całości obecnie obowiązujących art. 13 i art. 102 prawa o ustroju adwokatury.

XXII. Czy ustawa ma uregulować — ewentualnie w jaki sposób, sprawę przymusowego udziału w instytucjach ubezpieczeń pośmiertnych?

Szczegółowe unormowanie w prawie o ustroju adwokatury organizacji wzajemnej pomocy, w szczególności zapomóg pośmiertnych, czy też wzajemnych ubezpieczeń na wypadek śmierci lub innych, nie jest wskazane.

Natomiast pożądanem jest, aby prawo o ustroju adwokatury zawierało w tym względzie pewne zasady ogólne, stanowiące podstawę prawną działalności samorządu adwokackiego w powyższym zakresie.

Takie zasady ogólne możnaby sformułować w sposób mniejwięcej następujący:

1. Do zakresu działania samorządu adwokackiego należy zakładanie i prowadzenie instytucyj i funduszów pomocy

wzajemnej w szczególności organizacji zapomóg pośmiertnych lub wzajemnych ubezpieczeń na wypadek śmierci, niezdolności do pracy i starości (porównaj art. 3 p. 7 i art. 37 prawa o ustr. adw.).

2. Organizacje wzajemnej pomocy i zapomóg pośmiertnych lub ubezpieczeń wzajemnych opierają się w każdej Izbie Adwokackiej na specjalnych statutach, uchwalanych przez Walne Zgromadzenie Adwokatów na wniosek Rady Adwokackiej i zatwierdzanych przez Naczelną Radę Adwokacką.

Statuty te mogą przewidywać, między innemi, tworzenie odrębnych organów zarządu organizacji lub funduszu, tryb ich powoływania i zakres działania, w szczególności — tworzenie walnego zebrania uczestników danego funduszu lub organizacji (porównaj art. 34 p. 4 prawa o ustroju adwokatury).

Statut może również unormować tryb, w którym następuje jego uchylenie lub zmiana. W braku takich przepisów w samym statucie, jego uchylenie lub zmiana wymaga takiego samego trybu, jak pierwotne uchwalenie statutu, to jest uchwały Walnego Zgromadzenie Adwokatów Izby, powziętej na wniosek Rady Adwokackiej i zatwierdzonej przez Naczelną Radę Adwokacką.

3. Udział członków Izby w poszczególnych funduszach i organizacjach, o których wyżej mowa, i uiszczanie na ich potrzeby opłat i składek jest obowiązkowy w zakresie, przewidzianym wspomnianemi wyżej statutami (porównaj art. 27 prawa o ustroju adwokatury).

4. Poszczególne Izby Adwokackie mogą na zasadzie zgodnych uchwał Walnych Zgromadzeń Adwokatów, powziętych na wniosek Rad Adwokackich i zatwierdzonych przez Naczelną Radę Adwokacką, wprowadzać wspólne dla danych Izb fundusze czy organizacje pomocy wzajemnej, zapomóg pośmiertnych lub ubezpieczeń wzajemnych.

Działalność takich wspólnych dla kilku Izb funduszów lub organizacyj opiera się na statutach, uchwalonych w tym celu przez Walne Zgromadzenia Adwoketów danych Izb na wniosek Rad Adwokackich i zatwierdzonych przez Naczelną Radę Adwokacką.

Memorjał Zrzeszenia Aplikantów Adwokackich. W związku ze wspomnianą wyżej kwestją nowelizacji prawa o ustroju adwokatury Zrzeszenie Aplikantów Adwokackich w Warszawie wniosło w dniu 1 kwietnia 1935 r. za pośrednictwem Rady Adwokackiej w Warszawie do Naczelnej Rady Adwokackiej memorjał, dowodzący potrzeby zagwarantowania, przy ewentualnej nowelizacji prawa o ustroju adwokatury, praw aplikantów adwokackich, nabytych na mocy przepisów prawa dotychczasowego.

3. Przedstawicielstwo interesów zawodowych.

Audjencja u Ministra Sprawiedliwości. Na zaproszenie Ministra Sprawiedliwości Prezydjum Rady Adwokackiej w Warszawie, w osobach Dziekana A. Chełmońskiego, Wicedziekana L. Nowodworskiego i Sekretarza W. Pęskiego, wraz z Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej, w osobach Prezesa Franciszka Paschalskiego i Wiceprezesa Antoniego Boguckiego, wzięło udział w audjencji, wyznaczonej przez pana Ministra na dzień 26 września 1935 r. w związku z kończącą się kadencją Naczelnej Rady Adwokackiej z nominacji i mającemi wskutek tego nastąpić wyborami.

Sprawozdanie z tej audjencji, w szczególności wygłoszone przemówienia, podane zostało do wiadomości członków Izby w Nr. 9 „Palestry", str. 689 i nast.

Konferencja Dziekanów i Wicedziekanów. Dziekan A. Chełmoński i Wicedziekan L. Nowodworski wzięli udział w dniu 10 marca 1935 r. w zwołanej przez Naczelną Radę Adwokacką konferencji Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Izb Adwokackich w sprawie nowelizacji prawa o ustroju adwokatury [1]).

Zjazd Delegatów Rady Adwokackiej w Warszawie. W dniu 12 października 1935 r. w lokalu Rady odbył się zwołany przez Prezydjum Zjazd Delegatów Rady Adwokackiej w Warszawie i ich zastępców. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele

---

[1]) Patrz wyżej str. 15.

wszystkich ośrodków prowincjonalnych, a mianowicie: Białej Podlaskiej, Białegostoku, Częstochowy, Łodzi, Łomży, Mławy, Piotrkowa, Płocka, Siedlec i Sosnowca.

Głównym tematem obrad było omówienie stanu adwokatury okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Delegaci poszczególnych ośrodków zgodnie stwierdzili, iż zarobki adwokatury obniżyły się obecnie w sposób radykalny; jeśli, oczywiście, są między adwokatami jednostki lepiej zarabiające, to jednak przeciętny zarobek jest już mniejszy od przeciętnych zarobków urzędnika o cenzusie naukowym; taki stan rzeczy doprowadza do obniżenia poziomu moralnego jednostek mniej odpornych.

Plagą uczciwej adwokatury prowincjonalnej jest t. zw. „naganiactwo", t. j. korzystanie z usług płatnych pośredników przy werbowaniu mało uświadomionej klijenteli. Wypowiadano życzenia, ażeby Rada Adwokacka zwróciła się do władz prokuratorskich i wojewodów z prośbą o współdziałanie w ściganiu karnem tego rodzaju pośredników; ułatwiłoby to i władzom korporacyjnym oczyszczenie adwokatury z elementów niepożądanych, korzystających z tego rodzaju metod przyciągania klijenteli.

Wielu Delegatów z naciskiem zwracało uwagę na konieczność przyśpieszenia i wzmocnienia represyj dyscyplinarnych.

Omawiana była kwestja dopływu nowych sił do adwokatury. Podkreślano, że zamknięcie listy dla młodej generacji prawników byłoby wysoce niepożądane; natomiast zwracano uwagę na konieczność podniesienia poziomu przygotowania do zawodu i zapewnienia dostępu do adwokatury jednostkom, które pod względem moralnym dają należytą gwarancję utrzymania powagi stanu.

Omawiana, dalej, była kwestja stosunku sądownictwa do adwokatury, przytem zgodnie stwierdzono, iż naogół stosunek ten jest oparty na wzajemnem zaufaniu i życzliwości i, o ile tyko członkowie palestry wykonywają swe obowiązki z sumiennością i godnością, rola adwokata jest przez członków magistratury sądowej należycie doceniana. Przytaczane były wprawdzie przypadki niewłaściwego traktowania adwokatów

przez niektórych sędziów; stanowią one jednak raczej wyjątki; interwencja przedstawicieli Rady Adwokackiej lub jej Delegatów odnosi tutaj zazwyczaj pożądany skutek.

Rozważana była, dalej, sprawa obrony z urzędu. Podkreślono, iż wobec kryzysu gospodarczego, przeżywanego szczególnie mocno przez wieś, jak również wobec wprowadzenia obron z urzędu w sprawach cywilnych także w sądach grodzkich, obciążenie adwokatury bezpłatną pomocą dla niezamożnej części ludności wzrosło w sposób bardzo poważny.

Uznano za pożądane wystąpienie władz korporacyjnych w kierunku przywrócenia możliwości korzystania przez strony z pomocy adwokackiej w tych sprawach administracyjnych, jak postępowanie karno-administracyjne i dyscyplinarne, w których udział adwokatów był ostatnio wyłączony; dotyczy to również sądów pracy.

Pozatem zjazd rozpatrzył szereg wniosków poszczególnych Delegatów, których bliższem rozważeniem zajmie się Rada Adwokacka.

Sprawa domu wypoczynkowego dla adwokatów. Członek Rady Adwokackiej Leon Berenson wystąpił w okresie sprawozdawczym z projektem, aby Rada Adwokacka zajęła się sprawą założenia „domu wypoczynkowego", w którym członkowie Izby mogliby za skromną opłatą spędzać krótszy lub dłuższy czas.

Zdaniem projektodawcy potrzeba inicjatywy Rady Adwokackiej w tej mierze wypływa z obecnych warunków materjalnych członków Izby, sprawiających, że poważna ich część nie jest w stanie pozwolić sobie na pobyt wypoczynkowy w jakiejkolwiek miejscowości.

Na podstawie licznych rozmów w tej kwestji z kolegami-adwokatami projektodawca uważa, że na cel powyższy nadawałby się najlepiej jakiś folwark lub niewielki majątek ziemski w pobliżu Warszawy, zaopatrzony w skromne zabudowania gospodarcze i żywy inwentarz, co umożliwiłoby korzystanie z własnych produktów. Dom mieszkalny powinien być początkowo obliczony na ograniczoną liczbę osób (od 20 do 40), i dopiero w zależności od rozwoju instytucji mogłaby powstać kwestja jej rozszerzenia. W razie pomyślnego rozwoju można-

by z czasem stworzyć równolegle „Dom" dla adwokatów, którzy ze względu na wiek, zdrowie i chęć zaprzestania dalszej praktyki zechcieliby na stałe lub na czas dłuższy w takim domu osiąść, płacąc za mieszkanie i utrzymanie.

Mimo ciężkich warunków, poczucie solidarności koleżeńskiej i przeświadczenie, że wspólny wysiłek może stworzyć pożyteczną dla ogółu placówkę, uczynią, niewątpliwie, realizację projektu możliwą.

Z szerszym projektem w tej kwestji zwrócił się do Rady Adwokackiej członek Izby adwokat Wacław Szumański, podnosząc myśl stworzenia „domu zdrowia dla adwokatów" i zawiązania w tym celu specjalnego stowarzyszenia, do którego miałyby przystąpić wszystkie Izby Adwokackie w Państwie. Projekt statutu takiego stowarzyszenia adwokat Szumański złożył Radzie Adwokackiej.

Po rozważeniu obu powyższych projektów Rada Adwokacka doszła do przekonania, że możliwość zrealizowania projektu stworzenia „domu zdrowia" dla całej adwokatury w Państwie wydaje się w obecnej chwili wątpliwa; że natomiast narazie najbardziej realnem, a zarazem wielce pożądanem, jest założenie domu wypoczynkowego dla użytku członków Izby Adwokackiej Warszawskiej.

Celem rozważenia tej sprawy i opracowania szczegółowych i konkretnych wniosków Rada Adwokacka postanowiła: 1) utworzyć specjalną komisję; 2) do komisji powołać adwokatów: Leona Berensona, Stefana Berezę, Jana Gadomskiego, Natana Grodzińskiego, Tadeusza Słońskiego i Wacława Szumańskiego; 3) zalecić komisji rozpatrzenie projektu nawiązania kontaktu z instytucjami społecznemi, posiadającemi tego rodzaju domy wypoczynkowe, w celu ewentualnego zawarcia z niemi umowy, na mocy której członkowie Izby Adwokackiej Warszawskiej mogliby, narazie, korzystać z urządzeń wypoczynkowych tych instytucyj, narówni z ich członkami.

Sprawy podatkowe. W związku z art. 87 § 2 ordynacji podatkowej (Dz. U. Nr. 39/1934 r., poz. 346) i § 74 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 r. (Dz. U. Nr. 91, poz. 821) Rada Adwokacka zajęła się sprawą uproszczonych ksiąg gospodarczych

(§ 58 cytowanego wyżej rozporządzenia), przewidzianych dla wolnych zawodów. W kwestji tej Dziekan A. Chełmoński oraz członkowie Rady K. Rzepecki i J. Krzywicki odbyli szereg konferencyj w Ministerstwie Skarbu. W wyniku tych konferencyj Rada Adwokacka w dniu 5 lutego 1935 r. wystosowała do Ministerstwa Skarbu memorjał, w którym przedstawiła, między innemi, co następuje.

Zdaniem Rady Adwokackiej, księga przychodów i rozchodów dla adwokatów powinna składać się z rubryk następujących: a) po stronie przychodu: data, nazwisko i imię wpłacającego, suma; b) po stronie rozchodów: data, wyszczególnienie wydatku, suma.

Po stronie przychodowej należałoby zapisywać jedynie sumy, otrzymane tytułem honorarjum, po stronie rozchodu — jedynie te wydatki, które znajdują się w ścisłym związku z wykonywaniem zawodu adwokackiego i nie są dokonywane na rachunek klijenta. Z uwagi na to, że adwokat może mieć przychody z innych źródeł, które nie podlegają ujawnieniu w powyższej księdze, a to samo dotyczy wydatków o charakterze ściśle osobistym, Rada Adwokacka proponowała do księgi przychodu i rozchodu dla adwokatów podtytuł: „księga honorarjów i rozchodów zawodowych". Pozycje rozchodowe nie powinny wymagać uzasadnienia w postaci kwitów w tych wypadkach, gdy żądanie kwitów jest praktycznie niemożliwe lub zwyczajowo nieprzyjęte.

Należałoby dać adwokatom, nie prowadzącym zupełnie zapisów rozchodowych, możność domagania się potrącenia wydatków, związanych z wykonywaniem zawodu adwokackiego, w wysokości ryczałtu procentowego, odpowiadającego przypuszczalnym wydatkom.

Księga depozytowa powinna służyć do kontroli sum, przyjętych na rachunek osób trzecich lub do depozytu. Po stronie przychodu podlegałyby więc ujawnieniu w niej zaliczki, otrzymane na koszta, oraz kwoty, zainkasowane w imieniu klijenta; po stronie zaś rozchodu należałoby w niej zapisywać wydatki w sprawach prowadzonych (koszta sądowe i t. p.) oraz sumy, przekazywane klijentom lub w ich imieniu. Ponieważ w praktyce adwokackiej depozyty pieniężne w ścisłem znaczeniu tego słowa zdarzają się nader rzadko, mimo, że przez niektóre kancelarje mogą przepływać znaczne sumy do rozliczenia z klijentami, przeto celem wyraźniejszego zaznaczenia faktycznego charakteru omawianej księgi należałoby nazwę „księga depozytowa" pozostawić jedynie jako podtytuł,

nadać zaś tej księdze nazwę: „księga sum do rozliczenia z klijentami". Księga ta składałaby się zarówno po stronie przychodu, jak rozchodu, z trzech rubryk, a mianowicie: a) po stronie przychodu: data, nazwisko i imię wpłacającego i charakter wpłaconej sumy, suma; b) po stronie rozchodu: data, nazwisko i imię osoby (względnie instytucji), której suma została wypłacona, suma. Księga sum do rozliczenia z klijentami (księga depozytowa) mogłaby być prowadzona sposobem zapisów chronologicznych lub też sposobem kontowym; przy systemie kontowym możnaby było otwierać oddzielne konta dla każdego poszczególnego klijenta, lub też każdej poszczególnej sprawy.

Do powyższego memorjału Rada załączyła wzory ksiąg i prosiła Ministerstwo o ich zatwierdzenie oraz o uznanie wyłuszczonych w memorjale zasad co do sposobu ich prowadzenia. Mimo wielokrotnych następnie interwencyj Rada Adwokacka nie otrzymała dotychczas od Ministerstwa odpowiedzi, wobec czego nie mogła udzielić członkom Izby miarodajnych wskazówek co do sposobu prowadzenia ksiąg, o których mowa.

Na zaproszenie Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie Prezydjum Rady Adwokackiej wydelegowało członka Rady St. Janczewskiego na konferencję, zwołaną przez Izbę na dzień 23 lipca 1935 r., w sprawie ustalenia norm średniej zyskowności dla wolnych zajęć zawodowych. Na konferencji tej przedstawiciel Rady Adwokackiej domagał się podwyższenia normy odliczeń na utrzymanie kancelarji adwokackiej, dowodząc, że stosowana dotychczas norma 20% jest zbyt niska, zwłaszcza dla kancelaryj mniejszych. Uznając słuszność powyższych wywodów, Izba Skarbowa postanowiła procent dochodowości z praktyki adwokackiej na rok podatkowy 1935 (t. j. co do dochodu, osiągniętego w r. 1934) obniżyć na 60 — 80% od obrotu do 20.000 złotych, a na 70—80% — od obrotu wyższego. Ustalone, jak wyżej, normy dochodowości Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 173 [1]).

Wskutek pism Okręgowych Izb Skarbowych w Warszawie i Białymstoku Rada Adwokacka, po porozumie-

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 696.

niu się ze swymi Delegatami, przedstawiła w podwójnej liczbie kandydatów z pośród adwokatury na członków komisyj odwoławczych przy tych Izbach. Z pośród wskazanych przez Radę Adwokacką kandydatów Minister Skarbu na zasadzie art. 24 § 5 ordynacji podatkowej powołał na członka komisji odwoławczej przy Okręgowej Izbie Skarbowej w Warszawie adwokata Romana Malczewskiego, na jego zastępcę — adwokata Jana Gostomskiego, a na członka komisji odwoławczej przy Izbie Skarbowej w Białymstoku adwokata Władysława Otto, na jego zastępcę — adwokata Sebastjana Tillemana. Przedstawiciele adwokatury w komisjach odwoławczych przy Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie i Izbie Skarbowej w Łodzi mianowani zostali już w poprzednim okresie sprawozdawczym na okres dwuletni.

Wskutek pism poszczególnych Izb lub Urzędów Skarbowych Rada Adwokacka wskazała, stosownie do art. 76 § 3 ordynacji podatkowej, szereg adwokatów, jako biegłych do spraw podatkowych.

Na Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 r. rozważany był zgłoszony w trybie art. 36 pr. o u. a. wniosek grona członków Izby w sprawie reformy podatkowej dla wolnych zawodów. Z zasad, we wniosku wyłuszczonych, wnioskodawcy domagali się powołania specjalnej komisji przy Radzie Adwokackiej w Warszawie, któraby w porozumieniu z innemi Radami Adwokackiemi, tudzież z przedstawicielami innych zawodów, opracowała projekt reformy podatkowej w stosunku do wolnych zawodów, idącej w kierunku: a) zniesienia lub zmiany podatku obrotowego w stosunku do wolnych zawodów i b) uzależnienia stawek podatku dochodowego od źródła dochodu — ze szczególnem uwzględnieniem dochodu z wolnych zawodów. Do powyższego wniosku zgłoszono poprawkę, aby projektowana komisja zajęła się również kwestją zniesienia ograniczeń dla adwokatów i innych wolnych zawodów co do możności korzystania z ulg w opłacie zaległości podatkowych. Walne Zgromadzenie przekazało wspomniany wniosek Radzie Adwokackiej do rozważenia. Po omówieniu tej sprawy na posiedzeniu w dniu 1 października

1935 r. (prot. Nr. 33 § 29) Rada Adwokacka postanowiła dla wszechstronnego rozważenia zagadnienia i ewentualnego opracowania wniosków lub projektów na użytek Rady Adwokackiej utworzyć komisję, upoważniając ją do powiększenia swego składu w drodze kooptacji, w miarę potrzeby.

Komisja odbyła już pierwsze posiedzenie, na którem postanowiła uzupełnić swój skład[1]) przez kooptację adwokatów: Mieczysława Frydego i Stanisława Koziołkiewicza i apl. adw. Hermana Wisenberga.

Obrady komisji poszły w kierunku wykazania potrzeby skasowania podatku obrotowego dla adwokatów lub przynajmniej obniżenia stawki tego podatku do 1%, wobec jednoczesnego obciążenia opłatami na Fundusz Pracy. Pozatem, z uwagi na daleko posunięte zubożenie adwokatury, wielką niepewność jej zarobków i brak zabezpieczenia na wypadek starości i niedołęstwa, komisja uznała potrzebę zbadania możliwości obniżenia stawki podatku dochodowego dla adwokatów w stosunku do stawki podatku od dochodów fundowanych i od uposażeń. Z pośród członków komisji Wł. Szatensztajn podjął się opracowania projektów odnośnych wniosków ustawodawczych, Karol Wellisch — materjałów porównawczych ustawodawstwa innych krajów, K. Rzepecki — danych co do szybkiego pogarszania się stanu majątkowego adwokatury nie tylko w związku z ogólnym kryzysem, ale i wskutek nadmiernego jej rozrostu liczebnego, oraz co do uszczuplających dochody adwokackie poważnych obciążeń w postaci nie dających się zmniejszyć wydatków natury zawodowej.

Komisja postanowiła dalsze swe prace prowadzić w możliwie szybkiem tempie.

Na zaproszenie Izby Lekarskiej Warszawsko-Białostockiej Prezydjum Rady Adwokackiej uchwałą z dnia 28 października 1935 r. postanowiło delegować członków Rady J. Krzywickiego i K. Rzepeckiego na konferencję, mającą na celu omówienie wspólnej akcji wolnych zawodów w dziedzinie spraw podatkowych.

---

[1]) Patrz wyżej str. 9.

Kwestja zmiany ustawy o ochronie lokatorów. W związku z oświadczeniem w październiku 1935 r. Ministra Skarbu, iż zamierzona jest zmiana ustawy o ochronie lokatorów w tym sensie, aby z pod jej działania wyłączyć mieszkania większe, Rada Adwokacka w dniu 5 listopada 1935 r. zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej z memorjałem, wykazującym konieczność wystąpienia wobec czynników miarodajnych o uwzględnienie przy wprowadzaniu zamierzonej zmiany interesów adwokatury.

W memorjale tym Rada Adwokacka zaznaczyła, między innemi, że naogół adwokaci prowadzą swe kancelarje bezpośrednio przy mieszkaniach prywatnych; większa przeto ilość pokoi w mieszkaniu tłomaczy się połączeniem lokalu mieszkalnego z warsztatem pracy, przytem w mniejszych kancelarjach adwokackich niezbędne jest przeznaczenie dla potrzeb zawodowych przynajmniej dwóch pokoi, a w większych — trzech; szłoby więc o to, aby przy ustalaniu ilości pokoi, mającej decydować o wyłączeniu mieszkania z pod działania ustawy o ochronie lokatorów, z ogólnej liczby pokoi mieszkań adwokackich odliczane były dwa pokoje — przy mieszkaniach do pięciu pokoi, a trzy pokoje przy mieszkaniach większych. Wobec tego, że olbrzymia większość adwokatów znajduje się obecnie w bardzo ciężkich warunkach materjalnych, nieuwzględnienie powyższych dezyderatów postawiłoby niewątpliwie poważną część tej grupy inteligencji zawodowej w bardzo ciężką i trudną sytuację.

Wzmianki w prasie o adwokaturze. Na Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 roku grupa członków Izby w zgłoszonym projekcie rezolucji podniosła potrzebę zwrócenia przez Radę Adwokacką baczniejszej uwagi na spotykane w prasie notatki, dotyczące członków Izby, a zredagowane nieraz w sposób niewłaściwy, oraz przedsiębrania odpowiednich kroków w wypadkach, gdy podawane wiadomości nie odpowiadają rzeczywistości lub gdy sama forma notatki nie jest właściwa.

Wspomniany wniosek przekazany został do rozważenia Radzie Adwokackiej, która uczyniła to na posiedzeniu w dniu 1 października 1935 r. (prot. Nr. 33 § 27), przytem nie uznała

za wskazane podjęcie obecnie jakiejś akcji ogólnej, ustalając zarazem, że Rada Adwokacka czynić będzie odpowiednie kroki w każdym konkretnym przypadku, nastręczającym potrzebę interwencji ze strony organów korporacyjnych adwokatury.

4. Nadzór nad działalnością zawodową członków Izby oraz ustalanie zasad obowiązków obrończych i etyki zawodowej.

a. Systematyczne zebranie zasad etyki zawodowej.

Na posiedzeniu w dniu 1 października 1935 r. Rada Adwokacka rozważyła wniosek grupy członków Izby w kwestji zebrania i opracowania zasad etyki zawodowej, postawiony na Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 r., lecz — jako zgłoszony bez zachowania wymagań art. 36 pr. o u. a. — nie poddany przez Prezydjum Zgromadzenia pod głosowanie, a przekazany wprost Radzie Adwokackiej do rozważenia.

We wspomnianym wniosku wysunięto potrzebę niezwłocznego podjęcia prac nad zebraniem, opracowaniem i ujęciem w system skodyfikowany zasad etyki zawodowej, ustalonych w orzeczeniach i uchwałach organów korporacyjnych, i powołania w tym celu przez Radę Adwokacką specjalnej komisji.

Rada Adwokacka zważyła co następuje. Ustalenie zasad etyki zawodowej należy, wedle prawa o ustroju adwokatury, do organów samorządu adwokackiego i nie może być przekazane specjalnej wyłonionej przez Radę Adwokacką komisji. Kodyfikacja zasad etyki zawodowej z natury rzeczy, wkraczaćby musiała nieraz w dziedzinę samego ustalania tych czy innych zasad; zresztą właśnie w dziedzinie zasad etyki ścisła kodyfikacja nie wydaje się możliwa; natomiast jest możliwem i wysoce pożądanem zebranie i wydanie w sposób systematyczny zasad etyki zawodowej, ustalonych już dotychczas przez organy samorządu adwokackiego, a rozsianych, między innemi, w szeregu orzeczeń i uchwał Naczelnej Rady Adwo-

kackiej, Rady Adwokackiej w Warszawie i Sądów Dyscyplinarnych obu instancyj. Potrzebę takiego opracowania i wydawnictwa, które może się przyczynić do upowszechnienia i pogłębienia znajomości zasad etyki zawodowej wśród licznych członków korporacji adwokackiej, Rada podkreśliła już dawniej — we wstępie do swego sprawozdania za rok 1930/31; właśnie, między innemi, pod kątem widzenia zestawienia przynajmniej części materjału przygotowawczego do powyższej pracy opracowywane były doroczne sprawozdania drukowane Rady Adwokackiej w Warszawie.

W wyniku powyższego Rada Adwokacka postanowiła wyłonić specjalną komisję, której zadaniem będzie zebranie i opracowanie w sposób systematyczny — celem wydania następnie drukiem — zasad z dziedziny etyki zawodowej i obowiązków obrończych, ustalonych dotychczas w uchwałach i orzeczeniach Naczelnej Rady Adwokackiej, Rady Adwokackiej w Warszawie oraz Sądu Dyscyplinarnego Izby Warszawskiej i Sądu Dyscyplinarnego Odwoławczego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, upoważniając komisję do uzupełnienia swego składu [1]), w miarę uznanej potrzeby, w drodze kooptacji.

b. Zarządzenia i wyjaśnienia ogólne.

Zajęcia, których nie wolno łączyć z zawodem adwokata. Kwestja ścisłego ustalenia zajęć i czynności, które nie licują z zawodem adwokata, była już od dłuższego czasu przedmiotem rozważań władz korporacyjnych. Ostatnio prace w tym zakresie prowadzone były przez Naczelną Radę Adwokacką — na podstawie opinij poszczególnych Rad Adwokackich.

W sprawozdaniu za rok ubiegły podane było rozstrzygnięcie Rady Naczelnej, dotyczące szczególnej kwestji w tej dziedzinie, mianowicie zakresu czynności zawodowych adwokatów-posłów i senatorów oraz członków ciał samorządowych [2]).

W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby w drodze komunikatu, celem zastosowania się, ogólniejszą już uchwałę Naczelnej Rady Ad-

---

1) Patrz wyżej str. 9.

2) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 32.

wokackiej z dnia 2 lutego 1935 r. co do zakazu łączenia z zawodem adwokata pracy w przemyśle i handlu oraz innych zajęć.

Z uwagi na ważność zagadnienia oraz dla informacji wszystkich członków Izby godzi się tu przytoczyć ustalone przez Naczelną Radę Adwokacką następujące zasady:

I. Adwokatowi nie wolno:

prowadzić we własnem imieniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub należeć do spółki jawnej bądź komandytowej,

prowadzić cudzego przedsiębiorstwa zarobkowego w charakterze zarządzającego, administratora lub t. p.,

zajmować w cudzem przedsiębiorstwie zarobkowem jakiegokolwiek innego stanowiska (naprz. prokurenta, urzędnika, pracownika).

Narówni z cudzem przedsiębiorstwem zarobkowem należy traktować cudze gospodarstwo rolne.

II. Adwokatowi nie wolno należeć do zarządu spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, ani do dyrekcji banku.

Adwokat może być członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, nie może jednak być stałym delegatem rady lub delegatem do czasowego wykonywania funkcyj zarządu.

III. Te same zasady stosuje się do spółdzielni. Adwokat może być członkiem zarządu spółdzielni, jeśli nie pobiera w niej w żadnej postaci wynagrodzenia i jeśli spółdzielnia należy do uznanego związku rewizyjnego.

IV. Ograniczenia powyższe nie dotyczą udziału w zarządzie fundacyj o charakterze społecznym.

V. Adwokat, wpisany do rejestru, nie może powoływać się na fakt, że niedozwolonych adwokatowi czynności nie wykonywa lub nie bierze osobiście w przedsiębiorstwie udziału.

VI. Adwokat nie może być członkiem władz ani płatnym przedstawicielem organizacji zawodowej, powołanej do obrony albo zastępstw interesów gałęzi handlu lub przemysłu.

Podejmowanie się przez adwokatów spraw przeciwko adwokatom. W sprawozdaniu za r. 1933/34 (str. 35 i nast.) przytoczona została obszerna opinja Rady Adwokackiej w War-

szawie, opracowana na żądanie Naczelnej Rady Adwokackiej w kwestji ograniczeń co do podejmowania się przez adwokatów spraw przeciwko adwokatom. Większość wniosków, zawartych w powyższej opinji, została przyjęta przez Naczelną Radę Adwokacką w jej uchwale z dnia 5 października 1934 r., która jednak rozstrzygnęła inaczej, niż to proponowała Rada Adwokacka w Warszawie, kwestję podejmowania się przez adwokatów prowadzenia przeciwko adwokatom spraw, wynikających z czynności zawodowych.

Chociaż wspomnianą uchwałę Rada Adwokacka w Warszawie podała już do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 167 [1]) z nadmienieniem, że zawarte w niej zasady stosowane będą na przyszłość przez Radę Adwokacką w Warszawie i obowiązują członków Izby wzamian dotychczasowych zasad i trybu postępowania [2]), dla pamięci warto jednak przytoczyć i tutaj zasady, ustalone wspomnianą uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej.

I. Zastępstwo powoda lub pozwanego w sprawie przeciwko adwokatowi, gdy sprawa wynika z czynności zawodowych, można przyjąć tylko za zezwoleniem Rady Adwokackiej, która poweźmie decyzję na podstawie wniosku adwokata, pragnącego podjąć się zastępstwa.

II. Przed wytoczeniem powództwa przeciwko adwokatowi, gdy sprawa nie podpada pod p. I, adwokat, który się sprawy podjął, powinien zawiadomić Radę Adwokacką oraz treściwie i dokładnie wskazać przedmiot sprawy, wstrzymując się z wniesieniem pozwu do czasu otrzymania od Rady pisma, że zawiadomienie przyjęła do wiadomości.

III. O podjęciu się obrony przeciw powództwu, wytoczonemu przez adwokata, gdy sprawa nie podpada pod p. I, adwokat, który się obrony podjął, powinien niezwłocznie zawiadomić Radę Adwokacką oraz treściwie i dokładnie wskazać przedmiot sporu.

IV. Adwokat, który podjął się prowadzenia sprawy przeciwko koledze adwokatowi, powinien zawiadomić go o tem przed rozpoczęciem kroków sądowych w sposób odpowiedni,

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 222.

[2]) Patrz sprawozdania za r. 1924/25, str. 44 i 46, za r. 1930/31, str. 50, oraz „Palestra", 1925 r., str. 973 i 1931 r., str. 87.

aby dać mu możność zaspokojenia pretensji strony przeciwnej lub wszczęcia pertraktacyj celem polubownego załatwienia sporu.

V. Przy prowadzeniu sprawy przeciwko adwokatowi należy szczególnie przestrzegać zasady koleżeństwa, tudzież strzec powagi i godności adwokatury.

VI O wyniku sprawy przeciwko koledze-adwokatowi adwokat powinien niezwłocznie zawiadomić Radę Adwokacką.

VII. W wypadkach nagłych udzieli zezwolenia, względnie przyjmie do wiadomości zawiadomienie o podjęciu się sprawy, Dziekan Rady.

Gdyby nie było czasu na zwrócenie się do Dziekana, adwokat może spełnić niezbędną czynność, zwracając się równocześnie do Rady Adwokackiej z prośbą o zezwolenie lub z zawiadomieniem i następnie powinien zastosować się do decyzji albo oświadczenia Rady.

VIII. Zasady powyższe stosuje się analogicznie do prowadzenia spraw karnych i do popierania powództwa cywilnego w sprawach karnych.

IX. Gdy żaden z adwokatów, mających siedzibę w miejscu, gdzie znajduje się właściwy sąd, nie zechce podjąć się sprawy przeciwko adwokatowi, Rada Adwokacka na wniosek strony interesowanej ustanowi zastępcę z urzędu albo obrońcę stosownie do art. 3 p. 6 prawa o ustroju adwokatury, chyba, że sprawa jest oczywiście bezzasadna; gdy strona nie korzysta z prawa ubogich, Rada Adwokacka władna jest określić wynagrodzenie dla delegowanego adwokata.

Wysokość honorarjum za prowadzenie spraw o rentę inwalidzką, emeryturę, odszkodowanie za kalectwo, alimenty i t. p. Przy piśmie z dnia 14 grudnia 1934 r. Naczelna Rada Adwokacka przesłała Radzie Adwokackiej w Warszawie celem nadesłania opinji odpis pisma Rady Adwokackiej w Wilnie w kwestji zawierania umów o honorarjum za prowadzenie spraw o rentę inwalidzką, emeryturę, odszkodowanie za kalectwo i t. p.

W powyższem piśmie Rada Adwokacka w Wilnie poruszyła kwestję, że wysokość honorarjum w wyżej wymienionych sprawach nie może być pozostawiona dowolnemu uznaniu adwokata ze względu na sam charakter sprawy, jak i z tego względu, że w tych sprawach klijenci zazwyczaj znajdują

się w nader ciężkich warunkach materjalnych i w większości wypadków mogą opłacać honorarjum dopiero po zakończeniu sprawy; z tych powodów zmuszeni są oni godzić się na warunki, stawiane przez adwokata, nie licząc się z tem, że warunki te nieraz mogą być dla nich zbyt wygórowane.

Co do ustalenia norm w powyższej sprawie w Radzie Wileńskiej zaznaczyły się dwa poglądy:

1) norma maksymalnej wysokości honorarjum nie powinna przekraczać 10% kwoty, uzyskanej przez klijenta względnie mu przyznanej, przytem adwokat z wypłaconych rat zaległych może sobie potrącić na poczet honorarjum najwyżej jedną trzecią wypłaconej kwoty, pozostałą zaś część honorarjum powinien ściągnąć w miarę otrzymywania przez klijenta rat bieżących;

2) honorarjum nie powinno przekraczać normy wynagrodzenia, zakreślonej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 kwietnia 1933 roku (Dz. U. Nr. 24, poz. 201).

Przed zajęciem w powyższej sprawie stanowiska Rada Adwokacka w Warszawie zwróciła się do członków Izby, posiadających bardziej rozległą praktykę w sprawach, o których mowa, o dostarczenie materjałów oraz zakomunikowanie uwag, poczem na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 1935 r. (prot. Nr. 17 § 15) powzięła opinję następującą:

Słusznem jest stanowisko, że wysokość honorarjum w sprawach o rentę inwalidzką, emeryturę, odszkodowanie za kalectwo, alimenty i t. p. nie powinna być pozostawiona dowolnemu uznaniu adwokata ze względu na charakter tych spraw i ciężkie warunki materjalne, w jakich zazwyczaj klijenci tacy znajdują się, co zmusza ich do godzenia się częstokroć na zbyt wygórowane honorarjum.

Z drugiej strony wydaje się, że niema dostatecznej podstawy do zupełnego wyłączenia możności zawierania umów o honorarjum w sprawach tego typu, a należy jedynie ograniczyć wysokość honorarjum umownego.

Jako zasadę możnaby przyjąć, że honorarjum adwokata w sprawach tego rodzaju nie powinno przekraczać normy wynagrodzenia, określonego przez § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 kwietnia 1933 r. (Dz. U. Nr. 24 poz. 201).

Spory pomiędzy klijentami i adwokatami o honorarja w tych sprawach mogłyby być rozstrzygane przez Komisje do spraw Sądownictwa Polubownego przy Radach Adwokackich.

Pogląd powyższy podzieliła Naczelna Rada Adwokacka, która w uchwale Wydziału Wykonawczego z dnia 11 maja 1935 r., podanej do wiadomości członków Izby w komunikacie Rady Adwokackiej w Warszawie [1]), ustaliła:

1) że w sprawach o rentę inwalidzką, emeryturę, odszkodowanie za kalectwo, alimenty i t. p. adwokat nie powinien wymawiać sobie honorarjum, przekraczającego normy wynagrodzenia, określonego w § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 kwietnia 1933 r. (Dz. U. Nr. 24, poz. 201).

2) że za podstawę określenia roszczeń należy brać sumę świadczeń, przyznanych za lat 10.

Kwestjonowanie wynagrodzenia adwokackiego. Rada Adwokacka w Poznaniu pismem z dnia 9 sierpnia 1935 r. zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie z prośbą o wypowiedzenie się, czy występowanie przez adwokata przeciwko przyznaniu adwokatowi podwyżki z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 kwietnia 1933 r. w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych (Dz. U. Nr. 24, poz. 201) jest sprzeczne z zasadami koleżeńskiemi i godności adwokata.

W uchwale z dnia 24 września 1935 r. (prot. Nr. 32, § 18) Rada Adwokacka w Warszawie. — wychodząc z założenia, że koszta sądowe, obejmujące również wynagrodzenie adwokata, stanowią część integralną roszczeń procesowych stron i adwokat, podejmujący się zastępstwa strony w procesie, nie może, bez uchybienia obowiązkom adwokata, odmówić klijentowi obrony co do części, czasem nawet przeważającej, przedmiotu sporu, — uznała, że występowanie przez adwokata przeciwko przyznaniu adwokatowi, pełnomocnikowi strony przeciwnej, podwyżki z § 5 wskazanego wyżej rozporządzenia nie jest sprzeczne z zasadami koleżeńskiemi i godności adwokata.

---

[1]) Komunikat Nr. 172, patrz „Palestra", 1935 r., str. 605.

Obowiązek wydawania dokumentów przez adwokata na żądanie klijenta. W okresie sprawozdawczym Naczelna Rada Adwokacka raz jeszcze potwierdziła dotychczasowe stanowisko Rady Adwokackiej w Warszawie [1], dotyczące kwestji, jakie dokumenty adwokat obowiązany jest wydawać klijentowi na jego żądanie. Mianowicie w uchwale z dnia 9 marca 1935 r. Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, powołując się na poprzednią w tym względzie uchwałę Rady Naczelnej z dnia 15 czerwca 1934 r., wyjaśnił, że

> adwokat nie może zatrzymywać u siebie i nie wydawać klijentowi jedynie otrzymanych od niego oryginalnych dokumentów lub uzyskanych dla niego orzeczeń, postanowień, tytułów wykonawczych i t. p.; nie jest natomiast obowiązany do wydawania klijentowi sporządzonych przez siebie pism procesowych, korespondencji, wezwań, notatek i t. p., jak również otrzymanych odpisów pism procesowych strony przeciwnej.

Zakaz reklamowania się adwokatów. Rozważana już wielokrotnie przez Radę Adwokacką [2]) kwestja niedopuszczalnego reklamowania się adwokatów, w szczególności w drodze ogłoszeń, rozsyłania okólników, zamieszczania tablic informacyjnych i t. p., została w okresie sprawozdawczym unormowana w całości uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 2 lutego 1935 r., w której uwzględnione zostały, z pewnemi dodatkami i uzupełnieniami, zasady, stosowane dotychczas przez Radę Adwokacką w Warszawie.

Brzmienie powyższej uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej, podanej już zresztą do wiadomości członków Izby w „Palestrze" [3]), jest następujące:

> I. Adwokatowi nie wolno reklamować się.
>
> II. W szczególności niedozwolone są wszelkie ogłoszenia, nie wyłączając ogłoszeń ze wskazaniem tylko osoby, tytułu adwokackiego i adresu, jak również ogłoszeń o wyjeździe na wywczasy, powrocie z wakacji lub t. p.

---

[1]) Patrz sprawozdania za r. 1927/28, str. 33 i za r. 1931/32, str. 47.

[2]) Patrz sprawozdania za r. 1932/33, str. 38 i za r. 1933/34, str. 31.

[3]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 132.

Nie uważa się za reklamę ogłoszenia o zmianie adresu kancelarji lub rozpoczęciu praktyki; ogłoszenie takie staje się jednak reklamą w razie jego powtórzenia.

Dozwolone ogłoszenia nie powinny razić rozmiarami lub wyglądem.

III. Rozsyłanie okólników dozwolone jest jedynie wówczas, gdy zawiadamiają o zmianie adresu kancelarji i rozsyłane są wyłącznie do kolegów-adwokatów i do osób, które już zwróciły się do adwokata w swych sprawach.

IV. Nie uważa się za reklamę umieszczenie nazwiska w pełnym spisie adwokatów danej miejscowości; nie wolno jednak umieszczać nazwiska w sposób zewnętrznie je wyróżniający, naprzykład w obwódce, drukowanego tłustym drukiem i t. p. Niedozwolone jest przyczynienie się w jakikolwiek sposób do umieszczenia nazwiska w spisie, zawierającym nazwiska tylko niektórych adwokatów.

V. Niedozwolone są wszelkie ogłoszenia i okólniki, proponujące zawarcie tranzakcji lub t. p.

VI. Dozwolone są tablice informacyjne u wejścia do domu, gdzie mieści się kancelarja, i na drzwiach kancelarji, o ile nie rażą rozmiarami i wyglądem zewnętrznym. Rady Adwokackie władne są określić rozmiary i wygląd tablic dozwolonych.

VII. W treści dozwolonych ogłoszeń, okólników i tablic wolno umieścić imię i nazwisko, tytuł adwokacki, adres i godziny przyjęć; ponadto tylko tytuły, odnoszące się do działalności zawodowej adwokackiej i ustanowione w prawie, naprz. obrońca konsystorski, obrońca w sprawach wojskowych. Wzbronione jest zaznaczanie jakichkolwiek innych tytułów lub stanowisk, naprz. zajmowanego przed wstąpieniem do adwokatury stanowiska urzędowego.

VIII. Te same zasady obowiązują odnośnie do nagłówków korespondencji i pism w sprawach zawodowych. W szczególności nie wolno zaznaczać stanowiska radcy prawnego (syndyka).

IX. Aplikantom adwokackim nie wolno ogłaszać się i rozsyłać okólników; nie wolno również posiadać tablic informacyjnych z tytułem aplikanta adwokackiego ani zaznaczać tego tytułu w pismach lub korespondencji.

Władze korporacyjne nie udzielają firmom wydawniczym spisu aplikantów adwokackich, ani też same takich spisów nie ogłaszają.

Wobec częstych wypadków niewłaściwego reklamowania się adwokatów w gazetach Rada Adwokacka postanowiła zwrócić na to szczególną uwagę, powierzając stałe czuwanie nad tą sprawą jednemu ze swych członków. (u. 17.IX 1935 r., prot. Nr. 31 § 17).

Uiszczanie opłat sądowych. W wykonaniu zalecenia Naczelnej Rady Adwokackiej Rada Adwokacka w Warszawie w drodze komunikatu zwróciła uwagę członków Izby, że w zasadzie powinni uiszczać opłaty sądowe od pism procesowych przy wnoszeniu ich do sądu; w szczególności dotyczy to zarzutów w postępowaniu nakazowem, wniosków o sporządzenie uzasadnienia wyroku, apelacyj.

Wspomniane zarządzenie Naczelnej Rady Adwokackiej podyktowane było, oczywiście, troską o to, aby adwokaci w miarę możności współdziałali w uproszczeniu i przyśpieszeniu biegu spraw sądowych; wnoszenie bowiem pism procesowych bez opłaty, często nawet w wypadkach, gdy jej obliczenie nie nastręcza trudności, powoduje konieczność wydania i doręczenia stronom zarządzeń, przewidzianych w art. 9 i 11 przepisów o kosztach sądowych (Dz. U. Nr. 93/1934 r., poz. 805), a tem samem — zbędną zwłokę w biegu sprawy.

Zalecenie używania papieru t. zw. znormalizowanego. Wskutek odezw niektórych sądów oraz w wykonaniu uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej Rada Adwokacka w komunikacie Nr. 171 [1]) zaleciła członkom Izby używanie do pism sądowych t. zw. papieru znormalizowanego, to jest odpowiadającego normom, ustalonym w okólniku Ministra Sprawiedliwości, ogłoszonym w Nr. 1 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości z 1935 roku.

c. Orzecznictwo Rady na tle konkretnych przypadków.

Uchwały Rady Adwokackiej, powzięte w okresie sprawozdawczym w załatwieniu poszczególnych podań, zapytań, zażaleń i t. p., zawierają ustalenie następujących zasad z zakresu etyki zawodowej i obowiązków obrończych.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 439.

Zakres kontroli władzy korporacyjnej.

1. Rada Adwokacka, choćby znała dokładnie wszystkie okoliczności sprawy, nie jest powołana do udzielania adwokatowi opinji, mającej charakter porady prawnej w sprawie, a nie dotyczącej czy to etyki zawodowej, czy godności stanu[1]).

(u. 22.I.1935 r., prot. Nr. 6 § 18).

2. Rażąca nieznajomość prawa ze strony adwokata jest powodem do ingerencji władz korporacyjnych; natomiast Rada Adwokacka nie ma możności kontrolowania, jakie motywy kierowały adwokatem, gdy prowadził taką lub inną obronę i składał takie lub inne dokumenty.

(u. 15.X.1935 r., prot. Nr. 35 § 14).

3. Organy adwokatury nie badają, jak poszczególny adwokat prowadzi powierzoną mu sprawę, a ingerują jedynie w wypadkach rażącej nieznajomości prawa lub jaskrawego nadużycia jego przepisów.

(u. 11.VI.1935 r., prot. Nr. 24 § 18).

4. Rada Adwokacka nie jest powołana do orzekania, czy opinja adwokata, uznająca sporną sprawę za nienadającą się do wygrania, jest słuszna, kwestję tę bowiem decyduje adwokat, któremu klijent zaufał, według swej wiedzy i sumienia.

(u. 22.I.1935 r., prot. Nr. 6 § 17).

5. Gdy klijent wystąpił już do sądu o odszkodowanie za straty, wyrządzone mu rzekomo przez adwokata wskutek nieumiejętnej obrony, Rada Adwokacka sprawy tej rozpatrywać nie może.

(u. 11.XII.1934 r., prot. Nr. 2 § 20).

Sposób prowadzenia sprawy.

6. Oskarżony nie może wiązać swego obrońcy z urzędu żądaniem przeprowadzenie ponownej ekspertyzy, gdyż obrońca prowadzi obronę według swej wiedzy i uznania.

(u. 16.IV 1935 r., prot. Nr. 18 § 19).

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 227.

Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z d. 22.IX.1935 (Nr. sprawy 1710/D), oddalającej zażalenie na uchwałę Rady Adwokackiej w danej sprawie, podzieliła powyższe stanowisko, zanaczając, że wskazówki, udzielane przez klijenta adwokatowi co do sposobu prowadzenia obrony, nie mogą wiązać obrońcy.

7. Adwokat nie odpowiada za wynik procesu, jeśli uczynił wszystko, co w jego rozumieniu, nie odbiegającem od normalnego rozumienia prawniczego i życiowego, było potrzebne do obrony interesów klijenta.

(u. 15.X.1935 r., prot. Nr. 35 § 23).

8. Decydując się na przyjęcie depozytu, adwokat czyni to na własne ryzyko i powinien tak się zabezpieczyć, by nie mogły potem powstać te lub inne pretensje z powodu niewłaściwego wydania depozytu [1]).

(u. 22.I.1935 r., prot. Nr. 6 § 18).

Zastępowanie się w sprawie.

9. W zasadzie pożądanem jest, aby adwokat osobiście występował w sprawach, których się podjął, i tylko wyjątkowo korzystał z pomocy substytuta, należycie wyrobionego i obeznanego z daną sprawą i daną dziedziną prawa; kwestja takiego wyboru powinna być pozostawiona uznaniu i sumienności adwokata.

(u. 27.XI.1934 r., prot. Nr. 44 § 35).

10. Niema podstaw do ingerencji Rady Adwokackiej w stosunku do adwokata, który w sprawie zastąpił się przez aplikanta, uprzedzając o tem klijenta, gdy zarzuty tego ostatniego co do sposobu obrony, wnoszonej przez aplikanta, okazały się nieuzasadnione.

(u. 9.IV.1935 r., prot. Nr. 17 § 16).

Tajemnica zawodowa.

11. Art. 20 pr. o u. a. wkłada na adwokata obowiązek zachowania w tajemnicy wiadomości, udzielonych mu z tytułu

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 227.

wykonywanego przezeń zawodu, nie ograniczając obowiązku tajemnicy zawodowej do wiadomości, udzielonych adwokatowi przez klijenta; w szczególności obowiązek tajemnicy dotyczyć może wiadomości, otrzymanych przez adwokata od przeciwnika przy pertraktacjach ugodowych [1]).

(u. 19.III.1935 r., prot. Nr. 14 § 7).

Sprawa dotyczyła adwokata, który, jako pełnomocnik klijenta, pertraktował z jego dłużnikiem przed wytoczeniem pozwu, a gdy do porozumienia nie doszło, zrzekł się prowadzenia sprawy i zeznawał w charakterze świadka celem stwierdzenia pozasądowego przyznania długu przez dłużnika.

W uzasadnieniu uchwały, przekazującej powyższą sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu, Rada Adwokacka wyszła z zasad następujących.

Aczkolwiek niewątpliwie tajemnica zawodowa obejmuje w pierwszym rzędzie wiadomości, otrzymane przez adwokata od klijenta, zachodzić mogą i inne wypadki, kiedy pewne wiadomości i przyznania nie byłyby zakomunikowane adwokatowi, gdyby nie ugruntowane w społeczeństwie zaufanie do powagi stanu adwokackiego i jego dyskrecji; to tradycyjne zaufanie, właśnie przez ścisłe przestrzeganie tajemnicy zawodowej utrwalone, powinno być przez adwokaturę wysoce cenione i nie może narażać osób, działających pod wpływem tego zaufania, na skutki ujemne; do takich wypadków należy między innemi otrzymanie przez adwokata wiadomości od przeciwnika przy pertraktacjach ugodowych; przy tego rodzaju pertraktacjach strony niejednokrotnie w zaufaniu do lojalności adwokata czynią szereg przyznań, najczęściej warunkowych, idą na ustępstwa, również zwykle warunkowo; ustępstwa takie nie wiążą strony w razie niedojścia ugody do skutku; im większe jest zaufanie stron do adwokata, tem więcej ma miejsce takich przyznań i ustępstw wzajemnych, tem łatwiejsza jest ugoda, do której doprowadzenie jest największą zasługą zawodową adwokata; jeśli przeto nie wyraźny obowiązek statutowy, to poczucie godności i powagi stanu, których adwokat powinien strzec, zgodnie z art. 15 pr. o u. a., powinny powstrzymać go od ujawnienia wiadomości, otrzymanych od przeciwnika w zaufaniu — przy pertraktacjach ugodowych.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 342.

Wolność słowa.

12. Art. 24 pr. o u. a. nie uzależnia gwarancji wolności słowa i pisma od otrzymania przez adwokata formalnego pełnomocnictwa, lecz wiąże ją jedynie z faktem wykonywania przez adwokata jego zawodu, co niewątpliwie zachodzi i przy redagowaniu przez adwokata pisma, nawet podpisanego formalnie przez samą stronę czy innego adwokata [1]).

(u. 24.IX.1935 r., prot. Nr. 32 § 9).

W sprawie szło o udzielenie zezwolenia na podjęcie się przeciwko adwokatowi sprawy karnej o zniesławienie z powodu zarzutów, zawartych w złożonem do sądu podaniu, zredagowanem przez danego adwokata, a podpisanem przez innego.

Rada Adwokacka uznała, że idzie o zarzut zniesławienia, uczyniony adwokatowi w związku ze zredagowaniem przez niego pisma procesowego — na podstawie informacyj faktycznych i na życzenie osób, korzystających z jego pomocy prawnej, a więc w związku z czynnością zawodową adwokata, wobec czego adwokat mógłby odpowiadać tylko w trybie dyscyplinarnym.

Łączenie z adwokaturą innych zajęć i stanowisk.

13. Zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 2 lutego 1935 r. adwokatowi nie wolno prowadzić we własnem imieniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub należeć do spółki jawnej bądź komandytowej.

Jednakże art. 29 pr. o u. a., w świetle wyjaśnień Naczelnej Rady Adwokackiej, nie zabrania adwokatowi być udziałowcem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(u. 18.VI.1935 r., prot. Nr. 25 § 28).

14. Ponieważ eksploatacja koncesji na gimnazjum jest wykonywaniem przedsiębiorstwa zarobkowego, będącego wedle przepisów Kodeksu Handlowego przedsiębiorstwem handlowem, przeto eksploatacja takiej koncesji przez aplikanta adwokackiego sprzeciwia się przepisowi art. 29 pr. o u. a.

(u. 25.V.1935 r., prot. Nr. 26 § 20).

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 770.

15. Adwokat może sprawować obowiązki ławnika w Inwalidzkim Sądzie Administracyjnym [1]) pod warunkiem, że nie będzie się podejmował prowadzenia żadnych spraw ani we wspomnianym Sądzie, ani wogóle w Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

(u. 10.IX.1935 r., prot. Nr. 30 § 8).

Stosunek do klijentów.

16. Klijent, któremu administracyjny tok instancyj był dokładnie znany, powinien sam ponieść skutki błędnego poinformowania adwokata co do charakteru decyzji władzy administracyjnej, której zaskarżenie do Najwyższego Trybunału Administracyjnego mu powierzył; zwłaszcza gdy adwokat, mający siedzibę poza Warszawą, nie miał możności bezpośredniego sprawdzenia odnośnych akt władzy administracyjnej.

(u. 2.VII.1935 r., prot. Nr. 27 § 12).

Petent powierzył adwokatowi, zamieszkałemu na prowincji, opracowanie i wniesienie skargi na Najwyższego Trybunału Administracyjnego na orzeczenie jednego z ministerstw. Adwokat, opierając się na otrzymanych od klijenta informacjach, skargę opracował i wniósł. Z orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego okazało się, że nie był wyczerpany uprzednio administracyjny tok instancyj, wobec czego skarga została oddalona. Petent twierdził, iż adwokat ponosi winę. Rada Adwokacka pozostawiła podanie bez uwzględnienia z zasad wyżej przytoczonych. Petent odwołał się do Naczelnej Rady Adwokackiej, której rozstrzygnięcie jeszcze nie nastąpiło.

17. O ile adwokat — pełnomocnik strony w procesie cywilnym — nie stawia się na rozprawę, mocodawca jednak żadnych zarzutów z tego powodu nie zgłasza, a o fakcie powyższym donosi Radzie Adwokackiej sąd z urzędu, niema podstaw do wkroczenia ze strony władzy korporacyjnej.

(u. 15.I.1935 r., prot. Nr. 5 §19).

---

[1]) Patrz ustawę z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. Nr. 26. poz. 177).

18. Stosownie do art. 18 pr. o u. a. adwokat może nie stawić się na rozprawę sądową w imieniu klijenta, o ile przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem rozprawy uprzedził go wyraźnie i w sposób należyty, że w razie nieuiszczenia honorarjum zrzeknie się obrony.

(u. 11.XII.1934 r., prot. Nr. 2 § 21).

19. Samo zwrócenie się klijenta do adwokata o przedwstępne zbadanie sprawy, zwłaszcza zadawnionej, której wszczęcie zależne jest od opinji tegoż adwokata, nie może być poczytywane za wyrażenie przez adwokata zgody na podjęcie się prowadzenia tej sprawy.

(u. 10.IX.1935 r., prot. Nr. 30 § 17).

20. Adwokat, któremu powierzono sprawę, nie ma obowiązku wnoszenia obrony łącznie z innym adwokatem, któremu klijent powierzył następnie tę samą sprawę bez wiedzy i zgody pierwszego pełnomocnika.

(u. 12.III.1935 r., prot. Nr. 13 § 29).

21. Zgodnie z art. 17 pr. o u. a. adwokatowi nie wolno udzielić pomocy prawnej, jeśli udzielił jej już stronie przeciwnej w tej samej sprawie; bezwzględny przeto zakaz ustawowy dotyczy udzielenia pomocy prawnej w tej samej sprawie przeciwnikom procesowym;

natomiast prawo nie zakazuje adwokatowi przyjmowania spraw przeciwko swoim dawnym klijentom, o ile w sprawach tych nie udzielał im poprzednio pomocy prawnej.

(u. 8.X.1935 r., prot. Nr. 34 § 22).

22. Adwokat nie potrzebuje zezwolenia Rady Adwokackiej na ściganie w drodze karnej osób, które go zniesławiły w związku z pełnieniem czynności zawodowych;

Rada Adwokacka przeto tego rodzaju zezwoleń nie udziela.

(u. 11.VI.1935 r., prot. Nr. 24 § 22).

23. Co do wszczynania przeciwko klijentowi sprawy o zniesławienie z powodu zarzutów, zawartych w pismach kli-

jenta do władz, adwokat powinien zachować szczególną oględność, ponieważ sprawy tego rodzaju mogą w pewnych wypadkach wytworzyć nieprzychylną atmosferę i dla danego adwokata i dla adwokatury wogóle.

(u. 22.I.1935 r., prot. Nr. 6 §. 16).

Stosunek do kolegów.

24. Jeśli klijent z powodu nieporozumień z adwokatem, prowadzącym mu sprawę, chce ją powierzyć innemu adwokatowi, obrońca zaś dotychczasowy czyni w tym względzie zastrzeżenia, o zezwolenie na dalsze prowadzenie sprawy przez innego adwokata powinien zwrócić się do Rady Adwokackiej nie ów klijent, lecz adwokat, który zamierza podjąć się sprawy;

gdyby zaś klijent w tych warunkach nie mógł znaleść nowego obrońcy, może zwrócić się do Rady Adwokackiej o wyznaczenie mu płatnego obrońcy z urzędu.

(u. 29.I.1935 r., prot. Nr. 7 § 23).

25. Gdy klijent zmienia adwokata w toczącej się już sprawie, powinien dokonać z pierwszym adwokatem obrachunku i uregulować należne mu honorarjum.

Adwokat, który pierwszy prowadził sprawę, ma nietylko prawo, ale i obowiązek na zapytanie kolegi, do którego klijent zwrócił się następnie, wyjaśnić, czy i dlaczego sprawy tej nadal prowadzić nie będzie.

(u. 29.I.1935 r., prot. Nr. 7 § 26).

26. Przed zwróceniem się do Rady Adwokackiej o zezwolenie na podjęcie się prowadzenia sprawy karnej przeciwko adwokatowi w związku z jego czynnościami zawodowemi adwokat powinien szczególnie starannie i objektywnie zbadać stan faktyczny i prawny sprawy.

(u. 5.II.1935 r., prot. Nr. 8 § 18).

Rada Adwokacka, oddalając podanie adwokata o udzielenie mu zezwolenia na podjęcie się sprawy karnej przeciwko koledze w związku z jego czynnościami zawodowemi i uzna-

jąc, że petent wykazał nietylko brak staranności, o której wyżej mowa, ale nawet lekkomyślność w tym względzie, przekazała sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu według właściwości.

27. Jest pożądane, aby w przypadku, gdy sąd — wobec kończącej się sesji — rozpoznał sprawę ostatnią z wokandy przed godziną, na którą umówili się występujący w tej sprawie obrońcy, adwokat, który był w sądzie obecny i mógł w sprawie stanąć, zaczekał do umówionej godziny na kolegę-przeciwnika, celem poinformowania go o przebiegu sprawy; należy to jednak uważać raczej za akt kurtuazji koleżeńskiej, niż za obowiązek, którego niedopełnienie miałoby pociągnąć represję dyscyplinarną.

(u. 27.XI.1934 r., prot. Nr .44 § 18).

Obrona z urzędu.

28. Adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu, nie ma obowiązku bezkrytycznego podpisania zredagowanego i wniesionego już do sądu przez samego klijenta pisma procesowego, którego uzupełnienia przez podpis adwokata zażądał sąd w trybie art. 141 w związku z art. 86 K. P. C.;

może podpisania odmówić, ilekroć uzna, że — z uwagi na treść pisma — nie może go, jako adwokat, podpisać;

nie zwalnia to jednak adwokata od obowiązku poczynienia wszelkich odpowiednich kroków celem możliwego zabezpieczenia praw i interesów klijenta.

(u. 8.X.1935 r., prot. Nr. 34 § 26).

W uzasadnieniu uchwały Rada Adwokacka zaznaczyła, że ustanowienie przymusu adwokackiego ma na celu zwolnienie sądów od pism i wniosków, wnoszonych przez petentów, nie mających dostatecznych kwalifikacyj do czynności, dla których przewidziany jest przymus adwokacki. Adwokat, powołany do celowej i odpowiadającej wymaganiom prawa pomocy przy funkcjonowaniu władzy sądowej, nie może być traktowany jako „prête-nom", nie ma przeto obowiązku mechanicznego „kontrasygnowania" podpisanych i wniesionych przez klijenta pism procesowych, jeśli się, jego zdaniem, do

tego nie nadają. Zapatrywanie przeciwne byłoby sprzeczne z istotnem powołaniem adwokatury i nie wypływałoby zresztą z art. 141 K. P. C.

29. Obrońca z urzędu w sprawie, w której nakazane zostało badanie świadków przez sąd wezwany poza jego siedzibą adwokacką, powinien sam zwrócić się wprost do właściwej Rady Adwokackiej o wyznaczenie — w trybie art. VI § 3 przepisów wprowadzających Kodeks Postępowania Cywilnego — miejscowego adwokata do udziału w imieniu strony ubogiej w badaniu świadków i dostarczyć wyznaczonemu koledze potrzebnych w tym celu wiadomości i wskazówek.

(u. 22.I.1935 r., pr. Nr. 6 § 16).

Wynagrodzenie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych.

30. Art. 19 pr. o u. a. stanowi, że pomoc prawna adwokata z urzędu jest bezpłatna, chyba, że na stronę przeciwną spada zwrot kosztów procesu.

Zasada ta jest zupełnie wyraźna: adwokatowi, wyznaczonemu obrońcą z urzędu, nie wolno ani żądać ani przyjmować jakiegokolwiek wynagrodzenia od swego mocodawcy z jego funduszów; jedynie w przypadku zasądzenia przez sąd kosztów na rzecz strony ubogiej od przeciwnika adwokat ma prawo, w trybie art. 121 K. P. C., ściągnąć z tych kosztów sumę, należną mu tytułem wynagrodzenia i zwrotu wydatków.

Ani adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu, ani Rada Adwokacka nie są powołani do sprawdzania, czy słusznie przyznano stronie prawo ubogich.

(u. 21.V.1935 r., prot. Nr. 21 § 12).

Uchwała Rady Adwokackiej dotyczyła następującego przypadku.

W toku procesu cywilnego powód, korzystający z prawa ubogich, zawarł — bez udziału wyznaczonego mu obrońcy z urzędu — ugodę pozasądową, w której wyniku otrzymał od pozwanego parę tysięcy złotych. Obrońca z urzędu, powołując się na to, iż zawarcie ugody stało się możliwe, ponieważ dzięki jego staraniom proces przyjął korzystny obrót, wnosił, aby Rada Adwokacka uznała, że obrońca z urzędu strony ubogiej ma prawo do odpowiedniego wynagrodzenia i wówczas,

gdy strona ta uzyskuje zaspokojenie swych roszczeń bez zasądzenia na jej rzecz kosztów sporu, w szczególności w razie zakończenia sprawy ugodą; nadmienił przytem, że w danym wypadku sąd niesłusznie przyznał prawo ubogich.

Rada Adwokacka załatwiła podanie odmownie, wychodząc z wyżej przytoczonych zasad. Petent odwołał się do Naczelnej Rady Adwokackiej, której rozstrzygnięcie jeszcze nie nastąpiło.

31. Koszty obrończe, zasądzone w sprawie na prawie ubogich, należą — stosownie do art. 121 K. P. C. — do adwokata, który ma prawo ściągnąć je od przeciwnika niezależnie od zgody klijenta.

(u. 29.I.1935 r. prot. Nr. 7 § 11).

32. Prawo adwokata, obrońcy z urzędu na prawie ubogich, do żądania wynagrodzenia powstaje dopiero z chwilą przyznania mu wynagrodzenia przez sąd.

Adwokatowi, który, jako obrońca z urzędu na prawie ubogich, wytoczył pozew o alimenty i uzyskał zabezpieczenie powództwa przez ściąganie pewnych rat alimentacyjnych, nie służy prawo zatrzymania — na poczet ewentualnego wynagrodzenia, jakie mu będzie przyznane przez sąd — jakichbądź kwot z sum, ściąganych na podstawie tytułu, zabezpieczającego pozew.

(u. 21.V.1935 r., prot. Nr. 21 § 25).

Odpowiadając w sposób powyższy na dotyczące konkretnego przypadku zapytanie jednego ze swych Delegatów, Rada Adwokacka zaznaczyła zarazem, że alimenty, zasądzone w trybie zabezpieczenia powództwa, przyznawane są wyłącznie dla strony powodowej celem umożliwienia jej przetrwania przez czas procesu.

33. Jeśli w sprawie w imieniu strony ubogiej występował jeden obrońca z urzędu, przypada mu całość wynagrodzenia za prowadzenie sprawy, zasądzonego przez sąd od strony przeciwnej.

(u. 12.III.1935 r., prot. Nr. 13 V 24).

Honorarjum adwokackie.

34. Skoro adwokat wykonał wszystko, czego wymagała powierzona mu sprawa, należy mu się umówione honorarjum niezależnie od tych czy innych okoliczności.

(u. 12.III.1935 r., prot. Nr. 13 § 28).

Uchwała Rady dotyczyła przypadku powierzenia sprawy adwokatowi z wyboru przez osobę, która nie wiedziała, że został jej wyznaczony obrońca z urzędu. Gdy adwokat z wyboru, po otrzymaniu honorarjum, załatwił sprawę, klijent, dowiedziawszy się, że miał w tej sprawie wyznaczonego obrońcę z urzędu, wystąpił do Rady Adwokackiej o nakazanie zwrotu honorarjum. Rada załatwiła podanie odmownie z zasady, wyżej przytoczonej.

Naczelna Rada Adwokacka (u. 15.VI.1935 r., Nr. 1626/D) odwołanie petenta pozostawiła bez uwzględnienia.

35. Chociaż przepisy o wynagrodzeniu adwokatów nie przewidują wypadku inkasowania przez adwokata należności klijenta ratami — bez pomocy komornika, jednakże czynność ta, jak każda inna praca, musi być wynagrodzona.

(u. 8.I.1935 r., prot. Nr. 4 § 35).

36. Żądanie przez adwokata odsetek od sumy, przypadającej mu tytułem honorarjum, nie da się pogodzić z istotą pojęcia honorarjum.

(u. 30.IV.1935 r., prot. Nr. 19 § 25).

37. Nie dopuszcza się żadnego uchybienia adwokat, który wynagrodzenie, przyznane mu przez sąd, jako kuratorowi masy upadłości, egzekwuje przymusowo, jeśli dłużnik dobrowolnie wynagrodzenia nie płaci.

(u. 30.IV.1935 r., prot. Nr. 19 § 27).

38. Adwokat, który powierzył sprawę swego mocodawcy koledze-adwokatowi, powinien mu zwrócić poczynione w sprawie wydatki.

(u. 11.XII.1934 r., prot. Nr. 2 § 17).

W uzasadnieniu Rada Adwokacka nadmieniła, że adwokat, powierzając sprawę innemu adwokatowi bez zastrzeżeń w tym względzie, powinien rozumieć, iż jego substytut wydatkować będzie na koszty w sprawie ze względu na osobę kolegi, który się do niego zwrócił, nie zaś ze względu na jego mocodawcę, którego częstokroć może nawet nie znać.

Czynności pozazawodowe adwokatów.

39. Niewskazane z punktu widzenia etyki i powagi adwokata byłoby wszczęcie przezeń, jako lokatora, sprawy o ustalenie podstawowego komornego, jeśli podpisał deklarację, stwierdzającą, że podstawowe komorne we wskazanej w deklaracji sumie jest mu znane.

(u. 30.IV.1935 r., prot. Nr. 19 § 26).

Udzielając powyższej odpowiedzi na zapytanie, dotyczące konkretnego przypadku, Rada Adwokacka wyszła z następujących założeń.

Jeśli adwokat chciał co do wysokości komornego za wynajmowany lokal opierać się na podstawowem komornem, powinien był, jako prawnik, przy zawieraniu umowy najmu poinformować się co do wysokości tego komornego u właściciela domu, ewentualnie otrzymać od niego stosowne oświadczenie. Skoro sam podpisał deklarację, stwierdzającą wysokość znanego mu podstawowego komornego, kwestjonowanie następnie tej wysokości byłoby zerwaniem przez adwokata dobrowolnie przyjętego zobowiązania i mogłoby dać asumpt do słusznych zarzutów.

5. Sądownictwo polubowne.

Organizacja sądownictwa polubownego. Działalność Rady Adwokackiej w zakresie, przewidzianym w art. 3 p. 4 pr. o u. a., mianowicie sądownictwa polubownego między adwokatami oraz adwokatami i klijentami, nie była dotychczas ujęta w stałe normy; w miarę nastręczającej się potrzeby Rada Adwokacka wyznaczała, od wypadku do wypadku, komisje specjalne dla rozstrzygania konkretnych sporów [1]).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 11.

Prace nad stałem zorganizowaniem tej dziedziny swej działalności Rada Adwokacka rozpoczęła jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym — w postaci rozważenia projektu, opracowanego wówczas w tej kwestji przez Naczelną Radę Adwokacką, i powzięcia co do tego projektu opinji na użytek Rady Naczelnej[1]).

Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z dnia 5 października 1934 r. [2]) ustaliła następujące zasady organizacji przez Rady Adwokackie sądownictwa polubownego.

1. Rady Adwokackie tworzą stałe komisje dla polubownego załatwiania sporów cywilnych pomiędzy adwokatami oraz adwokatów z klijentami.

2. Do stałej komisji do spraw sądownictwa polubownego Dziekan Rady Adwokackiej deleguje członków Izby w liczbie, ustalonej przez Radę Adwokacką.

W razie potrzeby ustanawia się w ten sam sposób stałe komisje w siedzibie delegatów.

3. Wyznaczony przez Dziekana przewodniczący kieruje sprawami komisji, w szczególności żąda od stron wyjaśnień, wyznacza posiedzenia i wydaje inne zarządzenia celem załatwienia sporu.

4. Sprawy pomiędzy członkami adwokatury na tle stosunków zawodowych podlegają wyłącznie sądownictwu polubownemu.

5. W razie zawarcia ugody strony w obecności komisji podpisują prywatny akt ugody lub zobowązują się do zawarcia notarjalnego aktu ugody na warunkach umówionych, w razie zaś poddania się orzeczeniu komisji, podpisują odpowiedni zapis na sąd polubowny, który po rozpoznanu sprawy wydaje wyrok z zachowaniem przepisów kodeksu postępowania cywilnego dotyczących sądów polubownych.

6. Jeżeli strony wybiorą sędziów polubownych z poza członków komisji, postępowanie przed komisją kończy się z chwilą podpisania przez strony zapisu na sąd polubowny.

7. W razie sporu pomiędzy adwokatami lub aplikantami różnych Izb właściwa jest komisja Naczelnej Rady Ad-

---

1) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 12 i 27.

2) Patrz „Palestra" 1935 r. str. 432.

wokackiej [1]), względnie komisja Izby, wskazanej przez Naczelną Radę Adwokacką.

W wykonaniu przytoczonej uchwały (która zresztą tylko częściowo uwzględniła wspomnianą wyżej opinję Rady Adwokackiej w Warszawie) [2]) Rada Adwokacka uchwałą z dnia 12 lutego 1935 r. (prot. Nr. 9 § 1) powołała stałą „Komisję do spraw sądownictwa polubownego" (w składzie podanym wyżej na str. 8-ej niniejszego sprawozdania), zlecając jej ustalenie trybu działania oraz opracowanie projektu regulaminu.

Na posiedzeniu w dniu 20 marca 1935 r. komisja, po przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji, poprzestała na ustaleniu, narazie, ogólnych zasad co do trybu przekazywania spraw komisji i jej działania, odkładając opracowanie szczegółowego regulaminu do chwili, gdy będzie go można oprzeć na zdobytem już doświadczeniu praktycznem.

Ustalone przez komisję zasady ogólne brzmią, jak następuje.

I. Komisji do spraw sądownictwa polubownego przekazywane będą sprawy, mające charakter sporów cywilnych:

1) pomiędzy członkami Izby Adwokackiej w Warszawie;

2) pomiędzy członkami Izby a ich klijentami,, o ile pozostają w związku z czynnościami zawodowemi adwokata.

II. Sprawy o wspomnianym wyżej charakterze przekazywane będą komisji do spraw sądownictwa polubownego bądź wprost dekretacją Dziekana, bądź uchwałami Rady Adwokackiej lub jej Prezydjum w następujących przypadkach:

---

[1]) Do rozstrzygania sporów pomiędzy członkami różnych Izb Adwokackich Naczelna Rada Adwokacka utworzyła stałą komisję, do której powołała adwokatów: Tadeusza Dwernickiego (ze Lwowa), Natana Grodzińskiego (z Warszawy), Janusza Iżyckiego (z Poznania), Władysława Miedzianowskiego (z Warszawy) i Stefana Urbanowicza (z Warszawy). Komisja wybrała na przewodniczącego adwokata S. Urbanowicza.

Opracowany przez komisję i zatwierdzony przez Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 11 maja 1935 r. regulamin powyższej komisji został ogłoszony w „Palestrze", 1935 r., str. 437.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34. str. 27.

1) spory pomiędzy członkami Izby na tle ich stosunków zawodowych — ilekroć jedna ze stron zwróci się do Rady Adwokackiej o rozstrzygnięcie sporu;

W myśl § 4 uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 5 października 1934 r. spory tego rodzaju podlegają wyłącznie sądownictwu polubownemu Rady Adwokackiej, druga przeto strona obowiązana jest poddać spór rozstrzygnięciu w tym trybie, uzyskiwanie więc jej zgody jest zbędne.

2) spory pomiędzy adwokatem a klijentem w związku z czynnościami zawodowemi adwokata:

a) gdy obie strony wyraziły zgodę na poddanie sporu sądownictwu polubownemu Rady Adwokackiej,

b) gdy o rozstrzygnięcie sporu zwróci się do Rady Adwokackiej klijent, a Rada Adwokacka uzna, że adwokat nie powinien się uchylić od poddania sporu komisji do spraw sądownictwa polubownego,

c) gdy z wyraźnym wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu, a nawet tylko z podaniem, zawierającem przedstawienie sporu, zwróci się do Rady Adwokackiej jedna ze stron (bądź adwokat bądź jego klijent), a Rada Adwokacka, jej Prezydjum lub Dziekan uznają za wskazane przekazanie sprawy komisji do spraw sądownictwa polubownego — czy to celem podjęcia próby pojednania stron i zawarcia przez nie ugody przed komisją, czy to celem skłonienia obu sron do poddania sporu rozstrzygnięciu komisji.

III. Dla załatwienia poszczególnych spraw, przekazanych komisji do spraw sądownictwa polubownego, jej przewodniczący lub zastępca wyznacza — z pośród członków komisji — komplet w składzie przewodniczącego i dwóch członków, zarządzając zarazem przesłanie akt sprawy wyznaczonemu przewodniczącemu kompletu.

IV. Przewodniczący kompletu wydaje wszelkie zarządzenia, które uzna za niezbędne dla nadania sprawie należytego biegu, wyznacza posiedzenia komisji, wzywa na nie strony, świadków i t. p.

W wypadkach, przewidzianych wyżej w p. II, 2, c, przewodniczący kompletu, jeśli uzna to za wskazane, może bez zwoływania posiedzenia komisji wezwać strony do siebie celem czy to podjęcia próby ugodowego załatwienia sporu, czy też skłonienia stron do poddania sporu rozstrzygnięciu komisji.

V. Do osądzenia sporu między adwokatem a klijentem wyznaczony dla danej sprawy komplet komisji przystępuje dopiero po uprzedniem podpisaniu przez obie strony zapisu, odpowiadającego wymaganiom art. 480 K. P. C. Jeśli to nie nastąpiło przed przekazaniem sprawy komisji, przewodniczący kompletu powinien dopilnować podpisania zapisu przez obie strony.

W postępowaniu swem komplet sądzący stosuje odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego, dotyczące sądu polubownego.

Działalność komisji do spraw sądownictwa polubownego. Przytoczone wyżej zasady, zaaprobowane przez Radę Adwokacką, były stosowane w okresie sprawozdawczym.

Ogółem przekazano komisji do załatwienia 33 sprawy, które w większości wypadków (30) dotyczyły sporów pomiędzy adwokatami a klijentami o honorarjum.

Z podanej wyżej ogólnej liczby, 14 spraw jest jeszcze w toku, 19 zaś komisja załatwiła w sposób następujący:

Wydano wyroki w		8 sprawach
Zakończono ugodą (zawartą przez strony przed komisją)		5 spraw
umorzono (na wniosek stron) . . .		2 sprawy
Pozostawiono bez rozpoznania:		
wobec odmowy przez strony podpisania zapisu	1	
wobec przekazania spraw przez komisję na drogę postępowania dyscyplinarnego	3	4 sprawy

Zdarzył się wypadek, że osoba, która poddała swój spór z adwokatem orzecznictwu komisji, niezadowolona z jej wyroku, odwołała się do Naczelnej Rady Adwokackiej. **W uchwale** z dnia 21 września 1935 r. (Nr. 734/P) Wydział Wykonaw-

czy Naczelnej Rady Adwokackiej orzekł, iż orzeczenia komisji do spraw sądownictwa polubownego nie podlegają takiemu zaskarżeniu.

Zastępstwo stron przed komisją. Na zapytanie jednego z członków Izby Rada Adwokacka wyjaśniła (u. 2.VII.1935 r., prot. Nr. 27 § 18), że adwokaci mogą podejmować się obrony interesów stron w postępowaniu przed komisją do spraw sądownictwa polubownego bez potrzeby uzyskiwania w każdym poszczególnym przypadku zezwolenia Rady.

Działalność Prezydjum Rady w zakresie polubownego załatwiania sporów. Działalność komisji do spraw sądownictwa polubownego nie wyczerpywała jednak czynności Rady Adwokackiej, zmierzających do polubownego załatwiania nadających się do tego zatargów i sporów pomiędzy adwokatami a ich klijentami. W wielu przypadkach bardziej prostych Prezydjum Rady podejmowało wprost — bez przekazywania sprawy komisji do spraw sądownictwa polubownego — kroki celem zlikwidowania sporu.

W sprawach o zezwolenie adwokatom dochodzenia na drodze sądowej honorarjum, przed rozstrzygnięciem przez Prezydjum lub Radę Adwokacką odnośnych podań, strony z zasady wzywane były do jednego z członków Prezydjum celem podjęcia próby polubownego załatwienia sporu lub skłonienia stron do poddania go komisji do spraw sądownictwa polubownego.

Z ogólnej liczby 120 spraw tego rodzaju w okresie sprawozdawczym w 18 wypadkach doszło do pojednania stron przed członkami Prezydjum Rady.

6. Działalność Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych.

a. Uwagi ogólne.

Ważniejsze sprawy. W okresie sprawozdawczym Kolegjum rzeczników dyscyplinarnych zajęło się energicznem zwalczaniem dwóch wysoce ujemnych objawów życia zawodowego, mianowicie t. zw. „naganiactwa" i podejmowania się przez

adwokatów na warunkach niedopuszczalnych sprawowania obowiązków patronów. W sprawach tego rodzaju przeprowadzono kilka większych dochodzeń, których wynikiem było przekazanie paru spraw Sądowi Dyscyplinarnemu Izby.

Pozatem dokładano starań celem przyśpieszenia biegu spraw dyscyplinarnych, z uwzględnieniem przytem—co do kolejności—spraw, które z tych czy innych względów wymagały szybkiego załatwienia.

Kwestja powołania rzecznika dyscyplinarnego do spraw szczególnej wagi. Na posiedzeniu w dniu 1 października 1935 r. (prot. Nr 33 § 27) Rada Adwokacka rozważyła wniosek grupy członków Izby w kwestji ustanowienia rzecznika dyscyplinarnego do spraw szczególnej wagi, złożony na Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 r., lecz—jako zgłoszony bez zachowania wymagań art. 36 pr. o u. a. i § 10 regulaminu Walnych Zgromadzeń — nie poddany przez Prezydjum Zgromadzenia pod głosowanie, a przekazany Radzie Adwokackiej.

Wnioskodawcy, podnosząc konieczność przyśpiesznia reakcji dyscyplinarnej w stosunku do członków Izby, którzy przez swe postępowanie naruszają podstawowe zasady etyki zawodowej, jako jeden ze środków, zmierzających do osiągnięcia powyższego celu, proponowali ustanowienie rzecznika do spraw szczególnej wagi, którego obowiązkiem byłoby jaknajszybsze przeprowadzenie zleconych mu dochodzeń dyscyplinarnych, dotyczących poważniejsych wykroczeń członków Izby.

Rada Adwokacka wypowiedziała się przeciwko utworzeniu stanowiska rzecznika dyscyplinarnego do spraw szczególnej wagi z zasad następujących.

Przyśpieszenie biegu spraw dyscyplinarnych, w granicach, na jakie pozwala konieczność przeprowadzenia należytych dochodzeń i dobrego osądzenia, jest istotnie pożądane; to też i Rada Adwokacka i Sąd Dyscyplinarny stale dokładają w tym kierunku starań; jednakże bardziej skutecznym środkiem do osiągnięcia powyższego celu, aniżeli powołanie rzecznika dyscyplinarnego do spraw szczególnej wagi, jest odpowiedni po-

dział czynności pomiędzy poszczególnymi rzecznikami dyscyplinarnymi oraz uwzględnianie co do kolejności i biegu spraw w postępowaniu rzeczników dyscyplinarnych oraz przed Sądem Dyscyplinarnym rodzaju sprawy.

W praktyce powyższe zasady są, w miarę możności, stosowane, ustanowienie natomiast rzecznika dyscyplinarnego do spraw szczególnej wagi uznać należy zasadniczo za niepożądane, a praktycznie — za niecelowe.

Uprawnienia rzeczników dyscyplinarnych. Skoro mowa o działalności rzeczników dyscyplinarnych, warto tu przytoczyć wyjaśnienie Ministerstwa Sprawiedliwości o uprawnieniach rzeczników dyscyplinarnych, wydane w związku z odmową udzielenia zażądanych w sprawie dyscyplinarnej akt sądowych, z którą spotkał się rzecznik dyscyplinarny Izby Adwokackiej w Krakowie.

Mianowicie reskryptem z dnia 4 stycznia 1935 r. Nr. II.A.2/35 Ministerstwo Sprawiedliwości wyjaśniło:

> Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej jest z mocy ustawy powołany do rozpatrywania spraw dyscyplinarnych adwokatów i Państwo zapewnia orzeczeniom jego wykonalność przymusową. W postępowaniu przed tym sądem stosuje się przepisy kodeksu postępowania karnego (art. 97 pr. o u. a.), a całe postępowanie prowadzone jest w interesie publicznym. Z powyższego wynika, że Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej jest sądem szczególnym, któremu Państwo zleciło jurysdykcję w określonych sprawach, że jest on zatem instytucją prawa publicznego, „władzą" („urzędem") w ogólnem znaczeniu tego wyrazu.
>
> Rzecznik Dyscyplinarny Izby Adwokackiej działa również w ramach ustawy, pod powagą Państwa, które zleciło mu prowadzenie określonych czynności z zakresu wymiaru sprawiedliwości. W tym stanie rzeczy uznać należy, że Rzecznik Dyscyplinarny Izby Adwokackiej, który w toku postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi w celach dowodowych prosi o udzielenie mu akt sądowych do przejrzenia, posiada wystarczające usprawiedliwienie do takiego żądania, odmowa zaś zadośćuczynienia temu żądaniu mogłaby jedynie oprzeć się na okoliczności, iż istnieje inna ustawowa przyczyna lub inny interes publiczny wyższy, stojący na przeszkodzie udzieleniu danych akt.

b. Dane statystyczne.

Podane niżej trzy tablice ilustrują cyfrowo działalność rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym.

Sprawy do załatwienia.

Niezałatwionych w okresie 1933/34	265
Wynikłych w okresie sprawozdawczym 1934/5	519
Razem . .	784

Sposób załatwienia.

Umorzono wprost postanowieniami rzeczników dyscyplinarnych (art. 75 cz. 3 pr. o u. a.)		154
Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w Warszawie	z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	213
	z wnioskiem o umorzenie sprawy	31
Załatwiono rekwizycyj na żądanie władz dyscyplinarnych innych Izb		3
Przekazano Radzie Adwokackiej w Warszawie		2
Zreponowano		6
Spraw niezałatwionych pozostało		375
Ogółem		784

Zestawienie porównawcze.

T R E Ś Ć	W okresie		
	1932/33	1933/34	1934/35
Ogółem było spraw	686	676	784
Załatwiono spraw	444	411	409
Pozostało niezałatwionych spraw . . .	242	265	375

c. Orzecznictwo.

Z postanowień rzeczników, umarzających dochodzenia dyscyplinarne w trybie art. 75 cz. 3 pr. o u. a., oraz decyzyj Sądu Dyscyplinarnego Izby, oddalających zażalenia na tego rodzaju postanowienia, przytoczyć można następujące tezy, dotyczące etyki zawodowej i obowiązków obrończych.

1. Ocena i wybór materjału, dostarczonego adwokatowi do obrony przez klijenta, muszą być pozostawione uznaniu adwokata, w przeciwnym bowiem razie adwokat mógłby bardzo łatwo narazić na szwank godność i powagę stanu adwokackiego.

(decyzja Sądu, 15.VI.1935 r., Nr. U. 363/34)

2. Nieprawdziwe twierdzenia adwokata przed sądem, będące tylko powtórzeniem w dobrej wierze informacyj, udzielonych mu przez klijenta, nie mogą skutkować represji dyscyplinarnej.

(decyzja Sądu, 15.VI.1935 r., Nr. U. 327/34).

Skarżący zarzucał adwokatowi, pełnomocnikowi strony przeciwnej, że wprowadził w błąd sądy obu instancyj, przez co skarżący sprawę przegrał.

3. Nie można dopatrzeć się znamion przewinienia dyscyplinarnego w zarzuconem adwokatowi omyłkowem wytocze-

niu pozwu, czego wynikiem było umorzenie sprawy, skoro omyłka nie była wynikiem jawnego niedbalstwa ze strony adwokata i skoro wyraził on gotowość ponownego wytoczenia pozwu własnym kosztem celem uchronienia w ten sposób skarżącego przed stratami.

(16.II.1935 r., Nr. U. 300/34).

4. Adwokat, który, jako pełnomocnik pozwanego w sprawie, przypozwał do niej osobę trzecią, która w tym samym czasie była jego klijentem w innej sprawie, a którą łączył wspólny interes z pozwanym, nie dopuścił się uchybienia przeciwko art. 17 pr. o u. a.

(11.X.1935 r., Nr. U. 280/35).

5. Jaknajbardziej skrupulatne analizowanie przez adwokata zeznań świadka i ich krytyka, choćby bardzo ostra, nie mogą być poczytywane za nadużycie wolności słowa, jeśli wywołane są rzeczową potrzebą obrony.

(21.V.1935 r., Nr. U. 281/34).

6. Zarzut pominięcia przez adwokata drogi polubownej jest bezzsadny, zwłaszcza jeśli adwokat był obrońcą strony pozwanej w sprawie.

(6.III.1935 r., Nr. U. 208/34).

7. Zarzut, że adwokat działał w sprawie, mając na widoku swoje własne interesy materjalne, pochodzić może tylko od mocodawcy adwokata, nie zaś od strony przeciwnej.

Rozrachunki między adwokatem a jego klijentem nie mogą być przedmiotem krytyki osób trzecich.

(28.I.1935 r., Nr. U. 167/34).

Sąd Dyscyplinarny, podzielając powyższe stanowisko rzecznika, pozostawił bez uwzględnienia zażalenie na postanowienie umarzające (decyzja 25.V.1935 r.).

8. Zgłoszenie przez adwokata z własnej inicjatywy, bez żądania w tym względzie klijenta, wniosku do sądu w trybie art. 24 pr. o u. a. o udzielenie klijentowi zezwolenia na pociąg-

nięcie do odpowiedzialności sądowej adwokata — obrońcy strony przeciwnej w sprawie jest niewłaściwe;

ze względu na konieczność utrzymywania jaknajpoprawniejszych stosunków koleżeńskich adwokat powinien w takim przypadku zwrócić się do Rady Adwokackiej o udzielenie zezwolenia.

(2.IV.1935 r., Nr. U. 330/34).

9. Asystowanie adwokata przy czynnościach zachowawczych komornika nie stoi w sprzeczności z godnością stanu.

(11.X.1935 r., Nr. U. 148/35).

Wreszcie warto przytoczyć tezę, w trybie § 123 regulaminu ustaloną przez ogólne zebranie rzeczników dyscyplinarnych z d. 2 kwietnia 1935 r. na tle konkretnego przypadku, przedstawionego zebraniu do rozstrzygnięcia przez rzecznika, prowadzącego w danej sprawie dochodzenie.

10. Poświadczenie przez adwokata odpisu dokumentu na zasadzie odpisu tegoż dokumentu, dostarczonego mu przez klijenta, przez nikogo nie poświadczonego, a niezgodnego z oryginałem, podlega represji dyscyplinarnej.

7. Prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

WSPOMNIENIE POZGONNE.

W okresie sprawozdawczym zmarli członkowie Izby:

	Adwokaci:	Data urodzenia	Data śmierci
1.	Mieczysław Lipko	2.IV. 1882	9. III.1935
2.	Franciszek Jasnos	2.IX. 1886	13. IV.1935
3.	Samuel Rabinowicz	27.IV. 1903	20. IV.1935
4.	Józef Chłopicki	4. II. 1900	4.VII.1935
5.	Lucjan Korycki	25.VII.1880	15.VII.1935
6.	Bernard Oppenheim	3.IV. 1872	15.IX. 1935
7.	Aleksander Kroński	26. II. 1871	11. X. 1935
8.	Stefan Zand	31.VII.1900	14. X. 1935

Aplikanci adwokaccy:	Data urodzenia	Data śmierci
1. Szymon Zybenberg.	14.VI. 1906	1934
2. Stanisław Konopka.	6.XI. 1900	25. IV. 1935
3. Michał Jerzy Kahl.	29.VII.1908	10. V. 1935

Z pośród wymienionych wyżej zmarłych ś. p. Aleksander Kroński był nietylko wybitnym adwokatem - cywilistą a zarazem gruntownym znawcą prawa administracyjnego, lecz zaznaczył również chlubnie swą działalność na polu publicystyki prawniczej i pracy społecznej.

Sprawami korporacyjnemi interesował się zawsze żywo i gorąco; w szczególności brał czynny udział w pracach Izby Adwokackiej Warszawskiej nad organizacją instytucji zapomóg pośmiertnych i opracowaniem jej statutu; przykładał się również do fachowego przygotowania młodego pokolenia adwokackiego, prowadząc przez szereg lat wykłady z dziedziny prawa administracyjnego na organizowanych przez Radę Adwokacką w Warszawie seminarjach dla aplikantów adwokackich.

W „Palestrze" (Nr. 10, str. 782) zamieszczono obszerniejsze wspomnienie o Zmarłym.

A. LISTA ADWOKATÓW.

a. Sprawy o wpis na listę adwokatów.

Podania o wpis na listę. Spraw o wpis na listę adwokatów Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym ogółem 121, a mianowicie:

1) W trybie §§ 71 — 75 regulaminu — 74[1]) sprawy aplikantów adwokackich Izby, którzy po ukończeniu apli-

[1]) W liczbie 74 spraw, załatwionych w trybie §§ 71 — 75 regulaminu, w 6 wypadkach aplikanci adwokaccy złożyli egzamin adwokacki jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym, ale ślubowanie złożyli i zostali wpisani na listę adwokatów dopiero w okresie sprawozdawczym.

kacji adwokackiej i w wyniku złożonego pomyślnie egzaminu adwokackiego podlegali wpisowi na listę adwokatów. We wszystkich tych sprawach Rada Adwokacka postanowiła wpis na listę.

2) W trybie §§ 60 — 70 regulaminu — 47 spraw innych kandydatów (adwokatów z innych Izb, byłych sędziów, prokuratorów, urzędników państwowych i t. p.), w czem:

spraw niezałatwionych z okresu poprzedniego . .	11
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	36
Ogółem . .	47

Sposób załatwienia. Z powyższej liczby 47 spraw

Rada Adwokacka załatwiła podań	32
petenci wycofali	4
pozostało do załatwienia	11

W 32 sprawach załatwionych zapadły decyzje:

postanawiające wpis petenta na listę	28
odmawiające wpisu na listę	4

Z wskazanej wyżej liczby 28 decyzyj, postanawiających wpis na listę, 9 nie zostało dotąd wykonanych — z powodu nie złożenia jeszcze przez osoby, których decyzje dotyczą, ślubowania lub niezałatwienia takich czy innych formalności.

Zażalenia petentów do Sądu Najwyższego. Z liczby wskazanych wyżej 4 decyzyj odmownych, dotychczas w jednym wypadku petent wniósł zażalenie do Sądu Najwyższego, którego postanowienie jeszcze nie nastąpiło.

Prócz tego wniesiono 2 zażalenia do Sądu Najwyższego na odmowne decyzje Rady Adwokackiej, zapadłe w okresie sprawozdawczym 1933/34; w jednym wypadku Sąd Najwyższy nakazał wpis na listę, w drugim — postanowienie Sądu Najwyższego jeszcze nie nastąpiło.

Pozatem Sąd Najwyższy załatwił w obecnym okresie sprawozdawczym 6 spraw z zażaleń, wniesionych w r. 1933/34, w jednej sprawie nakazując wpis na listę adwokatów, a w pozostałych 5 wypadkach oddalając zażalenia.

Zestawienie orzeczeń Sądu Najwyższego.

(zapadłych w okresie sprawozdawczym wskutek zażaleń od uchwał Rady Adwokackiej w Warszawie)

Artykuły prawa o ustr. adw. stosowane lub tłomaczone	Orzeczenie Sądu Najwyższego			Drukowane w „Palestrze" 1935 r.	Nr. akt Rady Adwokackiej
	Data	Nr. sprawy	Sposób rozstrzygnięcia		
9 p. 2	21.XI 1934 r.	K. Adw 7/34	zażalenie oddalono	Nr. 1 str. 67—68	216/33
9 p. 2	19 XII 1934 r.	K. Adw. 8/34	zażalenie oddalono	Nr. 2 str. 147—148	253/33
9 p. 2	27.III 1935 r.	K. Adw. 56/34	postanowiono wpis na listę	—	186/33
9 p. 2	16.X 1935 r.	K. Adw. 23/35	postanowiono wpis na listę	—	85/19
9 p. 4	28.II 1935 r.	K. Adw. 47/34	zażalenie oddalono	Nr. 4 str. 345—348	245/32
11 p. 3	21.XI 1934 r.	K. Adw. 55/34	zażalenie oddalono	Nr. 1 str. 70—71	80/34
22 w zw. z 9 p 2	26.X 1934 r.	K. Adw. 42/34	zażalenie oddalono	Nr. 1 str. 66—67	436/32

Udział delegatów Rady w posiedzeniach Sądu Najwyższego. W odbytych w okresie sprawozdawczym posiedzeniach Sądu Najwyższego w sprawach o wpis na listę Izby Adwokackiej Warszawskiej wzięli udział delegowani przez Radę Adwokacką jej członkowie:

Data posiedzenia	Ilość spraw	Delegat Rady
19.XII.1934	2	Stanisław Janczewski
30. I.1935	1	Jerzy Krzywicki
28. II.1935	2	Stanisław Janczewski
27. III.1935	2	Wacław Pęski
12. VI 1935	1	Stanisław Janczewski
30. IX.1935	1	Ignacy Baumberg
16. X.1935	1	Stanisław Janczewski

b. Wpisy i wykreślenia z listy.

Zestawienie ogólne. Przyrost liczby adwokatów w Izbie w ciągu okresu sprawozdawczego przedstawia się, jak następuje.

Wpisano na listę . .	100 osób
Wykreślono z listy .	26 „
Przyrost	74 osób

Wpis na listę adwokatów we wspomnianej wyżej ogólnej liczbie 100 przypadków nastąpił w okresie sprawozdawczym w wykonaniu postanowień:

Rady Adwokackiej:	zapadłych w poprzednim okresie sprawozdawczym	12
	zapadłych w bieżącym okresie sprawozdawczym	87
Sądu Najwyższego: —	zapadłych w okresie sprawozdawczym	1

Obecny stan liczebny. Na 31 października 1935 r. lista adwokatów Izby Warszawskiej zawierała ogółem 1918 nazwisk, w czem 101 kobiet.

Dane szczegółowe co do różnych przypadków wpisów na listę oraz wykreśleń z listy przedstawiają podane niżej tablice.

Wpisano na listę.

W trybie	Po złożeniu egzaminu adwokackiego przed Komisjami Egzaminacyjnemi przy Radzie Adwokackiej w Warszawie		Liczba wpisanych
art. 9 p. 5 i 6 i art. 108	aplikantów adwokackich Izby Warszawskiej		74
	Bez egzaminu		
art. 22	adwokatów innych Izb		13
art. 10 cz. 1	b. sędziów sądów powszechnych		2
" " " "	b. prokuratora Sądu Najwyższego		1
art. 11 p. 3	b. adwokata a ostatnio notarjusza		1
" " " "	b. urzędników państwowych, a mianowicie:		
" " " "	referentów Ministerstwa Spraw Zagr. .	3	
" " " "	referenta Komisarjatu Rządu	1	
" " " "	referenta Ministerstwa Poczt i Tel. .	1	
" " " "	referenta Ministerstwa Spraw Wewn.	1	
" " " "	referenta Województwa Śląskiego . .	1	
" " " "	referenta Ministerstwa Ośw. Publ.. .	1	
" " " "	radcę Ministerstwa Przemysłu i Handlu	1	9
	Ogółem . .		26

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych
Śmierć	8
Niezdolność do pracy	3
Własne żądanie	7
Objęcie stanowiska sędziego	1
Objęcie stanowiska pisarza hipotecznego	1
Przeniesienie siedziby do innej Izby	3
Wyrok Sądu Dyscyplinarnego Izby	1
Stosownie do art. 46 p. 5 prawa o ustroju adwokatury . . .	2
Razem . . .	26

Szczegółowy obraz ruchu na liście adwokatów, spowodowanego przeniesieniem siedziby z jednej Izby do drugiej, daje poniższa tablica:

Wpisano na listę adwokatów innych Izb z powodu przeniesienia siedziby do Izby Warszawskiej		Wykreślono z listy adwokatów Izby Warszawskiej z powodu przeniesienia siedziby do innych Izb	
z Izby Krakowskiej . . .	7	do Izby Lubelskiej . . .	1
„ „ Lwowskiej	6	„ „ Krakowskiej. .	1
		„ „ Wileńskiej . .	1
razem . . .	13	razem . . .	3

W okresie sprawozdawczym w ogólnej liczbie wpisanych na listę 100 adwokatów było 12 kobiet.

B. LISTA APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

a. Sprawy o wpis na listę aplikantów.

Podania o wpis na listę. Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym:

niezałatwionych podań z okresu poprzedniego . .	49
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	142
Razem . .	191

Z powyższej liczby Rada załatwiła podań:

przychylnie	165	
odmownie	2	167
petenci wycofali podań		1
pozostało do załatwienia		23

Z liczby 165 decyzyj, postanawiających wpis na listę, 2 nie zostały dotąd wykonane — z powodu nie złożenia jeszcze przez osoby, których decyzje dotyczą, ślubowania.

Zażalenia do Sądu Najwyższego. Na jedną z decyzyj, odmawiających wpisu na listę aplikantów adwokackich, petent wniósł zażalenie do Sądu Najwyższego, który sprawy tej jeszcze nie rozpoznał.

b. Wpisy i wykreślenia.

Zestawienie ogólne. Przyrost liczby aplikantów adwokackich w okresie sprawozdawczym był następujący:

Wpisano	168 [1])
Wykreślono	92
Przyrost	76

Zestawienie szczegółowe zawierają następujące tablice:

Wpisano na listę.

Kogo wpisano	Liczba wpisanych	W tem kobiet
b. aplikantów sądowych . .	69	7
aplikantów adwokackich innych Izb	5	
b. pom. adwokata przys. . .	1	
b. referenta Ministerstwa Spr. Wojskowych	1	
b. notarjusza	1	
b. urzędnika skarbowego .	1	
magistrów prawa (bez aplikacji sądowej)	90	14
Ogółem . . .	168	21

[1]) W liczbie 168 wpisanych zostało w wykonaniu decyzyj z poprzedniego okresu sprawozdawczego 5-ciu aplikantów.

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych	W tem kobiet
Śmierć	3	
Wpis na listę adwokatów .	74	12
z powodu niewskazania patrona (§ 97 regulaminu) .	2	1
własne żądanie	12	2
przejście do innej Izby . .	1	
Razem . .	92	15

Obecny stan liczebny. W dniu 31 października 1935 r. lista aplikantów adwokackich okręgu Izby Warszawskiej obejmowała ogółem 771 nazwisk, w czem 118 kobiet.

C. ROZSIEDLENIE. ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH. W OKRĘGU IZBY.

Wybór siedziby przez nowych adwokatów. Z ogólnej liczby 100 osób, wpisanych na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym, obrało siedzibę:

w Warszawie . . .	62	(w czem kobiet 11)
na prowincji . . .	38	(„ „ „ 1)

Z ogólnej liczby 38 adwokatów, wpisanych w okresie sprawozdawczym na listę z siedzibą na prowincji, na poszczególne miasta przypada:

Siedziby Sądów Okręgowych		Inne miasta	
Łomża	1	Będzin	3
		Biała Podlaska	1
Łódź	16	Częstochowa	1
		Garwolin	1
Piotrków Tryb.	2	Gąbin	1
		Krzepice	1
Płock	1	Łask	1
		Milanówek	1
Siedlce	1	Mińsk Mazowiecki	1
		Rypin	1
Sosnowiec	3	Tomaszów Mazowiecki . .	2
Ogółem . . .	24	Ogółem . . .	14

Zmiany siedziby adwokatów w obrębie Izby. W okresie sprawozdawczym 24 adwokatów przeniosło siedzibę w obrębie Izby Warszawskiej, a mianowicie:

Z Warszawy do Łodzi . . . 1	**Do Warszawy** z Łodzi 4
„ Wyszkowa n/B 1	„ Sosnowca . . 1
„ Gostynina . . 1	„ Wyszkowa n/B. 1
„ Ryk 1	„ Białej Podl. . 1
„ Sobolewa . . 1	„ Pruszkowa . . 1
„ Jabłonny Legj. 1	
„ Rawy Mazow. 1	z Tomaszowa Mazowieckiego do
„ Sierpcą . . . 1	osady Pławno 1
„ Kolna . . . 1	„ Gąbina do Płocka. 1
	„ Będzina do Czeladzi 1
z Łodzi do Brzezin 1	„ Sosnowca do Żarek 1
„ Milanówka 1	ze Zgierza do Łasku 1

Wybór miejscowości przez aplikantów adwokackich, wpisanych na listę w okresie sprawozdawczym, przedstawia się, jak następuje:

w Warszawie . . . . 121 (w czem kobiet 15)
na prowincji . . . . 47 (w czem kobiet 6)

Zestawienie zmian rozsiedlenia, wynikłych w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wskutek nowych wpisów i wykreśleń z listy.

Siedziba	L I S T A					
	Adwokatów			Aplik. adwok.		
	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost
w Warszawie	62	21	41	121	65	56
na prowincji	38	5	33	47	27	20

Wskutek zmian siedziby w obrębie Izby.

	Adwok.	Apl. adw.
z Warszawy na prowincję przeniosło siedzibę	9	1
z prowincji do Warszawy	8	1

Wzrost liczby członków Izby w ciągu okresu sprawozdawczego, wedle stanu na dz. 31 października 1935 r., wyraża się w liczbach następujących.

Przybyło	w Warszawie	na prowincji	Ogółem przybyło
adwokatów	41	33	74
aplikantów adwokackich . .	56	20	76
Ogółem .	97	52	150

Szczegółowy wykaz liczebny rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w okręgu Izby Warszawskiej.

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1934 r.		Na 1 listopada 1935 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Warszawa		1284	541	1324	593
	Góra Kalwarja	2	—	2	—
	Grodzisk Mazowiecki .	1	—	1	1
	Grójec	2	—	2	1
	Jabłonna	2	1	3	2
	Łowicz	5	—	5	1
	Milanówek	—	—	1	—
	Mińsk Mazowiecki . .	2	—	4	—
	Mogilnica	1	—	1	—
	Nowe Miasto	1	—	1	—
	Otwock.	3	—	3	2
	Piaseczno	1	—	1	1
	Pruszków	1	—	—	—
	Radzymin	1	—	1	—
	Skierniewice	3	—	3	1
	Sochaczew	2	—	2	—
	Warka	1	—	1	—
	Wołomin	2	1	2	2
	Wyszków	1	—	2	—
	Żyrardów	4	—	4	1
Ogółem w okręgu S. Okr. w Warszawie . .		1319	543	1363	605
Białystok.		29	17	27	18
	Bielsk Podlaski. . . .	2	1	2	1
	Siemiatycze	2	—	2	—
	Sokółka	2	—	2	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Białymstoku .		35	18	33	19
Łomża		13	3	14	2
	Czyżew.	1	—	1	—
	Grajewo	2	1	2	1
	Kolno	—	—	1	—
	Maków	2	—	2	2
	Ostrołęka	3	—	3	—
	Ostrów Łomżyński . .	3	1	2	1
	Szczuczyn Białostocki .	1	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Łomży . . .		25		26	6
Łódź		237	72	246	71
	Brzeziny	2	—	2	1
	Kutno	5	—	5	—
	Łask	1	—	3	—
	Łęczyca	4	1	5	1
	Ozorków	1	1	1	1
	Pabjanice	3	2	3	2
	Tuszyn	1	—	1	1
	Zgierz	4	1	4	1
Ogółem w okręgu S. Okr. w Łodzi		258	77	270	78

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1934 r.		Na 1 listopada 19 5 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Piotrków		17	7	19	8
	Bełchatów	1	—	1	—
	Częstochowa	31	9	32	12
	Krzepice	—	—	1	—
	Pławno	—	—	1	—
	Radomsko	4	—	5	—
	Rawa Mazowiecka	4	—	4	—
	Tomaszów Mazowiecki	5	3	6	2
Ogółem w okręgu S. Okr. w Piotrkowie		62	19	69	22
Płock		12	3	14	5
	Ciechanów	4	—	4	1
	Gostynin	1	1	2	—
	Mława	6	1	6	1
	Nasielsk	1	1	1	1
	Płońsk	3	—	3	—
	Pszasnysz	1	—	1	—
	Pułtusk	4	1	4	1
	Rypin	2	—	3	1
	Sierpc	2	—	3	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Płocku		36	7	41	10
Siedlce		17	2	19	3
	Biała Podlaska	6	1	6	1
	Garwolin	3	—	4	—
	Łuków	2	—	2	—
	Międzyrzec	1	—	1	—
	Radzyń	2	—	2	—
	Ryki	—	—	1	—
	Sobolewo	1	—	2	—
	Sokołów Podlaski	2	1	2	1
	Sokoły	1	—	1	—
	Węgrów	1	—	—	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Siedlcach		36	4	40	5
Sosnowiec		43	15	43	19
	Będzin	12	3	14	2
	Czeladź	1	—	1	—
	Dąbrowa Górnicza	6	3	6	2
	Olkusz	6	—	6	—
	Pilica	1	—	1	—
	Zawiercie	4	1	4	3
	Żarki	—	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Sosnowcu		73	22	76	26

Ogólny stan rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w dniu 1 listopada 1935 r.

OGÓŁEM: Adwokatów . 1918 Aplik. adwok. 771	w Warszawie	na prowincji	Rozsiedlenie na prowincji		
			Łódź	inne siedziby Sąd. Okr.	pozostałe miejscowości
Adwokatów . . .	1324	594	246	136	212
Aplik. adwok. . .	593	178	71	55	52

D. STATYSTYKA PORÓWNAWCZA.

Przytoczone niżej cztery tablice zawierają porównawcze zestawienie danych statystycznych za czas od dnia 1 listopada 1932 r., t. j. od daty wejścia w życie nowego prawa o ustroju adwokatury.

Zestawienie stanu liczebnego członków Izby.

Na dzień	Liczba adwokatów			Liczba aplikantów adwokackich		
	w Warszawie	na prowincji	ogółem	w Warszawie	na prowincji	ogółem
1 listopada 1932 r.	1025	496	1521	359	137	496
1 listopada 1933 r.	1203	578	1781	427	159	586
1 listopada 1934 r.	1284	560	1844	541	154	695
1 listopada 1935 r.	1324	594	1918	593	178	771

Zestawienie wzrostu liczby członków Izby.

W okresie sprawozdawczym	Przyrost					
	Adwokatów			Aplikantów adwokackich		
	w Warszawie	na prowincji	ogółem	w Warszawie	na prowincji	ogółem
1932/33 .	178	82	260	68	22	90
1933/34 .	87	ubyło 24 [1])	63	114	ubyło 5 [1])	109
1934/35 .	40	34	74	56	20	76

Zestawienie dopływu kandydatów do stanu adwokackiego z pośród aplikantów adwokackich i innych stanowisk.

W okresie sprawozdawczym	Wpisano na listę			
	aplikantów adwokackich	adwokatów		
		z pośród		ogółem
		aplikantów adwok.	innych	
1932/33	314	208	91	299
1933/34	246	121	50	171
1934/35	168	74	26	100

[1]) Zmniejszenie się liczby adwokatów i aplikantów adwokackich na prowincji na liście Izby Warszawskiej w r. 1933/34 było wynikiem wyłączenia szeregu miejscowości z okręgu Izby Warszawskiej z włączeniem ich do okręgu Izby Adwokackiej Poznańskiej (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r., Dz. U. Nr. 85, poz. 634), wskutek czego 71 adwokatów i 7 aplikantów adwokackich zostało wykreślonych z listy Izby Warszawskiej z jednoczesnem wpisaniem na listę Izby Poznańskiej.

Zestawienie szczegółowe

osób, wpisanych na listę z poza aplikantów adwokackich Izby.

Wpisano na listę adwokatów	podstawa wpisu	1932/33	1933/34	1934/35
Adwokatów innych Izb . . .	art 22	26	29	13
b. sędziów i prokuratorów sądów powszechnych i wojskowych	art. 10 cz. 1	50	8	3
profesorów nauk prawniczych	art. 11 p. 1	1	1	—
b. urzędników Prokuratorji Generalnej	art. 11 p. 2	2	2	—
b. urzędników państwowych .	art. 11 p. 3	12	5	9
b. adwokatów	art. 118	—	4	1
b. asesorów sąd. (po złożeniu egzaminu adwokackiego) .	art. 9 p. 6 i art. 104	—	1	—
ogółem . .		91	50	26

E. ORZECZNICTWO RADY ADWOKACKIEJ W SPRAWACH, ZWIĄZANYCH Z PROWADZENIEM LISTY ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

Większość kwestyj zasadniczych, które nastręczały się co do wykładni przepisów prawa o ustroju adwokatury, dotyczących formalnych warunków, wymaganych od kandydatów do stanu adwokackiego, została już roztrzygnięta w dotychczasowych orzeczeniach Rady Adwokackiej i Sądu Najwyższego.

Orzecznictwo Rady Adwokackiej w okresie sprawozdawczym dotyczyło przeważnie art. 9 p. 2 pr. o u. a. (zagadnienie nieskazitelności charakteru) i art. 104 pr. o u. a. (zaliczanie do okresu aplikacji adwokackiej poprzednich zajęć).

a. Warunki przyjęcia do adwokatury.

art. 9 p. 2.

Podstawą uznania przez Radę Adwokacką, że petent nie odpowiada warunkowi nieskazitelności charakteru, były, między innemi, okoliczności następujące.

1. Zajmowanie się przez petenta pokątnem prowadzeniem spraw oraz werbowaniem klijentów dla swego przyszłego patrona.

(u. 29.X.1935 r., prot. Nr. 37 § 15, akta 94/35).

2. Prawomocne skazanie petenta w drodze dscyplinarnej za korzystanie z usług naganiaczy.

(u. 22.X.1935 r., prot. Nr. 36 § 16, akta 113/35).

3. Proponowanie przez petenta, ubiegającego o wpis na listę aplikantów adwokackich, adwokatom, których prosił o podjęcie się obowiązków patrona, iż odbywać będzie u nich aplikację fikcyjną.

(u. 9.IV.1935 r., prot. Nr. 17 § 9, akta 200/34).

Ponieważ petent — były urzędnik skarbowy — oświadczył zarazem adwokatom, których prosił o sprawowanie obowiązków patrona, że nie będzie robił konkurencji miejscowej adwokaturze, bo prowadzić będzie wyłącznie sprawy podatkowe, Rada Adwokacka uznała, że takie pojmowanie przez kandydata do stanu adwokackiego zadań i powołania adwokata, sprzeczne z art. 15, 101 i 107 pr. o u. a., świadczy o tem, iż nie posiada on zrozumienia, czego wymaga od adwokata ustawa.

Sąd Najwyższy, do którego petent odwołał się, zażalenia dotąd nie rozstrzygnął.

Warto tu również przytoczyć następujące rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w kwestji nieskazitelności charakteru w sprawach, dotyczących wpisu na listę Izby Adwokackiej Warszawskiej.

4. Oddalając zażalenie petenta, wniesione w trybie art. 13 i 22 pr. o u. a., t. j. z powodu nierozstrzygnięcia

jego podania przez Radę Adwokacką w terminie trzymiesięcznym, Sąd Najwyższy uznał, iż ujemnie świadczy o kwalifikacjach etycznych petenta to,

że, jako adwokat innej Izby, celem przysporzenia sobie zarobku bezpodstawnie wywoływał zwiększenie kosztów w powierzonych mu sprawach i że lekkomyślnie zgłosił bezzasadny wniosek o wyłączenie sędziego, uzasadniając ten wniosek niezgodnie ze stanem akt.

(21.XI.1934 r., Nr. K. Adw. 7/34, akta 216/33 — „Palestra", 1935 r., str. 67).

5. W postanowieniu, oddalającem zażalenie na uchwałę Rady Adwokackiej w Warszawie, odmawiającą wpisu na listę adwokatów na podstawie art. 9 p. 2 pr. o u. a. (z powodu, iż petent, były sędzia, został skazany dyscyplinarnie na przeniesienie w stan spoczynku za czyn nieetyczny) [1]), Sąd Najwyższy uznał,

że Rada Adwokacka miała prawo powołać się na wyrok dyscyplinarny, jako na podstawę do wniosku, iż kandydat nie odpowiada wymogom z art. 9 p. 2 pr. o u. a. (kwalifikacje etyczne);

że akt łaski Prezydenta Rzeczypospolitej nie stwarza przeszkody do wzięcia pod uwagę przy wnioskowaniu o kwalifikacjach etycznych kandydata do adwokatury czynu, który stanowił przedmiot wyrokowania dyscyplinarnego.

(19.XII.1934 r., Nr. K. Adw. 8/34, akta 253/33—„Palestra" 1935 r., str. 147).

Rada Adwokacka (u. 5.XI.1935 r., prot. Nr. 38 § 2) oddaliła podanie petenta o reasumpcję wspomnianej wyżej uchwały, ponieważ petent żadnych nowych okoliczności nie przytoczył, powołując się tylko na akt łaski Prezydenta, którego znaczenie zostało już rozważone przez Sąd Najwyższy.

---

1) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 73, teza Nr. 2.

6. Uwzględniając zażalenie petenta od uchwały Rady Adwokackiej z poprzedniego okresu sprawozdawczego [1]), Sąd Najwyższy orzekł,

że nie dyskwalifikuje moralnie b. sędziego, przeciw któremu w ciągu 31 lat pełnienia służby w sądownictwie nie wszczęto ani razu postępowania dyscyplinarnego, nietaktowne i przykre w paru wypadkach postępowanie na stanowisku sędziego w stosunku do adwokatów, jeśli w takiem postępowaniu nie można dopatrzeć się umyślnego wykorzystania stanowiska sędziego w sposób, wyraźnie kolidujący z ogólnemi zasadami etyki.

(27.II.1935 r., Nr. K. Adw. 56/34).

Art. 9 p. 4.

7. Oddalając zażalenie na milczącą odmowę (art. 13 pr. o u. a.) Rady Adwokackiej wpisania petenta na listę adwokatów, Sąd Najwyższy wyjaśnił:

Jednym z warunków wpisu na listę jest ukończenie uniwersyteckich studjów prawniczych, z przepisanemi w Polsce egzaminami (art. 9 p. 4, 99, 1 ust. 2 pr. o u. a.).

Dyplom z ukończenia wydziału prawnego uniwersytetu zagranicznego mógłby być uznany za równowartość ukończenia uniwersyteckich studjów prawniczych z przepisanemi w Polsce egzaminami tylko w tym razie, gdyby został w Polsce nostryfikowany, czego dowodem może być tylko uzyskana we właściwym trybie klauzula nostryfikacyjna.

(28.II.1935 r., Nr. K. Adw. 47/34, akta 245/32—„Palestra", 1935 r., str. 345).

Art. 11 p. 3.

8. Art. 11 p. 3 pr. o u. a., mówiąc o państwowej służbie referendarskiej, ma na myśli jedynie służbę państwową,

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 74, teza Nr. 5.

unormowaną ustawą z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej, która nie obejmuje służby w samorządzie [1]).

Przepisy art. 72 i 75 Konstytucji z dnia 23 kwietnia 1935 r., uznające samorząd terytorjalny, jako część składową administracji państwowej, nie mogą stanowić podstawy do stosowania do pracowników samorządowych art. 11 p. 3 pr. o u. a.

(u. 25.VI.1935 r., prot. Nr. 26 § 18, akta 260/32).

Aplikant adwokacki po odbyciu stażu prosił Radę Adwokacką o wpisanie go na listę adwokatów bez egzaminu, motywując swą prośbę tem, że w latach 1926 — 33 zajmował w samorządzie terytorjalnym stanowisko, równorzędne z przewidzianą w art. 11 p. 3 pr. o u. a. państwową służbą referendarską o charakterze prawniczym, i że obecnie obowiązująca ustawa konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 r. w art. 72 pkt. 2 lit. b oraz art. 75 uznała samorząd terytorjalny w dotychczasowym jego ustroju, jako część składową administracji państwowej.

Rada Adwokacka pozostawiła podanie bez uwzględnienia z powodów, wyżej przytoczonych.

9. Zasadę, ustaloną przez Radę Adwokacką w poprzednim okresie sprawozdawczym [2]), iż aplikacja sądowa nie podpada pod pojęcie przewidzianej art. 11 p. 3 pr. o u. a. państwowej służby referendarskiej na stanowiskach o charakterze prawniczym, Sąd Najwyższy potwierdził w postanowieniu z dnia 21.XI.1934 r.

(21.XI.1934 r., Nr. K. Adw. 55/34, akta 80/34 — „Palestra", 1935 r., str. 70).

art. 118.

10. Petent, który przeszedł z adwokatury do notarjatu przed powstaniem Państwa Polskiego, nie może żądania wpisu na listę opierać na art. 118 pr. o u. a.

(6.XI.1934 r., prot. Nr. 41 § 4, akta 152/34).

---

[1]) Patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 1933 r. Nr. K. Adw. 27/33 (Nr. akt. Rady Adwokackiej w Warszawie 209/31).

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 76, teza Nr. 10.

b. Zmiana przez adwokatów miejsca siedziby.

art. 22.

11. Oddalając zażalenie na uchwałę Rady Adwokackiej [1]), odmawiającą wpisu na listę adwokatów w trybie art. 22 pr. o u. a., Sąd Najwyższy podzielił stale i konsekwentnie zajmowane przez Radę Adwokacką w Warszawie stanowisko, że Rada Adwokacka Izby, do której petent zamierza przenieść siedzibę, ma prawo sprawdzenia kwalifikacyj etycznych petenta (art. 9 p. 2 pr. o u. a.).

Uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego brzmi, jak następuje:

Przepis ust. 2 art. 22 pr. o u. a wprowadził zasadę wolnego przesiedlania się adwokatów z okręgu jednej Izby Adwokackiej do okręgu innej, uzależniając jednak to przesiedlanie się: 1) od upływu dwóch miesięcy od chwili zawiadomienia Izby, w której okręgu adwokat miał dotąd siedzibę, 2) od zawiadomienia Izby, w której okręgu przyszła siedziba się znajduje, i 3) od wpisu na listę nowej Izby. Wpis na listę adwokatów należy do zakresu działania rad adwokackich (art. 3 p. 1 i art. 37 pr. o u. a.), które swe decyzje wyrażają w uchwałach (art. 42 pr. o u. a.). Uchwały, dotyczące bezpośrednio praw jednostki, a do takich należą uchwały co do wpisu na listę adwokatów, mogą osoby zainteresowane zaskarżać. Instancją, rozstrzygającą zażalenia na uchwały rad adwokackich, z reguły jest Naczelna Rada Adwokacka (art. 43 pr. o u. a.). Wyjątek ustawa czyni względem zażaleń na odmowę wpisu na listę adwokatów lub na listę aplikantów adwokackich, które rozstrzyga Sąd Najwyższy (art. 13, 22 i 102 pr. o u. a.). Zaznaczenie w ust. 2 art. 22 pr. o u. a., iż przepis art. 13 ma tu odpowiednie zastosowanie, wskazuje na to, że wpis na listę adwokatów, jako warunek przeniesienia siedziby, nie jest tylko postanowieniem porządkowem obowiązku uwidocznienia przeniesienia siedziby, lecz uprawnieniem Izby Adwokackiej, do której adwokat zamierza przenieść siedzibę, do rewizji posiadanych przez przesiedlającego się adwokata

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 73, teza Nr. 4.

warunków do wpisu na listę adwokatów. Gdyby przepis ust. 2 art. 22 pr. o u. a. nakładał na rady adwokackie tylko obowiązek zarejestrowania dokonanego, czy mającego być dokonanem przeniesienia siedziby, to, wobec przepisu art. 43 pr. o u. a., nie byłoby zrozumiałe przekazywanie kompetencji Sądu Najwyższego rozstrzygnięcia zażaleń tylko na niezachowanie porządkowego przepisu. Wobec tego należy przyjąć, iż, wbrew twierdzeniom zażalenia, Rada Adwokacka w Warszawie była uprawniona do badania, czy skarżący odpowiada warunkom z p. 2 art. 9 pr. o u. a.

(26.X.1934 r., Nr. K. Adw. 42/34 — „Palestra" 1935 r., str.66).

12. Rada Adwokacka, w myśl art. 21 i 22 pr. o u. a., powinna być stale w posiadaniu wiadomości o siedzibie członków Izby;

adwokat, który po zawiadomieniu Rady, iż zamierza przenieść siedzibę do danej miejscowości, przenosi ją do miejscowości innej bez żadnego zawiadomienia o tem Rady, wykracza przeciwko przepisowi art. 22 pr. o u. a.

(u.12.III.1935 r., prot. Nr. 13 § 21, akta 1675).

13. Rozpoznanie skarg, które wpłynęły na adwokata po złożeniu przezeń podania o wpis na listę w trybie przeniesienia siedziby z okręgu innej Izby, lecz przed rozstrzygnięciem tego podania, należy do Rady Adwokackiej okręgu, z którego adwokat się przenosi.

(u. 15.X.1935 r., prot. Nr. 35 § 27, akta 162/34).

c. Wykreślanie adwokatów z listy.

art. 46 p. 7.

14. Rada Adwokacka z urzędu wykreśliła z listy adwokata, uznanego przez Sąd Dyscyplinarny za chorego psychicznie, wychodząc z założenia, że tego rodzaju choroba, wyłączając poczytalność, pociąga za sobą trwałą niezdolność do wykonywania zawodu.

(u. 10.IX.1935 r., prot. Nr. 30 § 21, akta 540).

d. Zaliczanie na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć.

art. 104.

15. Na poczet pięciolecia aplikacji adwokackiej nie ulega zaliczeniu aplikacja w sądownictwie b. państw zaborczych.

(u. 15.I.1935 r., prot. Nr. 5 § 10, akta 197/31).

Naczelna Rada Adwokacka zażalenie petenta pozostawiła bez uwzględnienia, uznając, że art. 104 pr. o u. a. ma na względzie aplikację w sądownictwie polskiem; że przepisy przechodnie prawa o ustroju adwokatury nie mają zastosowania do petenta, ponieważ w chwili wejścia w życie tego prawa nie był aplikantem adwokackim; że nie można uważać za przygotowanie do zawodu pracy z przed wielu lat, albowiem koniecznym warunkiem należytego przygotowania jest ciągłość pracy.

(u. 11.V.1935 r. Nr. 280/P.).

16. Art. 104 pr. o u. a. nie stanowi podstawy do zaliczenia na poczet pięciolecia aplikacji adwokackiej okresu pracy petenta w kancelarji adwokackiej w czasie, gdy nie był jeszcze aplikantem adwokackim, chociaż wspomniany okres zaliczony został petentowi decyzją Prezesa Sądu na poczet aplikacji sądowej [1]).

(u. 22.X.1935 r., prot. Nr. 36 § 3, akta 241/32).

art. 119.

17. Naczelna Rada Adwokacka, pozostawiając bez uwzględnienia zażalenie petenta na uchwałę Rady Adwokackiej, przytoczoną w sprawozdaniu za r. 1933/34 [2]), potwierdziła, że wniesienie przez petenta w dniu 31 października 1933 r. podania o wpis na listę aplikantów adwokackich bez jednoczesnego przynajmniej podania o zwolnienie z aplikacji sądowej nie było zgłoszeniem rzeczywistego zamiaru przejścia do

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 80, teza Nr. 25.
[2]) Patrz również sprawozdanie za r. 1933/34, str. 80, teza Nr. 26.

adwokatury, a wskazywało raczej na zamiar zabezpieczenia sobie przywileju z art. 119 pr. o u. a. na wypadek późniejszego wystąpienia z sądownictwa.

(u .11.I.1935 r., Nr. 598/P.).

W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka w Warszawie powzięła identyczną uchwałę.

(u. 12.III.1935 r., prot. Nr. 13 § 13, akta 233/34).

18. Stosunek służbowy aplikanta sądowego rozwiązuje się z chwilą doręczenia mu pisma o zwolnieniu; jeśli więc pismo Prezesa Sądu, zwalniające aplikanta sądowego od urzędowania z dniem 31 października 1932 r., zostało mu doręczone w dniu 2 listopada 1932 r., — co do zaliczenia aplikacji sądowej na poczet aplikacji adwokackiej ma zastosowanie art. 119 ust. 2 pr. o u. a.

(u. 11.XII.1934 r., prot. Nr. 2 § 19, akta 248/32).

19. Ustęp 2 art. 119 pr. o u. a. pozwala na zaliczenie na poczet aplikacji adwokackiej tylko pełnego okresu aplikacji sądowej. Przepis ten, jako wyjątkowy, nie ulega wykładni rozciągłej i nie może mieć przeto zastosowania do służby referendarskiej [1]).

Do zaliczania na poczet aplikacji adwokackiej służby referendarskiej na stanowisku o charakterze prawniczym stosować należy art. 104 pr. o u. a. i doliczyć można z okresu tej służby tylko taki czas, ażeby łącznie z zaliczoną aplikacją sądową czynił nie więcej, jak dwa lata.

(u. 12.II.1935 r., prot. Nr. 9 § 18, akta 130/33).

20. Do petenta, który w dacie wejścia w życie prawa o ustroju adwokatury nie był już aplikantem sądowym, nie może mieć zastosowania art. 119 ust. 2, a tylko art. 104 pr. o u. a. [2]).

(u. 19.II.1935 r., prot. Nr. 10 § 4, akta 306/32).

---

[1]) Takie stanowisko zajął Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej w postanowieniu z dnia 16 września 1933 r., Nr. 288/P.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 80, teza Nr. 27.

8. Kierowanie wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich.

A. PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU.

a. Patroni.

Udzielanie zezwoleń na podjęcie się obowiązków patrona. W szeregu postanowień, zapadłych w okresie sprawozdawczym wskutek zażaleń na uchwały Rady Adwokackiej, odmawiające zezwolenia na podjęcie się obowiązków patrona, Naczelna Rada Adwokacka stała konsekwentnie na ustalonem już poprzednio stanowisku, że Rada Adwokacka władna jest badać kwalifikacje adwokata do objęcia patronatu [1]).

W jednem z takich postanowień, dotyczącem odmownej uchwały Rady Adwokackiej w Warszawie (u. 18.IX.1934 r., prot. Nr. 34 § 9, akta 2170), Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uznał, że obowiązki patrona pełnić może jedynie adwokat, posiadający dostateczną praktykę, która daje aplikantowi możność wszechstronnego zaznajomienia się ze wszystkiemi działami czynności adwokackich — zgodnie z art. 103 pr. o u. a. (u. XII.1934 r., Nr. 587/P).

W innem postanowieniu Wydział Wykonawczy wyjaśnił, że, zezwalając na podjęcie się obowiązków patrona lub odmawiając zezwolenia, Rada Adwokacka powinna mieć na względzie, iż celem wprowadzenia aplikacji jest w pierwszym rzędzie wyszkolenie młodego pokolenia adwokackiego, a nie zapewnienie pomocy dla adwokatów-patronów (u. 11.V.1935 r., prot. p. 13).

Na tle konkretnego przypadku Rada Adwokacka w Warszawie wyjaśniła, że przepis § 85 p. 1 ust. 3 regulaminu rozumieć należy w ten sposób, iż brak odpowiedzi ze strony Rady w terminie miesięcznym na podanie o zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona jest równoznaczny zezwoleniu milczącemu; skoro więc wskutek tego rodzaju podania Rada Adwokacka zażądała od petenta wyjaśnień, petent zaś ich nie złożył, lub nawet wręcz odmówił złożenia, nie może już wówczas braku odpowiedzi na podanie w terminie miesięcznym

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 83.

uważać za dowód milczącego zezwolenia Rady (u. 29.I.1935 r., prot. Nr. 7 § 18, akta 551).

W szeregu wypadków Rada Adwokacka zwracała uwagę członków Izby, że — stosownie do ustalonych już poprzednio zasad [1]) — adwokaci nie powinni podpisywać deklaracyj o gotowości podjęcia się patronatu wobec osób, ubiegających się o wpis na listę aplikantów adwokackich, przed uzyskaniem zezwolenia Rady na podjęcie się obowiązków patrona [2]).

Zaznaczyć należy, że stosowanie się członków Izby do przepisów § 85 regulaminu Rada Adwokacka traktuje jako obowiązek korporacyjny, którego celem jest umożliwienie Radzie rzeczywistego spełniania ciążących na niej, w myśl art. 3 p. 6 i art. 106 pr. o u. a., zadań co do kierowania wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich. Kancelarja patrona — to podstawowa szkoła aplikanta! Niestety, zdarzały się wypadki podjęcia się przez adwokatów obowiązków patrona w okolicznościach i na warunkach, sprzecznych z zasadami etyki zawodowej. Radzie Adwokackiej wypadło parokrotnie zająć się badaniem tego rodzaju uchybień lub przekazać sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu według właściwości. (u. 2.VII.1935 r., prot. Nr. 27 § 1, 2 i 16, u. 17.IX. 1935 r., prot. Nr. 31 § 16).

Zwalnianie od obowiązków patrona. W zakresie przewidzianego w § 90 regulaminu zwalniania adwokatów od obowiązków patronów Rada Adwokacka w konkretnej sprawie, odmawiając zwolnienia, uznała, że uwzględnienie prośby adwokata o zwolnienie go od obowiązków patrona wobec aplikanta, któremu patron nie stawia żadnych konkretnych zarzutów, a powodem zrzeczenia się patronatu jest tylko zamiar przyjęcia do kancelarji innego aplikanta, uniemożliwiłoby aplikantowi, bez żadnej z jego strony winy, kontynuowanie aplikacji adwokackiej; zapobieżenie zaś właśnie takiej nienormalnej sytuacji ma na celu § 90 regulaminu. (u. 30.IV.1935 r., prot. Nr. 19 § 15, ata 249/33).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej po-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1932/33, str. 88 i „Palestra", 1933 r., str. 434.
[2]) Patrz, naprzykład, „Palestra" 1935 r., str. 614.

dzielił ten pogląd, uznając również, że jest rzeczą niedopuszczalną, aby adwokat, podjąwszy się obowiązków patrona, odmawiał następnie bez ważkich powodów dalszego ich pełnienia; przyjęcie tej zasady jest, zdaniem Rady Naczelnej, wskazane nietylko ze względu na obowiązek normalnego kształcenia młodego pokolenia adwokatury, lecz również ze względów etyki zawodowej. (u. 6.VII.1935 r., prot. p. 10).

Stosunek patrona do aplikanta. Patrz wyżej: orzecznictwo Rady Adwokackiej, str. 45 (teza Nr. 10), i niżej: orzecznictwo Sądu Dyscyplinarnego, str. 131, 133 i 137 (tezy Nr. 4, 12 i 23).

Dane statystyczne. Liczba rozpoznanych podań o zezwolenie na podjęcie się obwiązków patrona i sposób ich załatwienia były następujące:

Rodzaj sprawy	wpłynęło podań	Zezwolenia	
		udzielono	odmówiono
Zezwolenia na jednego aplikanta	215	164	51
Zezwolenia na drugiego aplikanta	70	35	35

Wykaz liczebny adwokatów, adwokatów-patronów i aplikantów adwokackich.

Miejscowość	Ogólna liczba		
	adwokatów	adwokatów patronów	aplikantów adwokackich
Warszawa	1324	505	593
Łódź	246	68	71
Inne siedziby Sądów Okręgowych	136	53	55
Inne miejscowości	212	51	52
Ogółem w całej Izbie	1918	677	771

Na uchwały odmowne wpłynęło 15 odwołań do Naczelnej Rady Adwokackiej, z których Rada Naczelna uwzględniła 6 [1]).

Podana niżej tablica wskazuje, jaka liczba adwokatów, w jakich miejscowściach i względem ilu aplikantów pełni obowiązki patrona.

Miejscowość	Ogólna liczba	
	po 1-ym apl. adw.	po 2-ch apl. adw.
Warszawa	420	85
Łódź	65	3
Inne siedziby Sądów Okręgowych	51	2
Inne miejscowości	50	1
Ogółem w całej Izbie	586	91

Pozatem w Warszawie jest obecnie trzech aplikantów adwokackich, którzy narazie nie mają patronów, a którym Rada Adwokacka, w myśl § 97 regulaminu, udzieliła terminu na wskazanie nowego patrona.

W dwóch innych wypadkach, wobec niezastosowania się aplikantów do powołanego wyżej paragrafu regulaminu, Rada Adwokacka postanowiła wykreślić ich z listy.

b. Seminarja.

Seminarja w Warszawie. W okresie sprawozdawczym seminarja dla aplikantów adwokackich w Warszawie prowadzone były w czterech grupach [2]), w których odbyły się wykłady, referaty i konferencje na następujące tematy.

---

[1]) Zaznaczyć należy, że Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zażądał od Rad Adwokackich, aby przy przedstawianiu odwołań w sprawach tego rodzaju załączały odpisy wyroków dyscyplinarnych, dotyczących petentów. (u. 9.III.1935 r., prot. p. 5.).

[2]) Pątrz wyżej str. 6.

G r u p a I. (prawo cywilne materjalne). Prawo spadkowe (adw. Aleksander Czerski); prawo małżeńskie (adw. Herman Eberhardt); zobowiązania (adw. Stanisław Neufeld); prawo hipoteczne (adw. Adam Słomiński).

G r u p a II. (prawo cywilne formalne i prawo handlowe). Prawo hipoteczne w związku z prawem handlowem oraz prawo o notarjacie (adw. Seweryn Szer); prawo akcyjne (adw. Karol Wellisch); kasacja, postępowanie egzekucyjne (adw. Wacław Goldman); prawo upadłościowe i postępowanie układowe (adw. Henryk W. Kon); strony i współuczestnictwo w procesie cywilnym, postępowanie apelacyjne, sądy polubowne (adw. Feliks Zadrowski); umowy handlowe (adw. Stanisław Goldsztein).

G r u p a III. (prawo karne). Zajęcia praktyczne z całokształtu prawa karnego, formalnego i materjalnego, oraz konferencje na tle prawa o ustroju adwokatury (adwokaci Antoni Landau, Mojżesz Maślanko i Aleksander Mogilnicki).

G r u p a IV. (prawo administracyjne). Pojęcie administracji i prawa administracyjnego; nowa Konstytucja Polska; pojęcie władz zespolonych; organizacja władz administracji ogólnej i policyjnych; organizacja władz niezespolonych; postępowanie administracyjne (ogólne); postępowanie przymusowe w administracji; postępowanie administracyjno-karne; ustawodawstwo leśne, ustawodawstwo wodne; przepisy, dotyczące praw stanu cywilnego i ruchu ludności oraz cudzoziemców; poszczególne przepisy, dotyczące ograniczenia prawa własności (ustawy wywłaszczeniowe, przepisy, ograniczające przenoszenie prawa własności nieruchomości w stosunku do cudzoziemców, w b. dzielnicy pruskiej, obywateli sowieckich i t. p.); organizacja władz samorządowych i zakres uprawnień (adw. Stefan Urbanowicz). Pojęcie swobodnego uznania władz administracyjnych; przepisy, dotyczące stowarzyszeń, związków (zawodowych), prawa koalicji; ustawodawstwo wyjątkowe (adw. Aleksander Kroński). Zasady sądownictwa administracyjnego ze specjalnem uwzględnieniem postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym; ustawodawstwo

socjalne (ubezpieczenia społeczne, ochrona rynku pracy i t. p.); ustawodawstwo budowlane, ustawodawstwo przemysłowe (adw. Józef Kliński). Przepisy, dotyczące prawa obywatelstwa polskiego (adw. Szymon Rundstein). Przepisy, dotyczące praw urzędniczych (pragmatyka służbowa, przepisy emerytalne i dyscyplinarne) (adw. Józef Sarapata). Ustawodawstwo podatkowo-skarbowe; postępowanie egzekucyjne władz skarbowych; finanse komunalne (adw. Władysław Szatensztajn). Ustawodawstwo agrarne (reforma rolna, przepisy o obrocie ziemią, o komasacji, regulacji służebności, o organizacji władz ziemskich i postępowaniu przed niemi); przepisy, dotyczące instytucji kredytu rolnego; ustawodawstwo ulgowe dla rolnictwa (adw. Zygmunt Nagórski). Gwarancje praworządności: Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Trybunał Kompetencyjny, Najwyższy Trybunał Administracyjny i t. d. (adw. Antoni Chmurski).

Seminarja podgrupowe. Mając na uwadze konieczność stopniowego zreformowania seminarjów dla aplikantów adwokackich i uwzględniając życzenia, wypowiedziane w tym względzie na ogólnem zebraniu aplikantów Izby, odbytem w dniu 26 maja 1934 r.[1]), Rada Adwokacka postanowiła zorganizować tytułem próby — obok seminarjów ogólnych — specjalne seminarja podgrupowe na zasadach następujących. (u. 18.XII.1934 r., prot. Nr. 3 § 26).

I. Zajęcia seminaryjne podrupowe przeznaczone są dla aplikantów adwokackich, pragnących drogą pracy indywidualnej pogłębić znajomość przedmiotów, wchodzących w zakres seminarjum ogólnego.

II. Seminarja podgrupowe prowadzone są pod kierunkiem członka Izby, wyznaczonego w tym celu przez Radę Adwokacką.

III. Ilość uczestników seminarjum w podgrupie nie może przekraczać 15.

IV. Program seminarjum podgrupowego winien być uzgodniony z kierownikiem właściwej grupy ogólnej.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1934 r., str. 414.

V. Seminarja podgrupowe mają charakter zastępczy w stosunku do seminarjum ogólnego (grupowego) pod warunkiem wykazania przez uczestników stałej obecności na zajęciach, które winny się odbywać nie rzadziej, niż raz w tygodniu, oraz złożenia kierownikowi właściwej grupy ogólnej przez każdego uczestnika przynajmniej jednego referatu, przyjętego przez kierownika podgrupy.

W roku 1934/35 z inicjatywy Zrzeszenia Aplikantów Adwokackich, a pod nadzorem członka Rady Adwokackiej St. Janczewskiego prowadzone były następujące zajęcia seminaryjne podgrupowe:

1) z zakresu prawa cywilnego — pod kierownictwem adw. Adama Słomińskiego (przedmiotem zajęć była część ogólna Kodeksu Zobowiązań);

2) z zakresu prawa handlowego — pod kierownictwem członka Rady Aleksandra Jackowskiego (przedmiotem zajęć była część I nowego Kodeksu Handlowego).

Powyższa próba dała wyniki pomyślne, ile że małe grupy dają, oczywiście, możność bardziej intensywnej i indywidualnej pracy, a jednocześnie pozwalają uczestnikom na korzystanie w szerszej mierze z wiedzy kierownika. To też Zrzeszenie Aplikantów Adwokackich zwróciło się do Rady Adwokackiej z prośbą o zewolenie na utworzenie i prowadzenie nadal małych grup seminaryjnych na zasadach dotychczasowych.

Zamierzone wykłady z dziedziny etyki zawodowej. Rada Adwokacka zawsze uznawała konieczność należytego kształcenia aplikantów adwokackich w zakresie zasad etyki zawodowej i obowiązków obrończych i starała się, w miarę możności, uwzględniać tę dziedzinę z jednej strony w programie zajęć seminaryjnych, z drugiej — w zaleceniach dla patronów. We wniosku, postawionym na Walnem Zgromadzeniu Izby w dniu 24 listopada 1934 r., a przekazanym Radzie Adwokackiej do rozważenia, grono członków Izby poruszyło potrzebę zwrócenia przez Radę najbaczniejszej uwagi na należyte wyrobienie etyczne kandydatów do stanu adwokackiego — między innemi przez prowadzenie dla aplikantów adwokackich stałych wykładów z dziedziny etyki zawodowej. Uznając słuszność powyższego wniosku, Rada Adwokacka postanowiła

(u. 1.X.1935 r., prot. Nr. 33 § 28) uwzględnić na przyszłość w programie zajęć seminaryjnych możliwie w szerokim zakresie, w sposób systematyczny, zagadnienia z zakresu etyki zawodowej, obowiązków obrończych i wogóle zadań adwokatury.

Urzeczywistnieniem tego projektu zajął się członek Rady St. Janczewski; dotychczas obiecali wykłady w tej dziedzinie Dziekan A. Chełmoński i Wicedziekan L. Nowodworski.

Ponadto członek Izby adwokat Wacław Szumański z własnej inicjatywy zgłosił gotowość wygłoszenia dla aplikantów adwokackich 10 referatów o historji adwokatury polskiej na tle historji adwokatury europejskiej.

Seminarja w Łodzi. Co do ośrodków prowincjonalnych — seminarja dla aplikantów adwokackich były zorganizowane i prowadzone w okresie sprawozdawczym tylko w Łodzi przez miejscową Delegaturę Rady [1]).

c. Aplikanci adwokaccy.

Używanie tytułu aplikanta adwokackiego. W komunikacie Nr. 171 [2]) Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby - aplikantów adwokackich wyjaśnienie Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 11 maja 1935 r., że niedopuszczalne jest umieszczanie tytułu aplikanta adwokackiego w spisach abonentów telefonicznych lub innych wydawnictwach, w tekście tablicy przy wejściu do mieszkania, w nagłówkach korespondencji i t. p.

W uzasadnieniu powyższego wyjaśnienia Naczelna Rada Adwokacka zaznaczyła, że takie używanie tytułu aplikanta adwokackiego nie znajduje żadnego usprawiedliwienia, nie odpowiada zakazowi wykonywania samodzielnej praktyki i sprzyja obchodzeniu tego zakazu.

Zajęcia uboczne. W kwestji łączenia z aplikacją adwokacką tych lub innych stanowisk lub zajęć ubocznych uchwały Rady Adwokackiej z okresu sprawozdawczego zawierają, między innemi, następujące rozstrzygnięcia.

---

1) Patrz niżej str. 122.

2) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 605.

1. Niedopuszczalne jest zajmowanie przez aplikanta adwokackiego stanowiska dyrektora biura zarządu zgromadzenia kupców (akta 345/32).

Naczelna Rada Adwokacka oddaliła zażalenie na powyższą uchwałę, wyjaśniając:

że aplikacja adwokacka, jeśli zapewnić ma należyte wykształcenie i wyszkolenie zawodowe, nie pozwala na codzienną kilkugodzinną pracę w dziedzinie, która z przedmiotem aplikacji i wogóle z prawnictwem nie jest ściśle związana;

że zajmowanie stanowiska, o którem mowa, byłoby sprzeczne z art. 29 pr. o u. a. (u. 2.XII.1934 r., Nr. 588/P.).

2. Aplikantowi nie wolno zajmować stanowiska radcy prawnego związku przemysłowców z tytułem stałego delegata tegoż związku.

(u. 15.I.1935 r., prot. Nr. 5 § 15 i u. 16.IV.1935 r., prot. Nr. 18 § 16).

Powyższe zarządzenie zapadło w wykonaniu powziętego w drodze nadzoru postanowienia Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej (u 9.III.1935 r., Nr. 698/P.), wyjaśniającego, że aplikant adwokacki nie może być radcą prawnym, gdyż nie może samodzielnie zajmować się praktyką, nawet w zakresie ograniczonym, i nie może używać tytułów fikcyjnych, mogących wprowadzić w błąd i wywołać zarzut obchodzenia obowiązujących przepisów.

3. Aplikant adwokacki nie może zajmować stanowiska referenta kontraktowego w departamencie podatkowym Ministerstwa Skarbu.

(u. 25.VI.1935 r., prot. Nr. 26 § 10 i u. 1.X.1935 r., prot Nr. 33 § 17).

W uzasadnieniu powyższej uchwały Rada Adwokacka wyszła z następujących założeń.

Działalność na stanowisku, o którem mowa, nawet w stosunku do adwokata musiałaby być uznana za sprzeczną z postanowieniami art. 29 pr. o u. a., gdyż zawód adwokata polega na udzielaniu porad prawnych, redagowaniu aktów prawnych oraz obronie i zastępstwie w sądach i urzędach (art. 16 pr. o u. a.) i nie można z temi czynnościami łączyć

działalności o charakterze wręcz odmiennym, jaką jest sprawowanie czynności władzy w zakresie administracji państwowej, a jak w danym przypadku — administracji skarbowej, gdzie adwokat z reguły występuje właśnie jako rzecznik strony.

Praca w departamencie podatkowym Ministerstwa Skarbu, ze względu na jednostronny jej charakter, nie może być uważana za wystarczającą z punktu widzenia przygotowania do zawodu adwokackiego. Stała praca w godzinach biurowych w Ministerstwie nie powala aplikantowi na rzeczywiste wykonywanie jego obowiązków, które w zasadzie wymagają poświęcenia im całego dnia i w żadnym razie nie mogą być traktowane, jako zajęcie dorywcze.

Od powyższej uchwały Rady Adwokackiej petent odwołał się do Naczelnej Rady Adwokackiej, której rozstrzygnięcie jeszcze nie nastąpiło.

4. Niedopuszczalne jest odbywanie jednocześnie z aplikacją adwokacką bezpłatnej praktyki w urzędzie skarbowym w charakterze praktykanta — kandydata na stanowiska administracyjne.

(u. 28.V.1935 r., prot. Nr. 22 § 16).

B. EGZAMINY.

Dopuszczanie do ponownego egzaminu. Dotychczasowa praktyka wykazała, iż aplikanci adwokaccy, którzy składali już egzamin z wynikiem niepomyślnym, zbyt szybko zazwyczaj przystępują do egzaminu po raz drugi i trzeci, nie uzupełniwszy dostatecznie wykazanych braków. Z tego powodu Rada Adwokacka zwróciła się (u. 29.X.1935 r., prot. Nr. 37 § 5) do komisyj egzaminacyjnych z prośbą, aby w wypadkach zezwalania aplikantom adwokackim na składanie egzaminu po raz trzeci (art. 108 pr. o u. a.) rozważały zarazem i decydowały kwestję, po upływie jakiego okresu dany kandydat może do trzeciego egzaminu przystąpić.

Uprawnienia komisyj egzaminacyjnych w tym względzie nie ulegają, zdaniem Rady Adwokackiej, najmniejszej wątpliwości z powodów następujących.

Wedle art. 108 pr. o u. a. w razie niepomyslnego wyniku pierwszego egzaminu aplikant adwokacki może przystąpić do ponownego egzaminu dopiero po upływie trzech miesięcy; w razie zaś niepomyślnego wyniku drugiego egzaminu dopuszczenie do egzaminu po raz trzeci zależy od zezwolenia komisji egzaminacyjnej, przed którą kandydat składa drugi egzamin.

Skoro art. 108 cz. 2 pr. o u. a. stanowi, że do drugiego egzaminu kandydat może przystąpić najwcześniej po upływie trzech miesięcy od daty egzaminu pierwszego, i skoro zakreślenie takiego terminu podyktowane jest, oczywiście, tem, aby kandydat miał odpowiedni czas na dodatkowe przygotowanie się do ponownego egzaminu — przez uzupełnienie braków, wykazanych w czasie egzaminu pierwszego, — to tembardziej można i należy uzależniać od upływu pewnego terminu dopuszczenie do egzaminu po raz trzeci; co do zakreślania w tym względzie dłuższego lub krótszego terminu brać należy pod uwagę w każdym poszczególnym przypadku wyniki, wykazane przez kandydata podczas dwóch pierwszych egzaminów.

Zakreślania terminu, o którym wyżej mowa, dokonywać może najlepiej komisja egzaminacyjna przy decydowaniu kwestji zezwolenia kandydatowi na składanie egzaminu po raz trzeci — na podstawie bezpośredniej oceny wyniku egzaminu; uprawnienie zaś komisji w tej mierze nie ulega najmniejszej kwestji, skoro bowiem komisja władna jest odmówić zezwolenia, to tembardziej może uzależnić zezwolenie od upływu określonego terminu.

Już w sesji listopadowej 1935 r. komisje egzaminacyjne zastosowały się do powyższego dezyderatu, przytem w 4-ch wypadkach niezłożenia egzaminu po raz drugi zezwoliły na składanie egzaminu dopiero po upływie 6-ciu miesięcy, a w wypadkach 2-ch — już po upływie 3-ch miesięcy.

Sesje egzaminacyjne. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy sesje egzaminacyjne, mianowicie w marcu, czerwcu i listopadzie 1935 r.

Skład komisyj egzaminacyjnych podczas tych sesyj był następujący:

Komisja I.

Podczas sesji	Przewodniczący	Członkowie: Delegowani Sędziowie Sądu Apelacyjnego	Członkowie: Delegowani członkowie Rady Adwokackiej	Członkowie: Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby
8 — 9 marca 1935 r.	Dziekan Adam Chełmoński	M. Dobromęski W. Leśkiewicz	St. Janczewski	W. Brokman J. Gadomski N. Grodziński J. Kliński J. Nowodworski F. Zadrowski
21 — 22 czerwca 1935 r.	Dziekan Adam Chełmoński	R. Kawczak	St. Janczewski	Z. Blenau W. Brokman M. Ettinger J. Kliński J. Morawski F. Zadrowski
15 — 16 listopada 1935 r.	Dziekan Adam Chełmoński	Kl. Hermanowski J. Szlązkiewicz	St. Janczewski M. Lewit	A. Landau W. Mińkiewicz M. Niedzielski S. Urbanowicz F. Zadrowski

Komisja II.

8 — 9 marca 1935 r.	Wicedziekan Leon Nowodworski	Kl. Hermanowski Cz. Muraszko	Al. Jackowski M. Lewit	Z. Blenau M. Ettinger A. Landau W. Mińkiewicz J. Morawski
21 — 22 czerwca 1935 r.	Wicedziekan Leon Nowodworski	Wł. Olewski	Al. Jackowski	N. Grodziński A. Landau W. Mińkiewicz M. Niedzielski St. Urbanowicz
15 — 16 listopada 1935 r.	Wicedziekan Leon Nowodworski	Wł. Chmielarz Cz. Leszczyński	Al. Jackowski	Z. Blenau M. Ettinger N. Grodziński J. Kliński J. Morawski S. Szurlej

Wyniki egzaminów

Data sesji egzaminacyjnej	Przystąpiło do egzaminów piśmiennych	Wycofało się przed egzaminem ustnym	Wyniki egzaminów: dodatnie: dobre	dodatnie: dostateczne	Ogółem zdało	ujemne: nie zdało
marzec 1935 r.	71	3	2	45	47	21
czerwiec 1935 r.	41	6	1	22	23	12
listopad 1935 r.	62	5	2	31	33 [1])	24

Uroczyste ślubowania. Uroczystości zbiorowego ślubowania adwokatów, wpisanych na listę w wyniku egzaminów, odbytych podczas sesyj marcowej i czerwcowej 1935 r. odbyły się w dniach 26 marca i 9 lipca 1935 r.

W pierwszej dacie Dziekan A. Chełmoński, a w drugiej Wicedziekan L. Nowodworski witali nowych członków Izby okolicznościowemi przemówieniami, zawierającemi zalecenia i wskazówki na drogę samodzielnej pracy zawodowej.

9. Pomoc prawna dla ubogiej ludności.

a. Obrona z urzędu.

Dane statystyczne. Na wnioski właściwych sądów lub wprost wskutek podań osób, które wykazały się uprawnieniem do korzystania z obrony z urzędu, Dziekan lub Wicedziekan wyznaczyli w okresie sprawozdawczym obrońców z urzędu:

---

[1]) Wpis na listę adwokatów 33 aplikantów adwokackich, którzy podczas sesji listopadowej 1935 z. złożyli egzamin z wynikiem pomyślnym, jeszcze nie nastąpił. Po uskutecznieniu tego wpisu podana wyżej na str. 70 ogólna liczba adwokatów Izby Warszawskiej wzrośnie do cyfry 1.951, a podana na str. 74 liczba aplikantów adwokackich zmniejszy się do 738.

w s p r a w a c h c y w i l n y c h:

do Sądów Grodzkich w Warszawie . .	142
do Sądu Okręgowego w Warszawie . .	360
do Sądu Apelacyjnego w Warszawie . .	154
do Sądu Najwyższego	44
Razem . .	700

w s p r a w a c h a d m i n i s t r a c y j n y c h:

do Najwyższego Trybunału Administracyjnego	127

Wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych do sądów prowincjonalnych załatwiane było bezpośrednio przez właściwych Delegatów Rady (§ 43 regulaminu) w podanej niżej liczbie wypadków.

Siedziba Sądu Okręgowego	Obrona z urzędu przed Sądem Okręgowym	Obrona z urzędu przed Sądami Grodzkiemi	Razem
Biała Podlaska	20	—	20
Białystok	58	65	123
Częstochowa	49	207	256
Łomża	379	5	384
Łódź	o g ó	ł e m	251
Mława	28	5	33
Piotrków Tryb.	109	36	145
Płock	96	6	102
Siedlce	107	6	113
Sosnowiec	155	94	249

Obrona z urzędu w sprawach cywilnych. Rada Adwokacka nie uwzględniła prośby adwokata o n i e w y z n a c z a n i e mu o b r o n z u r z ę d u w s p r a w a c h c y w i l n y c h, gdyż prowadzi tylko sprawy karne, uznając, że zwolnienie od

obowiązku obron z urzędu w sprawach cywilnych adwokatów, zajmujących się wyłącznie praktyką karną, stawiałoby członków Izby w nierówną sytuację, gdyż sądy wyznaczają obrony z urzędu w sprawach karnych wszystkim adwokatom. (u. 11.III.1935 r., pr. Nr. 13 § 30).

Oddalając podanie petenta o wyznaczenie obrońcy z urzędu w sprawie cywilnej, Rada Adwokacka wyjaśniła, że, w zasadzie, wyznacza obrońców z urzędu tylko na wniosek sądu (art. 116 K. P. C.); skoro sąd zwolnił wyznaczonego już w ten sposób przez Radę adwokata od obowiązku obrońcy z urzędu z powodu oczywistej bezzasadności powództwa, Rada Adwokacka nowego obrońcy wyznaczyć już nie może. (u. 4.VI.1935 r., prot. Nr. 23 § 11).

Obrona z urzędu w postępowaniu egzekucyjnem. Na tle kilku konkretnych przypadków Rada Adwokacka uznała, że niema podstawy do wyznaczania obrońców z urzędu w postępowaniu egzekucyjnem [1]). (u. 29.I.1935 r., prot. Nr. 7 § 24 i u. 2.VII.1935 r., prot. Nr. 27 § 25).

Stanowisko swoje Rada Adwokacka uzasadniła w sposób następujący:

Art. 116 p. 3 K. P. C. uprawnia osobę, korzystającą z prawa ubogich, do wyznaczenia jej obrońców z urzędu tylko w sprawach z obowiązkowem zastępstwem adwokackiem, w innych zaś pozostawia uznaniu sądu, czy zachodzi potrzeba wynaczenia obrońcy.

Czynności ściśle egzekucyjne nie wymagają koniecznie udziału adwokata, a komornik powinien sam pilnować interesów zarówno wierzyciela, jak i dłużnika (art. 510, 511, 519 i 521 K. P. C. i § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. o komornikach—Dz. U. Nr. 107, poz. 886).

Jeśliby w toku egzekucji doszło do sporów sądowych, wyznaczenie obrońcy z urzędu może nastąpić w trybie art. 116 p. 3 K. P. C.

Z tych samych zasad Rada Adwokacka uznała, iż adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu w sprawie cywilnej, nie

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 144 i 615.

ma obowiązku — po ukończeniu sprawy w sądzie — prowadzenia w imieniu klijenta czynności egzekucyjnych.

Obrona z urzędu w postępowaniu administracyjnem. W uchwałach, załatwiających poszczególne sprawy konkretne, Rada Adwokacka uznała:

1. Poza postępowaniem przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym — niema podstawy do wyznaczania obrońców z urzędu w postępowaniu administracyjnem.

(u. 28.V.1935 r., prot. Nr. 22 § 12).

2. Art. 90 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, który zabrania adwokatowi pod sankcją odpowiedzialności dyscyplinarnej wnoszenia skarg oczywiście bezzasadnych, dotyczy nietylko obrońców z wyboru, lecz również obrońców z urzędu; wyznaczenie bowiem obrońcy z urzędu celem wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego nie przesądza kwestji, czy istnieją dostateczne podstawy do założenia skargi [1]).

(u. 13.XI.1934 r., prot. Nr. 42 § 17).

3. Nie zachodzą przeszkody, aby adwokat, który w charakterze obrońcy z urzędu prowadził daną sprawę przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, po uchyleniu przez Trybunał zaskarżonego orzeczenia podjął się, już w charakterze obrońcy z wyboru, dalszej obrony interesów klijenta przed władzami administracyjnemi [2]).

(u. 5.XI.1935 r., prot. Nr. 38 § 10).

Podstawą do takiego rozstrzygnięcia był wzgląd, że w dalszem postępowaniu przed władzami administracyjnemi nie służy prawo do obrony z urzędu.

Kwestja zmiany trybu wyznaczania obrońców z urzędu w sprawach karnych. Naczelna Rada Adwokacka nadesłała Radzie Adwokackiej w Warszawie do opinji memorjał Rady Ad-

---

1) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 53.

2) Porównaj sprawozdanie Rady Adwokackiej za r. 1933/34, str. 49, teza Nr. 27.

wokackiej we Lwowie, wykazujący potrzebę zmiany ustanowionego przez art. 89 K. P. K. trybu wyznaczania obrońców z urzędu w sprawach karnych w tym sensie, by obrońców wyznaczały nie sądy, lecz — na żądanie sądu — Rada Adwokacka, jak to się dzieje w sprawach cywilnych.

W uzasadnieniu powyższego memorjału Rada Adwokacka we Lwowie wysunęła przeciwko obecnemu systemowi, między innemi, nastepujące argumenty.

1) Zachodzą często wypadki, że w siedzibach kilku sądów prezesi lub kierownicy tych sądów wyznaczają jednocześnie tych samych adwokatów obrońcami z urzędu, obarczając ich ponad miarę, podczas gdy Rady Adwokackie mogłyby przestrzegać równomiernego rozłożenia ciężaru;

2) w sprawach poważniejszych, trudniejszych i zawilszych Rady Adwokackie mogłyby wyznaczać obrońców z pośród adwokatów-specjalistów w danej dziedzinie;

3) Rady Adwokackie mogłyby przy wyznaczaniu obrońców uwzględniać przeszkody po stronie adwokatów (choroba, nieobecność), o których są zazwyczaj poinformowane, oraz w sposób dogodniejszy wyznaczać, w razie potrzeby, zastępców

Po rozważeniu tej sprawy na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 1935 r. (prot. Nr. 7 § 27) Rada Adwokacka w Warszawie zakomunikowała Radzie Naczelnej opinję, podzielającą wywody Rady Lwowskiej i zaznaczającą w konkluzji, że byłoby pożądane i celowe przekazanie wyznaczania obrońców z urzędu w sprawach karnych władzom korporacyjnym, które miałyby w ten sposób całkowitą kontrolę nad działalnością adwokatów Izby w dziedzinie obron z urzędu.

W następstwie Naczelna Rada Adwokacka zawiadomiła, że sprawą tą zajmie się wówczas, gdy stanie się aktualna kwestja nowelizacji kodeksu postępowania karnego.

Wyznaczanie obrońców w sprawach przeciwko adwokatom. Stojąc na stanowisku, że adwokatura ma obowiązek dbać, aby strona w procesie nie znalazła się bez pomocy prawnej z tego powodu, iż stroną przeciwną jest adwokat [1]) (24.IX.1935 r., prot. Nr. 32 § 15), Rada Adwokacka wyznaczała obrońców z urzędu na prośbę zainteresowanego, ilekroć

[1]) Patrz sprawozdanie za rok 1933/34, str. 97.

adwokaci, do których się zwracał, odmawiali przyjęcia sprawy z uwagi na osobę przeciwnika. W wypadkach takich Rada żądała od petenta wskazania, czy i do których adwokatów się zwracał. (u. 24.IX.1935 r., prot. Nr. 32 § 16).

Wyznaczonemu w takich sprawach obrońcy Rada Adwokacka wyjaśniała, że, jeśli — po dokładnem zbadaniu sprawy — stwierdzi zupełną bezzasadność pretensji petenta, będzie mógł zrzec się obrony po uprzedniem umotywowanem powiadomieniu o tem Rady i klijenta. (u. 29.I.1935 r., prot. Nr. 7 § 20 i u. 12.III.1935 r., prot. Nr. 13 § 10).

Rada Adwokacka stała przytem na stanowisku, że niema powodu, aby wyznaczony obrońca prowadził sprawę bezpłatnie, i że honorarjum powinno być w takich razach obliczane według taksy; w poszczególnych wypadkach Rada zażądała złożenia przez petenta zaliczki na poczet honorarjum, wyjaśniając mu zarazem, że, jeśli nie jest w stanie jej płacić, może wystąpić do sądu o przyznanie prawa ubogich i ustanowienie obrońcy z urzędu.

Obowiązki obrońców z urzędu — patrz wyżej: orzecznictwo Rady Adwokackiej, str. 51, tezy Nr. 28 i 29 oraz niżej: orzecznictwo Sądu Dyscyplinarnego str. 137, teza Nr. 24.

b. Bezpłatna konsultacja dla niezamożnej ludności.

Sprawa reformy. Rozpoczęte w poprzednim okresie sprawozdawczym [1]), a prowadzone nadal w roku ubiegłym prace nad reorganizacją dotychczasowego, jeszcze przed laty ustalonego typu bezpłatnej poradni prawnej — celem przystosowania tej postaci pomocy prawnej dla niezamożnej ludności do dzisiejszych warunków i potrzeb, nie doprowadziły dotychczas, niestety, do realnych wyników.

W komisji, rozważającej wspomniane zagadnienie [2]), zarysowały się dwie tendencje. Większość członków komisji uważała, że należy pójść jedynie w kierunku odpowiadającej zmie-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 100.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 11.

nionym warunkom ekonomiczno - socjalnym reorganizacji istniejących form, bez zmiany jednak charakteru instytucji; mniejszość opowiedziała się za reformą bardziej radykalną — mianowicie za stworzeniem, wzamian dotychczasowej, organizacji zupełnie nowej — o charakterze wybitnie społecznym.

Konkretnym wyrazem stanowiska większości komisji był podany niżej projekt regulaminu.

§ 1. Poradnia Prawnicza ma na celu okazywanie pomocy prawniczej niezamożnej ludności przez członków Izby Adwokackiej, zamieszkałych w Warszawie.

§ 2. Pomoc prawnicza udzielana będzie osobom niezamożnym w sprawach nieskomplikowanych, wynikających ze stosunków, spotykanych wśród niezamożnej ludności.

§ 3. Wszyscy adwokaci i aplikanci adwokaccy, zamieszkali w Warszawie, obowiązani są brać udział w pracach Poradni w stopniu i w granicach, określonych niniejszym regulaminm.

§ 4. Od obowiązku prac w Poradni wolni są:

a) członkowie Rady Adwokackiej, Sądu Dyscyplinarnego i Naczelnej Rady Adwokackiej,

b) byli Prezesi i Wiceprezesi Naczelnej Rady Adwokackiej, Dziekani, Wicedziekani, Prezesi i Zastępcy Prezesów Sądu Dyscyplinarnego oraz członkowie Izby, którzy ukończyli 60 lat.
Pozatem Rada Adwokacka może zwalniać od tego obowiązku poszczególnych członków Izby w wyjątkowych, należycie uzasadnionych wypadkach.

§ 5. Na czele Poradni Prawniczej stoi kierownik, powoływany przez Radę Adwokacką.

Kierownik sprawuje ogólne kierownictwo pracami Poradni i układa listy dyżurów adwokatów i aplikantów adwokackich.

§ 6. Pomoc prawnicza jest udzielana w lokalach, specjalnie w tym celu wyznaczonych przez Radę Adwokacką, w dnie i godziny, ustalone przez kierowika Poradni.

§ 7. Pomocy prawniczej w Poradni będą udzielali adwokaci oraz ci aplikanci adwokaccy, którzy posiadają conajmniej trzy lata aplikacji.

Kierownik Poradni układa listę dyżurów, przyczem na każdy dyżur będzie wyznaczał odpowiednią ilość adwokatów względnie aplikantów adwokackich, wskazanych w ust. 1-ym.

Pozatem na każdy dyżur będą wyznaczani aplikanci, nie posiadający jeszcze trzech lat aplikacji, dla czynności pomocniczych.

Lista dyżurów winna być układana w ten sposób, aby na każdy dyżur — w miarę możności — byli wyznaczani adwokaci różnych specjalności.

§ 8. Dla każdego z petentów będzie wypisywany kwestjonarjusz, zawierający następujące rubryki: 1) imię i nazwisko, 2) czy piśmienny, 3) adres, 4) zajęcie, 5) środki utrzymania, 6) krótkie przedstawienie sprawy, z jaką się zgłasza, 7) załatwienie: a) czy sporządzono jakieś pismo i jakie, b) streszczenie udzielonej porady, c) podpis udzielającego porady, d) data.

Kwestjonarjusze te będą układane w porządku alfabetycznym w kartotece.

§ 9. Dyżurujący udzielają petentom porad oraz sporządzają w razie potrzeby pisma procesowe. W zasadzie będą sporządzane tylko te pisma proceswe, które nie wymagają osobistego poparcia adwokata, jako to: podania do władz, zapowiedzenie środków prawnych, wnioski dowodowe i odwodowe i t p. Inne pisma mogą być sporządzane tylko w wyjątkowych wypadkach.

Pisma te będą odrazu przepisywane na maszynie, znajdującej się w lokalu Poradni.

§ 10. Gdy udzielenie porady, ze względu na skomplikowany charakter sprawy, w lokalu Poradni jest niemożliwe, dyżurujący może petenta skierować na bezpłatną poradę do swej kancelarji. Gdy z takim wypadkiem spotka się aplikant, kieruje on petenta do kancelarji swego patrona. O powyższem winna być uczyniona adnotacja na kwestonarjuszu.

§ 11. Wskazywanie, na prośbę petenta, adwokatów-specjalistów jest dopuszczalne z tem, że należy podać petentowi najmniej 5 nazwisk.

Projekt powyższy był przedmiotem obrad Rady Adwokackiej na posiedzeniu w dniu 21 maja 1935 r. z udziałem zaproszonych członków komisji z poza Rady; jednakże Rada nie ustaliła dotąd swego stanowiska co do dwóch zaznaczonych wyżej tendencyj i powyższego projektu regulaminu jeszcze nie zatwierdziła.

Konsultacja w Warszawie. W okresie sprawozdawczym w poradni przy Sądzie Okręgowym w Warszawie odbyto ogó-

łem 132 dyżury z udziałem 264 adwokatów i 264 aplikantów adwokackich; załatwiono 3910 interesontów.

Konsultacje na prowincji. Działalność poradni prawnej w siedzibach sądów okręgowych na prowincji była w okresie sprawozdawczym następująca.

B i a ł a P o d l a s k a — porad, jak i poprzednio, udzielano wprost w poszczególnych kancelarjach adwokackich.

B i a ł y s t o k — dyżury odbywały się codziennie w gmachu Sądu Okręgowego; ruch był dość ożywiony; udzielono ogółem 488 porad; w tem 236 porad połączonych było ze zredagowaniem podań lub pism sądowych.

C z ę s t o c h o w a — dyżury odbywały się codziennie, z wyjątkiem sobót, a w okresie letnim — dwa razy tygodniowo; udzielono ogółem 1239 porad; w wypadkach bardziej skomplikowanych i wymagających więcej czasu adwokat dyżurujący polecał interesantowi zgłosić się do swojej kancelarji, gdzie go bezpłatnie załatwiał.

Ł o m ż a — osobom rzeczywiście niezamożnym adwokaci udzielali bezpłatnych porad w swych kancelarjach.

Ł ó d ź — dyżurów konsultacyjnych było 96 z udziałem 81 adwokatów i 87 aplikantów adwokackich; załatwiono 810 interesantów.

M ł a w a — miejscowa adwokatura w szerokim zakresie służy bezpłatną radą prawną niezamożnej ludności, zgłaszającej się wprost do poszczególnych kancelaryj adwokackich.

P i o t r k ó w — dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym raz w tygodniu; udzielono ogółem 585 porad, które tyczyły się głównie spadkobrania, rozłożenia długów rolniczych na raty i eksmisyj.

P ł o c k — dyżury 2 razy tygodniowo w gmachu miejscowego Sądu Okręgowego.

S i e d l c e — dyżury raz w tygodniu, frekwencja słaba.

S o s n o w i e c — udzielono ogółem 609 porad na dyżurach, które odbywały się w miejscowym Sądzie Okręgowym 2 razy tygodniowo.

10. Bibljoteka.

Kierownictwo. Nadzór nad bibljoteką Izby z ramienia Rady Adwokackiej pełnił członek Rady Michał Kulczycki; bezpośredni zarząd sprawował aplikant adwokacki Jerzy Korytkowski.

Zasoby. Zasoby bibljoteczne przedstawiają się w sposób następujący:

D z i a ł	Ilość tomów na 1.XI.1934 r.	Ilość tomów na 1.XI.1935 r.
1. Bibljoteka zasadnicza	4393	4585
2. Bibljoteka czasopism i wydawnictw perjod.	2041	2126
3. Bibljoteki podręczne w sądach:		
Okręgowym i Apelacyjnym . . .	81	88

Zakupy. W okresie sprawozdawczym zakupiono około 120 tomów nowych wydawnictw. Z nowości prawniczych polskich nabyto przedewszystkiem komentarze do nowych kodeksów i ustaw, które ukazały się na rynku księgarskim.

Z literatury zagranicznej nabyto dzieła z zakresu niemieckiego i austrjackiego prawa procesowego cywilnego, prawa upadłościowego i t. p., między innemi „Konkursordnung" Mentzla wyd. z 1932 r., „Zivilprozessordnung" Baumbacha, wydanie B. G. B. Greiffa.

Dary. Własne swe prace ofiarowali następujący członkowie Izby: Leopold Blumental-Belmont („Sprawa pomiędzy dwoma trupami"), Józef Bloch („Nowe prawo o sądach pracy" i „Kodeks pracy — dodatek 4-ty"), Antoni Chmurski („Nowa Konstytucja"), Jerzy Czerwiński („Likwidacja służebności" i „Pojęcie i istota umowy przechowania i składu"), Jerzy Jodłowski („Aplikacja zawodów prawniczych"), Henryk Karnecki („Remarques sur la prévision sociologique des guerres et sur les garants de la paix"), Zygmunt Kopankiewicz („Ulgi w spła-

cie zaległości ubezpieczeniowych"), Roman Kuratowski („L'arbitrage dans le nouveau code de procédure polonais"), Rudolf Langrod („Fikcje skarbowe i fikcje fiskalne w świetle prawa gospodarczego. Refleksje i wnioski"), Jan Jakób Litauer („Komentarz do Procedury Cywilnej"), Izaak Lipkin („Jawność postępowania"), Henryk Maryański („Kult żywego słowa", wyd. II), Aleksander Mogilnicki („Wzory do kodeksu postępowania karnego (akta wzorowe)" wyd. II), Leon Okręt („Winien czy nie winien?"), Sisslé Eugenjusz („Samorząd organizacyj ubezpieczeń społecznych w świetle teorji prawa administracyjnego" i „Nowa kodyfikacja prawa karnego a ubezpieczenia społeczne" oraz „O istocie umowy o pracę"), Józef Stawski („Waloryzacja zobowiązań prywatno-prawnych. Orzecznictwo za lata 1932 — 1935"), Mieczysław Szerer („Sądownictwo angielskie"), Abel Weber („Nowe fakty i dowody w postępowaniu apelacyjnem"), Karol Wellisch („Prawo akcyjne w kodeksie handlowym" i „Polskie prawo o postępowaniu układowem").

Czasopisma. Zaprenumerowano następujące nowe czasopisma: „Samorząd miejski" i „Nowe państwo".

Ogólna ilość otrzymywanych obecnie przez bibljotekę czasopism przedstawia się, jak następuje:

Czasopisma	Stan na 1.XI.1935 r.
polskie	35
francuskie	5
niemieckie	5
Razem	45

W dalszym ciągu bibljoteka otrzymywała bezpłatnie „Palestrę", „Czasopismo Adwokatów Polskich" z dodatkiem „Dział Województw Zachodnich", „Przegląd Notarjalny", „Notarjat-Hipotekę" i „Nową Palestrę". Natomiast przestały się ukazywać otrzymywane dotychczas: „Wiadomości prawnicze" i „Przegląd adwokacki".

Czytelnictwo. Bibljoteka była otwarta codziennie od g. 10-ej do godz. 14-ej min. 30, w soboty — do godz. 13-ej min. 30; podczas feryj letnich — w lipcu i sierpniu — dwa razy w tygodniu.

Czytelnictwo na miejscu wyrażało się przeciętną cyfrą 17,5 osób dziennie; do domu wypożyczono 740 książek.

Pomieszczenie. W związku z zamierzonym remontem gmachu Sądu Najwyższego bibljoteka zostanie przeniesiona do nowego pomieszczenia w drugiem skrzydle tegoż gmachu. Celem przystosowania tego pomieszczenia do potrzeb bibljotecznych dotychczasowe szafy zostaną zastąpione odpowiedniemi półkami. Przeróbka oraz umeblowanie nowego lokalu (kosztorys wynosi ogółem około 6.000 złotych) zostaną ukończone koło 1 grudnia b. r.

Wydatki bibljoteczne, które uległy w okresie sprawozdawczym zmniejszeniu, w znacznej mierze wskutek obniżki ceny książek, kosztów oprawy oraz zarządzonych oszczędności, były następujące:

1. Zakup książek:		
polskich	747.55	
zagranicznych	78.20	825.75
2. Prenumerata czasopism:		
polskich	829.20	
zagranicznych	271.15	1100.35
3. Oprawa książek i czasopism	350.90	350.90
4. Wynagrodzenie woźnego i różne	403.60	403.60
Razem zł.		2680.60

11. Zarząd funduszami i mieniem Izby.

a. Budżet.

Wykonanie budżetu. Ogólny dochód budżetowy wyniósł w okresie sprawozdawczym 189.508,04 zł. zamiast preliminowanych 227.000 złotych. Poważny niedobór dochodu w sumie zł. 37.491,96 spowodowany został przedewszystkiem stale wzma-

gającem się zaleganiem członków Izby z zapłatą składek adwokackich: suma zapłaconych składek wyniosła 133.530, 12 zł. zamiast preliminowanych 182.400 zł. (niedobór 48.869,88 zł.). Mimo, że w roku sprawozdawczym liczba członków Izby znowuż znacznie wzrosła, — mianowicie liczba adwokatów z 1844 na 1918, a liczba aplikantów adwokackich z 695 na 771, — suma składek, uiszczonych w roku sprawozdawczym 1934/35 wyniosła o 6.948,28 zł. mniej niż w roku 1933/34. Suma zaległych składek adwokackich wzrosła z sumy 134.351 zł. do sumy 192.895,15 zł. Cyfry te wskazują z jednej strony na znaczne pogorszenie się stanu zarobkowania adwokatury, a z drugiej — na konieczność stosowania silniejszych represyj wobec członków Izby, którzy, mimo osiągania odpowiednich dochodów, nie wywiązują się z tak podstawowego obowiązku korporacyjnego, jakim jest obowiązek płacenia składek na potrzeby Izby.

Ogólny rozchód budżetowy wyniósł 202.138,05 zł. zamiast preliminowanych 227.000 zł.; wydano więc o 24.861,95 zł. mniej, niż preliminowano. Mimo to powstał ogólny niedobór budżetowy w sumie zł. 12.630,01 zł. Na pokrycie tego niedoboru zużyto nadwyżkę z roku ubiegłego w sumie zł. 5.357,53, reszta zaś niedoboru musi być pokryta z budżetu na rok 1935/36.

Preliminarz budżetowy. Wobec ciężkiego materjalnego położenia adwokatury Rada Adwokacka preliminuje obniżenie rocznej składki adwokackiej ze 100 zł. na 80 zł., płatnych w 8 ratach miesięcznych po 10 zł. z wyjątkiem miesięcy: listopada, kwietnia, lipca i sierpnia. Ułatwi to zarazem ściągnięcie zaległych składek adwokackich.

b. Działalność Głównej Komisji Zapomogowej.

W skład Głównej Komisji Zapomogowej wchodzili w roku sprawozdawczym: Jan Podkomorski, skarbnik Rady — jako przewodniczący, Tadeusz Słoński, zastępca skarbnika Rady — jako zastępca przewodniczącego, Bohdan Suligowski — jako sekretarz, Bolesław Kaminer — jako zastępca sekretarza, Władysław Chyliński, Mikołaj Kloczewski, Janusz Olchowicz, Bolesław Rosensztadt — jako członkowie.

W drodze losowania ustępują z dniem 30 listopada 1935 r. adwokaci: Kaminer i Suligowski.

Główna Komisja Zapomogowa odbywała swe zwyczajne posiedzenia co drugi poniedziałek. Poza sprawami, związanemi z zarządzaniem funduszem zapomóg pośmiertnych, Główna Komisja Zapomogowa załatwiała, na mocy szczególnego upoważnienia Rady Adwokackiej, sprawy, dotyczące udzielania pożyczek i zapomóg z funduszu zapomóg ogólnych, oraz wszelkie sprawy, dotyczące inkasa składki adwokackiej, wpisów jednorazowych, kosztów postępowania dyscyplinarnego i innych należności, przypadających na rzecz Izby.

Ogółem Główna Komisja Zapomogowa rozpatrzyła i załatwiła 724 sprawy.

c. Fundusz Zapomóg Pośmiertnych.

Liczba uczestników. Liczba uczestników funduszu zapomóg pośmiertnych wynosiła na dzień 31 pazdziernika 1935 r. 1827, w tem uczestników, zwolnionych z obowiązku opłacania składek z powodu ukończenia 65 roku życia (na zasadzie § 7 ustęp końcowy statutu) — 45; liczba przeto uczestników, opłacających składki, wynosi 1782. W liczbie tej jest 4 uczestników, nie będących członkami Izby Adwokackiej Warszawskiej, a należących do funduszu zapomóg pośmiertnych (na zasadzie § 6 ust. 2 statutu).

W funduszu zapomóg pośmiertnych nie uczestniczy 95 członków Izby, a mianowicie: 88 adwokatów, pobierających emeryturę (§ 5 statutu), i 7 adwokatów, wpisanych na listę adwokatów po ukończeniu 55 roku życia (§ 4 statutu).

Grupy. Uczestnicy funduszu dzielą się, w myśl § 7 statutu zapomóg pośmiertnych, na następujące grupy:

grupa	I	(do 30 roku życia) . .	87	uczestników
„	II	(od 30 do 35 lat) . . .	524	„
„	III	(od 35 do 40 lat) . . .	409	„
„	IV	(od 40 do 45 lat) . . .	225	„
„	V	(od 45 do 50 lat) . . .	200	„
„	VI	(ponad 50 lat) (337 + 45)	382	„
			1827	uczestników

Inkaso składek i wpisu jednorazowego. W okresie sprawozdawczym zainkasowano:

z tytułu składek pośmiertnych . . .	zł. 359.665.50
„ „ wpisu jednorazowego . . .	„ 101.300.50
razem . .	zł. 460.966.—
z tej sumy sumy zainkasowano w gotówce	zł. 290.566.—
a w obligacjach 6% Pożyczki Narodowej	„ 170.400.—
	zł. 460.966.—
Zaległości w składkach pośmiertnych wynoszą	zł. 881.349.—
Jeśli od tej sumy odliczyć zaległe składki, przypadające od b. członków Izby, nie będących uczestnikami funduszu, a wynoszące . . .	zł. 82.091.—
suma faktycznych zaległości uczestników funduszu wyniesie	zł. 799.257.50

Znaczna część uczestników funduszu nie uiściła przypadających na nich składek — mimo kilkakrotnych upomnień z zagrożeniem zastosowania rygorów z §§ 19 i 35 statutu zapomóg pośmiertnych.

Wypłaty. W okresie sprawozdawczym było 8 wypadków śmierci i 2 wypadki inwalidztwa. Tytułem zapomóg pośmiertnych i inwalidzkich wypłacono ogółem 113.935 zł., a tytułem zwrotu wpisu jednorazowego 5.648 zł., razem 119,583 zł.

Lokaty. Majątek funduszu zapomóg pośmiertnych, po potrąceniu długów, wynosił:

na dzień 31 października 1934 r. .	zł. 1.165.586.45
na dzień 31 października 1935 r. .	„ 1.572.545.80
wzrost majątku wyniósł przeto . .	zł. 406.959.35

Aczkolwiek znaczną część majątku stanowią zaległości w składkach pośmiertnych (799.257,50 zł.), zasoby gotówkowe funduszu przekroczyły w roku sprawozdawczym sumę 400.000 zł., nie licząc sumy, ulokowanej w papierach wartościowych, w kwocie 316.740,40 zł. W takim stanie rzeczy powstała konieczność ulokowania części funduszu w wartościach stałych.

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Izby z dnia 24 listopada 1934 r. Rada Adwokacka, po obejrzeniu całego szeregu objektów i po wysłuchaniu opinji Głównej Komisji Zapomogowej, nabyła dla funduszu zapomóg pośmiertnych nieruchomość, położoną w Warszawie przy ulicy Aleje Jerozolimskiej Nr. 11, Nr. hip. 1582 C/2, stanowiącą trzypiętrową kamienicę o dwóch podwórzach, ze wszystkich stron do wysokości trzech pięter zabudowanych, z możliwością nadbudowy jednego lub dwóch pięter. Nieruchomość, która przynosi około zł. 73.000 rocznego dochodu brutto, nabyta została za cenę 705.000 złotych, a łącznie z kosztami — 735.833,80 zł.

Z tej ceny zapłacono gotówką		zł. 327.944.41
a resztę pokryto w ten sposób, że przejęto:		
1) dług w listach zastawnych wobec Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy w sumie nominalnej .	zł. 212.889.39	
2) dług hipoteczny wobec Tow. Ubezpieczeń „Port"	„ 135.000.—	
3) dług hipoteczny (resztę ceny kupna) wobec b. właściciela nieruchomości .	zł. 60.000.—	zł. 407.889.39
		zł. 735.833.80

d. Fundusz Zapomóg Ogólnych.

Pożyczki. W okresie sprawozdawczym wpłynęły ogółem 63 podania o udzielenie pożyczek; 45 podań załatwiono przychylnie, 18 podań odmownie. Suma udzielonych po-

życzek wyniosła 59.266 zł. Ogólna należność Izby z tytułu udzielonych pożyczek wzrosła z kwoty 135.390 zł. do sumy 175.157,17 zł.

Bezzwrotne zapomogi. Tytułem stałych bezzwrotnych zapomóg

wypłacono	zł.	7.500.—
a tytułem zapomóg jednorazowych . .	„	460.—
ogółem . .	zł.	7.960.—

III. Działalność Delegatów Rady Adwokackiej na prowincji.

1. Uwagi ogólne.

Sprawozdanie niniejsze nie byłoby zupełne, gdyby chociaż pokrótce nie wspomnieć w niem o działalności Delegatów Rady w siedzibach sądów okręgowych (wykaz imienny Delegatów patrz wyżej str. 5).

Wraz z wzrostem czynności Rady Adwokackiej wzmaga się również liczba spraw, załatwianych przez jej Delegatów na prowincji w zakresie, przewidzianym w § 43 regulaminu; przytem, w związku z ustawicznem zwiększaniem się liczby członków Izby, Rada bez pomocy i współdziałania Delegatów nie byłaby w stanie spełniać swych zadań. To też stałem dążeniem Rady Adwokackiej jest jaknajwiększe wzmocnienie kontaktu i współpracy z Delegatami; wyrazem tego dążenia są, między innemi, zapoczątkowane w roku 1934 zjazdy Delegatów [1]).

Zaznaczyć należy, że Delegaci wypowiadali życzenie, aby — obok tych zjazdów — Rada Adwokacka przez swych członków dokonywała przynajmniej raz do roku wizytacyj poszczególnych okręgów.

W zakresie przedstawicielstwa interesów zawodowych Delegaci bądź z własnej inicatywy, bądź na zlecenie Rady Adwokackiej podejmują nieraz kroki celem łagodzenia nadających się do tego nieporozumień, wynikłych pomiędzy miejscowymi adwokatami a członkami magistratury lub pomiędzy adwokatami i ich klijentami.

---

[1]) Patrz wyżej str. 25 oraz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 30.

Czynności Delegatów w dziedzinie nadzoru nad działalnością zawodową członków Izby polegały na przeprowadzaniu czy to na żądanie Dziekana, Prezydjum lub Rady Adwokackiej, czy też na wniosek rzeczników dyscyplinarnych szeregu dochodzeń w sprawach, dotyczących zarzutów przeciwko adwokatom. Pozatem w myśl dezyderatów, wypowiadanych w tym względzie na zjeździe Delegatów, Rada Adwokacka informuje wogóle Delegatów o wpływie i wyniku spraw, dotyczących adwokatów, mających siedzibę w powierzonych im okręgach.

Co do sądownictwa polubownego, utworzenie w siedzibach Delegatów miejscowych komisyj do spraw sądownictwa polubownego jest dopiero w sferze projektów; natomiast Delegaci załatwiają bezpośrednio podania adwokatów o zezwolenie dochodzenia na drodze sądowej honorarjów do wysokości 1.000 złotych i podejmują w tych sprawach kroki, zmierzające do polubownego załatwienia sporów.

W dziedzinie prowadzenia listy adwokatów i aplikantów adwokackich Rada z zasady zasięgała opinij Delegatów o osobach petentów, bądź pochodzących z danego okręgu, bądź zamierzających w nim osiąść.

Co się tyczy kształcenia młodego pokolenia prawniczego, Delegaci przedstawiali Radzie opinje w sprawach udzielania zamieszkałym w ich okręgach adwokatom zezwolenia na podjęcie się obowiązków patrona oraz w sprawach dopuszczania do egzaminu adwokackiego aplikantów adwokackich, odbywających staż na prowincji.

Udział Delegatów w dziedzinie pomocy prawnej dla niezamożnej ludności polega na bezpośredniem wyznaczaniu obrońców z urzędu w sprawach cywilnych, toczących się w miejscowych sądach (dane statystyczne patrz wyżej str. 103) oraz na kierowaniu miejscowemi poradniami prawnemi dla niezamożnej ludności (patrz wyżej str. 110).

Poprzestać wypada na naszkicowaniu powyższego obrazu ogólnego, przytaczanie bowiem szczegółowych danych co do licznych spraw i czynności, załatwionych w okresie sprawozdawczym przez poszczególnych Delegatów, rozszerzyłoby zbytnio ramy niniejszego sprawozdania.

2. Działalność Delegatury Łódzkiej.

Osobny rozdział poświęcić jednak należy działalności Delegatury Łódzkiej, bo zakres jej czynności jest szczególnie szeroki — z uwagi na liczebność adwokatury w Łodzi [1]), oraz związany z tem, oparty na specjalnym regulaminie, ustrój kolegjalny Delegatury (patrz wyżej str. 5).

Podział czynności pomiędzy poszczególnymi członkami Delegatury Łódzkiej był w okresie sprawozdawczym następujący:

St. Pawłowski — przewodniczący z urzędu, jako członek Rady Adwokackiej.

J. Adamowicz — dział konsultacji prawnej i gospodarka lokali, t. j. lokalu Delegatury i pokoi Adwokackich w Sądach: Okręgowym i Grodzkich,

E. Moszkowski — ogólny sekretarjat, dział podatkowy i dział walki z pokątniarstwem.

J. Osiecki — kierownictwo seminarjami dla aplikantów adwokackich,

E. Zejda — skarbnik.

Delegatura odbyła 16 posiedzeń plenarnych, na których rozpatrywano sprawy ogólne; do spraw szczególnych powołano trzy komisje, a mianowicie:

1) komisję do spraw sądownictwa polubownego w składzie: przewodniczący St. Pawłowski i członkowie: adwokaci A. Beller i R. Kijawski [2]);

2) komisję do spraw podatkowych w składzie: przewodniczący E. Moszkowski i członkowie: adwokaci Z. Albrecht, A. Beller, A. Dalig i S. Rozenblat;

3) komisję do walki z „pokątniarstwem" w składzie: przewodniczący E. Moszkowski i członkowie: adwokaci J. Fryde, M. Menasse, E. Montlak i W. Pełka.

Korespondencja Delegatury w roku sprawozdawczym wyrażała się cyfrą 1578 pism otrzymanych i 2137 pism wysłanych, ogółem 3615, w tem:

---

[1]) Na dzień 1 listopada 1935 r. było w Łodzi 246 adwokatów i 71 aplikantów adwokackich — patrz wyżej str. 79.

[2]) Patrz wyżej str. 8.

pism, dotyczących obron z urzędu	251
podań o zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona.	38
podań o zezwolenie na wystąpienie na drogę sądową o honorarjum	35
pism, dotyczących spraw podatkowych . . .	142
skarg i podań przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim	101

Skargi i zażalenia oraz działalność rzecznika dyscyplinarnego. W okresie sprawozdawczym Delegatura miała do załatwienia 127 spraw, dotyczących skarg i zażaleń na adwokatów i aplikantów adwokackich (niezałatwionych z okresu poprzedniego 26 a nowych — 101), z których załatwiła już 69 spraw (55 we własnym zakresie, 14 zaś przekazując rzecznikowi dyscyplinarnemu).

Przewodniczący Delegatury członek Rady S. Pawłowski, jako rzecznik dyscyplinarny, miał do załatwienia 130 spraw, a mianowicie:

pozostałych z okresu poprzedniego . .		63
nowych:		
przekazanych przez Delegaturę. . . .	14	
przekazanych przez Radę Adwokacką lub przewodniczącego Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych	25	
otrzymanych wprost od władz lub skarżących.	28	67

Ogólna liczba pism, otrzymanych przez rzecznika dyscyplinarnego, wyniosła 236, wysłanych — 435.

Sądownictwo polubowne. Komisja do spraw sądownictwa polubownego w podanym wyżej składzie rozpoczęła działalność na terenie Łodzi w czerwcu 1935 r. i w okresie sprawozdawczym rozpatrzyła tylko jedną sprawę, przekazaną jej przez Radę Adwokacką w Warszawie; sprawa załatwiona została przez zawarcie ugody.

Seminarja dla aplikantów adwokackich. Zorganizowane przez Delegaturę seminarja dla aplikantów odbywały się w roku sprawozdawczym w trzech okresach, a mianowicie: 1) do 30 listopada 1934 r., 2) od 18 grudnia 1934 r. do 8 lutego 1935 r. i 3) od 8 maja do 19 czerwca 1935 r.

Początkowo aplikanci adwokaccy zostali podzieleni na trzy grupy: grupa I-a obejmowała aplikantów, którzy odbyli już do dwóch lat aplikacji, grupa II-a — do czterech lat aplikacji i grupa III-a — pozostałych aplikantów; wykłady i zajęcia odbywały się trzy razy tygodniowo w lokalu Delegatury, częściowo zaś w hipotece. W trzecim okresie aplikanci zostali podzieleni już tylko na dwie grupy; do pierwszej zaliczono uczestników grupy I i II, a do drugiej — uczestników grupy III-ej oraz aplikantów, nowo wpisanych na listę. Wykłady odbywały się dwa razy tygodniowo.

Przedmiotem wykładów były: Ordynacja podatkowa (adw. J. Adamowicz, 5 wykładów), prawo administracyjne (adw. Z. Albrecht, 8 wykładów), kodeks postępowania cywilnego (adw. A. Beller, 2 wykłady), kodeks cywilny Królestwa Polskiego (adw. L. Goldring, 14 wykładów), kodeks karny (adw. K. Hartman, 13 wykładów), kodeks postępowania cywilnego (adw. St. Herman, 8 wykładów), kodeks postępowania karnego (adw. R. Kempner, 11 wykładów), prawo hipoteczne (sędzia H. Konarzewski, 4 wykłady), kodeks zobowiązań (adw. M. Menasse, 4 wykłady), ustrój adwokatury i orzecznictwo korporacyjne, notarjat i hipoteka (adw. E. Moszkowski, 8 wykładów), kodeks handlowy (adw. A. Zauberman, 8 wykładów), ustawodawstwo rolne (adw. E. Zejda, 7 wykładów). Ogólna liczba godzin wykładowych wynosiła 92.

Obrony z urzędu i poradnia dla niezamożnej ludności — patrz wyżej str. 103 i 110.

Działalność komisji podatkowej. Utworzona przez Delegaturę „komisja podatkowa" odbyła dziesięć posiedzeń, na których ustalała dochody i obroty adwokatów do wymiaru podatków dochodowego i obrotowego — w związku z wzywaniem członków komisji do urzędów skarbowych, jako rzeczoznawców. Praca komisji była utrudniona przez to, że znaczna liczba adwokatów, mimo wezwań ze strony Delegatury, nie składała żądanych wyjaśnień.

Komisja podatkowa zajęła się również ustaleniem norm przeciętnej dochodowości dla kancelaryj adwokackich i na podstawie dokładnych obliczeń uznała, że przy obrocie do 25.000 złotych wydatki, związane z prowadzeniem kancelarji, wynoszą

40% obrotu. Członkowie komisji byli wzywani do urzędów skarbowych, jako rzeczoznawcy, celem ustalenia norm średniej dochodowości i dochodów. Ponieważ urzędy skarbowe w kilku wypadkach powoływały na rzeczoznawców adwokatów, nie będących członkami wspomnianej komisji, Delegatura interwenjowała w Izbie Skarbowej, aby jako rzeczoznawców w podatkowych sprawach adwokackich powoływano jedynie członków komisji, figurujących na liście rzeczoznawców, zatwierdzonej przez Ministerstwo Skarbu.

Działalność komisji do walki z „pokątniarstwem". Komisja działała jako organ doradczy przy Delegaturze, zbierający na jej użytek materjały do prowadzenia dochodzeń karnych i dyscyplinarnych.

Wychodząc z założenia, że praca komisji może być naprawdę owocną jedynie wtedy, gdy ogół adwokatów będzie zawiadamiał komisję o każdym wypadku współpracy adwokata z pokątniarzem czy naganiaczem, komisja zaprojektowała odpowiedni okólnik, zaakceptowany i rozesłany przez Delegaturę w dniu 20 listopada 1934 r. do wszystkich adwokatów okręgu łódzkiego, zawierający zawiadomienie o powstaniu komisji i wezwanie do współpracy. Okólnik ten nie odniósł jednak należytego skutku; komisja musiała się przeto ograniczyć do materjału, pochodzącego z własnych jej spostrzeżeń i faktów notorycznie znanych.

Członkowie Delegatury, korzystając z materjału, zebranego przez komisję, interwenjowali u Prokuratora Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie pokątniarzy i naganiaczy; w związku z tem odbyły się w 1935 r. liczne procesy karne przeciwko pokątniarzom i naganiaczom, którzy od szeregu lat uprawiali ten zawód bezkarnie, przytem zapadł szereg wyroków skazujących.

Wskutek interwencji członków Delegatury we wszystkich sprawach, toczących się w sądach grodzkich przeciwko pokątniarzom, bierze udział prokurator, co zapewnia skuteczniejsze popieranie oskarżenia.

Pierwszy okres działalności komisji był przedewszystkiem okresem szukania dróg i sposobów walki z plagą, którą uczciwa adwokatura zwalczać musi.

IV. Działalność Sądu Dyscyplinarnego Izby.

1. Skład Sądu Dyscyplinarnego.

W wyniku wyborów uzupełniających, dokonanych na Walnem Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 24 listopada 1934 r., skład Sądu Dyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym był następujący:

1.	Bursche Alfred	1-y rok kadencji,
2.	Eberhardt Herman	2-gi rok kadencji
3.	Goldsztein Stanisław	1-y rok kadencji,
4.	Gordon Mieczysław	1-y rok kadencji
5.	Korybut Daszkiewicz Aleksander	2-i rok kadencji,
6.	Mogilnicki Aleksander	1-y rok kadencji,
7.	Niedzielski Marjan	3-ci rok kadencji,
8.	Pratkowski Leon	2-gi rok kadencji,
9.	Szczepański Stanisław	3-ci rok kadencji,
10.	Szumański Wacław	3-ci rok kadencji,
11.	Szurlej Stanisław	3-ci rok kadencji,
12.	Tyrchowski Wacław	2-gi rok kadencji,
13.	Wiewiórska Helena	1-y rok kadencji,
14.	Wilczyński Stanisław	2-gi rok kadencji.

Na pierwszem zebraniu ogólnem członków Sądu Prezesem Sądu został wybrany Stanisław Wilczyński, Zastępcą Prezesa — Aleksander Mogilnicki.

2. Dane statystyczne.

Posiedzenia Sądu. W okresie sprawozdawczym Sąd Dyscyplinarny odbył ogółem posiedzeń:

niejawnych 43

jawnych (rozprawy dyscyplinarne) . . . 52[1])
Na posiedzeniach niejawnych rozpatrzono ogółem spraw. 358
Wokandy posiedzeń jawnych obejmowały ogółem spraw 242

Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych.

Powód wszczęcia lub wogóle wpływu sprawy:		Ilość spraw
Sprawy niezałatwione w okresie 1933/34		59
Wnioski rzeczników dyscyplinarnych:	o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	213
	o umorzenie spraw, wszczętych z zawiadomień sądów i urzędów . . .	31
Spraw z odwołań od umarzających dochodzenie postanowień rzeczników dyscyplinarnych		53
Spraw, przekazanych przez rzecznika dyscyplinarnego innej Izby Adwokackiej (art. 95 pr. o u. a.)		2
Ogółem spraw było		358

Sposób załatwienia:		Ilość spraw
Zarządzono rozprawę dyscyplinarną		226
Umorzono postępowanie		47
Oddalono odwołań od postanowień rzeczników, umarzających dochodzenie		32
Zwrócono rzecznikowi dyscyplinarnemu jako:	niewłaściwie skierowane	3
	celem przeprowadzenia dochodzenia .	2
Zwrócono rzecznikowi dyscyplinarnemu innej Izby Adwokackiej z decyzjami, umarzającemi postępowanie (art. 97 pr. o u. a.)		2
Jeszcze nie rozpoznano . . .		46

[1]) W tem jedno na sesji wyjazdowej w Łomży.

Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych.

Powód wszczęcia sprawy		Ogółem było spraw	Załatwienie: Osądzono	Umorzono	Przekazano Radzie Adwokackiej w W-wie	Odroczono	Jeszcze nie osądzono
Sprawy nie osądzone w roku ubiegłym		65	42	5	1	9	8
Wszczęte z wniosków rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym		226	161	3	—	24	38
Przekazane przez Sądy Dyscypl. innych Izb Adw. (art. 97 pr. o. u. adw.)	z Izby Adwokackiej w Lublinie	1	1	—	—	—	—
	z Izby Adwokackiej w Katowicach	1	1	—	—	—	—
Sprawy, w których Sąd, uchylając postanowienie umarzające rzecznika, zarządził rozprawę dyscyplinarną		10	6	—	—	—	4
Ogółem		303	211	8	1	33	50

Wyroki. W 211 sprawach osądzonych zapadło ogółem:

wyroków uniewinniających . . . 107
" skazujących 110

Razem . . 217[1])

[1]) W niektórych sprawach wyroki skazujące dotyczyły jednocześnie kilku adwokatów, stąd większa liczba wyroków, niż spraw osądzonych.

Wymiar kar był następujący:

Rodzaj kary	Ile razy zastosowany	
Upomnienie		49
Nagana		38
Zawieszenie w czynnościach adwokata na 2 tygodnie .	1	
" " " " 1 miesiąc . .	10	
" " " " 3 miesiące .	4	
" " " " 6 miesięcy . .	4	
" " " " 1 rok . . .	1	20
Skreślenie z listy adwokatów		1
Przedłużenie aplikacji adwokackiej o 6 miesięcy . . .	1	
" " " o 1 rok	1	2
Razem		110

3. Statystyka porównawcza.

Zestawienie porównawcze spraw, podlegających rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych.

Okres sprawozdawczy	Ogółem było spraw	Załatwiono spraw	Pozostało niezałatwionych spraw
1932/33	422	336	86
1933/34	352	293	59
1934/35	358	312	46

Zestawienie porównawcze spraw, podlegających rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych.

Okres sprawozdawczy	Ogółem było spraw	Osądzono	Odroczono	Pozostało do osądzenia
1932/33	258	175	27	56
1933/34	285	220	34	31
1934/35	303	220	33	50

Zestawienie porównawcze wyroków.

Zapadło wyroków	W okresie sprawozdawczym 1932/33	1933/34	1934/35
Uniewinniających	76	88	107
Skazujących na:			
upomnienie	51	70	49
naganę	25	37	38
zawieszenie w czynnościach adwokata	26	19	20
Przedłużenie aplikacji adw. .	—	—	2
Skreślenie z listy adwokatów .	—	—	1
Ogółem . . .	178	214	217

4. Orzecznictwo.

Charakter postępowania dyscyplinarnego.

1. Ściganie dyscyplinarne członków korporacji adwokackiej odbywa się w trybie oskarżenia z urzędu (publicznego); naogół obojętnem jest przeto, skąd władze korporacyjne powzięły wiadomość o nieetycznem postępowaniu adwokata, gdyż władze te powinny się kierować względami dobra publicznego i wdrożyć postępowanie dyscyplinarne, ilekroć istnieją ku temu objektywne podstawy.

Odmienna jednak sytuacja zachodzi wówczas, gdy sama istota zarzutu stanowi tak subtelną materję, jak niedotrzymanie koleżeńskiego słowa; w wypadku tego rodzaju brak skargi adwokata, któremu rzekomo słowo miało być dane, wysunięcie zaś oskarżenia jedynie przez stronę, stanowi okoliczność, a limine podrywającą wiarogodność oskarżenia.

(20.V.1933 r., Nr. D. 105/30. — „Palestra", 1934 r., str. 740).

Wolność słowa i pisma.

2. Wolność słowa jest najistotniejszem prawem niezależnej adwokatury, ową „źrenicą wolności", bez której nie sposób spełniać obowiązków adwokata i zawód adwokacki traci rację bytu. Ponieważ jedyną bronią adwokata w walce o prawo jest słowo — walka ta musi się toczyć w atmosferze zupełnej swobody i braku jakiegolwiek skrępowania; nie może zaś być do niej zdolnym człowiek, skrępowany ciągłą obawą, zmuszony do liczenia się z każdem słowem i zastanawiania się nad tem, czy słowo to przypadkiem nie wywoła gniewu sędziego i nie ściągnie na adwokata represji karnej czy dyscyplinarnej. Obawa taka siłą rzeczy musiałaby uzależnić adwokata od sądu, a pośrednio i od władzy administracyjnej.

Stąd granice wolności słowa powinny być zakreślone jaknajszerzej: obejmują one prawo krytyki sądów i innych władz w najogólniejszem znaczeniu wyrazu. Z pośród środków, celowi temu służących, nie są wyłączone ani ironja ani najostrzejsza nawet krytyka, albowiem często są one usprawiedliwione koniecznością obrony.

Stanowią natomiast p r z e k r o c z e n i e wolności słowa wycieczki osobiste pod adresem sędziego, uszczypliwości, mające na celu nie tyle uzasadnienie wniosków, ile dokuczenie sędziemu, sprawienie mu przykrości osobistej.

(23.I.1935 r., Nr. D. 119/34).

Sąd Dyscyplinarny uznał, że użyte w skardze apelacyjnej wyrazy: „niedopuszczalny nietakt ze strony młodego sędziego" wykraczają poza ramy dopuszczalnej krytyki, a stanowią wycieczkę osobistą, spowodowaną chęcią dokuczenia sędziemu. Ten charakter osobistej uszczypliwości wynika stąd, że przytoczone słowa stanowią nie polemikę z postępowaniem sędziego, lecz aluzję do osobistych jego cech („brak taktu" i „młodość").

Jeśli adwokat uważał, że sędzia dopuścił się istotnych uchybień procesowych przy zadawaniu pytań, powinien był zażądać zaprotokółowania tego, następnie zaś wytknąć uchybienie w apelacji w postaci krytyki, choćby najostrzejszej, ale nie posiadającej cech osobistego ataku. Jeśli zaś adwokat poczuł się osobiście dotknięty postępowaniem sędziego, to w tym wypadku właściwą formą reakcji była skarga do właściwej władzy.

3. Świadome zgłoszenie przez adwokata w imieniu klijenta w sporze sądowym niezgodnego ze stanem faktycznym, a przytem bardzo ciężkiego zarzutu fałszu, wyłącznie w celu uzyskania zwłoki w sprawie eksmisyjnej, dowodzi niedostatecznie poważnego traktowania przez adwokata swych uprawnień i obowiązków, mogącego poderwać zaufanie organów sądowych do powagi oświadczeń i czynności adwokatów.

(11.V.1935 r., Nr. D. 65/35).

4. Adwokat, który, jako obrońca z wyboru jednego z oskarżonych, podjął się w zastępstwie kolegi obrony drugiego oskarżonego w tejże sprawie, gdy interesy współoskarżonych pozostawały — jak to ustalił sąd — w jaskrawej sprzeczności, postąpił lekkomyślnie, działając na szkodę swego klijenta;

niedbalstwo adwokata w wypełnianiu powierzonych mu obowiązków obrończych było tem większe, że w przeddzień rozprawy sądowej powierzył obronę obu oskarżonych swemu aplikantowi.

(22.II.1933 r., Nr. D. 188/32 — „Palestra", 1934 r., str. 823).

5. Niedopuszczalnem jest wnoszenie przez adwokata w imieniu oskarżonego jakichbądź pism sądowych na zasadzie pełnomocnictwa, podpisanego nie przez samego oskarżonego a przez kogoś innego;

adwokat, legitymujący się podobnem pełnomocnictwem i dokonywający na jego podstawie tych czy innych czynności w sprawie, działa właściwie bez pełnomocnictwa i wprowadza władzę sądową w błąd, podważając w ten sposób zaufanie do adwokatury.

(13.X.1934 r., Nr. D. 105/34).

Okoliczności sprawy były następujące. Sąd zawiadomił Radę Adwokacką, że adwokat wniósł w imieniu oskarżonego podanie o zmianę środka zapobiegawczego z załączeniem do podania pełnomocnictwa, podpisanego nie przez oskarżonego, lecz jego teścia, który w pełnomocnictwie upoważnił adwokata do prowadzenia sprawy zarówno swojej, jak i swego zięcia. Adwokat tłomaczył się tem, iż ów teść podpisał mu pełno-

mocnictwo in blanco, przy wypełnianiu zaś tekstu pełnomocnictwa kancelarja adwokata przez przeoczenie nie zaznaczyła, że pełnomocnictwo podpisane zostało przez teścia również w imieniu niepiśmiennego zięcia.

Sąd Dyscyplinarny uznał, że takie tłomaczenie się świadczy o nieorjentowaniu się w zasadach, które każdy adwokat znać powinien. Z okoliczności bowiem sprawy wynika, iż teść przed podpisanem pełnomocnictwa wcale nie porozumiał się z osadzonym w areszcie zięciem. W tych warunkach, gdyby nawet teść istotnie miał intencję wystawienia pełnomocnictwa za niepiśmiennego zięcia, adwokatowi nie wolno było takiego pełnomocnictwa przyjąć i na jego w zasadzie w imieniu zięcia występować; pełnomocnictwo bowiem osoby niepiśmiennej może być podpisane przez kogo innego tylko na jej żądanie.

Stosunek do sądów i urzędów.

6. Adwokata, który z tytułu swoich obowiązków ma stały kontakt z sądami, urzędami i instytucjami publicznemi, obowiązuje najdalej idąca poprawność, umiar i takt; cech tych wymaga zarówno interes sprawy, powierzonej adwokatowi przez klijenta, jak też i powaga stanu adwokackiego.

(6.X.1934 r., Nr. D. 98/34).

Patrz również tezy Nr. 2, 3 i 5.

Stosunek do władz korporacyjnych.

7. Opłacanie składek wpisowej i rocznych — na potrzeby Izby Adwokackiej — oraz składek na fundusz zapomóg pośmiertnych stanowi statutowy obowiązek adwokata, jako członka Izby (art. 27 pr. o u. a.).

Zupełne zaprzestanie od dłuższego czasu płacenia składek i uporczywe niereagowanie na wezwania i monity władz korporacyjnych stanowi poważne wykroczenie przeciwko obowiązkom statutowym i korporacyjnym.

Uchylanie się adwokata od zabezpieczenia zaległych należności, przypadających Izbie, na posiadanym majątku, mimo iż w toku sprawy dyscyplinarnej o niepłacenie składek wyraził gotowość takiego zabezpieczenia, a Sąd Dyscyplinarny udzielił mu terminu na dokonanie tego, świadczy o złej woli i potęguje swą jaskrawością stopień wykroczenia przeciwko obowiązkom

zawodowo-korporacyjnym; w tych warunkach represja dyscyplinarna powinna być silna i dotkliwa i mieć odpowiednik w karze skreślenia z listy adwokatów.

(28.IX.1935 r., Nr. D. 179/34).

8. Niezłożenie przez adwokata wyjaśnień na żądanie Dziekana Rady Adwokackiej stanowi karygodne zaniedbanie obowiązków korporacyjnych.

(19.XII.1934 r., Nr. D. 184/34).

9. Uporczywe uchylanie się adwokata od wykonania zarządzeń Prezydjum Rady Adwokackiej, uniemożliwiające nakazane przez art. 93 pr. o u. a. i § 139 p. 2 regulaminu wykonanie wyroku dyscyplinarnego, stanowi jaskrawe wykroczenie przeciwko zasadniczym obowiązkom adwokata w stosunku do władz korporacyjnych, którym adwokat powinien okazywać posłuch i poszanowanie.

Adwokat, uchylający się od poniesienia skutków skazującego wyroku dyscyplinarnego drogą świadomego paraliżowania zarządzeń, zmierzających do wykonania wyroku, nie powinien właściwie pozostawać w szeregach korporacji.

(6.X.1934 r., Nr. D. 100/34).

10. Nieprzybycie przez aplikanta adwokackiego na wyznaczony mu dyżur w konsultacji prawnej dla niezamożnej ludności i nieusprawiedliwienie nieobecności na dyżurze w ciągu dwóch tygodni stanowi lekceważenie obowiązku korporacyjnego.

(26.I.1935 r., Nr. D. 180/34).

11. Przeniesienie przez adwokata swej siedziby bez uprzedniego zawiadomienia Rady Adwokackiej stosownie do art. 22 pr. o u. a., jest lekceważeniem obowiązków korporacyjnych; zwłaszcza gdy adwokat już po raz drugi dokonał przeniesienia siedziby bez zachowania wymaganych formalności.
(21.III.1934 r., Nr. D. 25/34 — „Palestra", 1935 r., str. 234).

Stosunek do kolegów.

12. Jak to niejednokrotnie wyjaśniały władze korporacyjne, adwokaci powinni we wzajemnych stosunkch prze-

strzegać zasad jaknajdalej posuniętej kurtuazji, w szczególności w gmachu sądowym, gdy mogą być widziani i słyszani przez osoby postronne.

Zajście pomiędzy adwokatami, które musiało wywołać zgorszenie i zakłóciło spokój urzędowania kancelaryj sądowych, ubliża godności stanu adwokackiego i wymaga represji dyscyplinarnej.

Wyrażanie się przez adwokata w sposób obelżywy czy uwłaczający wobec aplikanta adwokackiego o jego patronie, podrywające w oczach aplikanta powagę patrona, świadczy, że adwokatowi obce są zasady współżycia korporacyjnego.

(24.III.1934 r., Nr. D. 30/34).

13. Zakwalifikowanie przez adwokata wobec osoby postronnej postępowania kolegi w sposób, uwłaczający jego czci i godności, wyrządza dotkliwą krzywdę nietylko jednostce, ale godzi w powagę stanu adwokackiego, jako całości.

(20.V.1933 r., Nr. D. 105/30 — „Palestra", 1934 r., str.740).

14. Podjęcie się obrony w sprawie, w której występował inny adwokat, bez porozumienia się z nim i upewnienia się co do braku z jego strony sprzeciwu, nie jest zgodne z zasadami obowiązującego koleżeństwa.

(6.VI.1934 r., Nr. D. 59/33)

15. Wyzyskanie przymusowej nieobecności kolegi — adwokata w celach konkurencyjnych, mianowicie ubieganie się o objęcie radcostwa prawnego, które sprawował nieobecny, pozostaje w rażącej sprzeczności z wymaganiami najprostszej lojalności koleżeńskiej, naraża na szwank powagę i godność adwokatury, stanowi przeto czyn sprzeczny z etyką zawodową.

(15.XII.1934 r., Nr. D. 183/34).

W tejże sprawie Sąd Dyscyplinarny Odwoławczy przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, podzielając powyższe stanowisko, nadmienił, że błędnem jest tłomaczenie się obwinionego, jakoby ubieganie się adwokata o otrzymanie wakującego stanowiska uzyskało prawo obywatelstwa; od czasu bowiem wprowadzenia samorządu adwokackiego ustaloną jest zasada,

że wogóle nie licuje z godnością stanu zaofiarowywanie przez adwokata swych usług czy to prywatnemu klijentowi, czy też instytucji; jest rzeczą nie do pomyślenia, aby szanujący się adwokat zabiegał sam czy to o powierzenie mu prowadzenia jakiejś sprawy, czy też o przyjęcie go na stanowisko radcy prawnego, zwłaszcza z pominięciem poprzednika. (6.VII. 1935 r., Nr. 1674/D).

16. Jeśli nie było umowy przeciwnej, za koszty, wydatkowane przez adwokata w sprawie, powierzonej mu przez kolegę, odpowiada ten ostatni, przytem powinien zwrócić je niezwłocznie.

(16.III.1935 r., Nr. D. 36/35).

17. Nie można zakazać adwokatowi, jako rzecznikowi strony, krytyki działalności kolegi, pełniącego funkcję kuratora, jak również wypowiadanie się w kwestji wysokości należnego kuratorowi wynagrodzenia. Jednakże, korzystając z tych uprawnień, adwokat powinien zachować najdalej idące ostrożność i umiar.

Postawienie, wbrew oczywistości, na publicznej rozprawie sądowej koledze - adwokatowi zarzutu, iż wprowadził sąd w błąd co do wysokości wydatków, które poniósł jako kurator, stanowi poważne wykroczenie przeciwko godności stanu adwokackiego.

(22.IX.1934 r., Nr. D. 69/34).

18. Niewłaściwe i niekoleżeńskie jest postępowanie adwokata, który w powierzonej mu przez kolegę sprawie klijenta pozostawił bez odpowiedzi kilka listów kolegi i, z zupełnem jego pominięciem, o wyniku sprawy poinformował wprost klijenta.

(13.VI.1934 r., Nr. D. 88/34).

Stosunek do klijentów.

19. Adwokat, przyjmując pieniądze od klijenta na wydatki, związane z prowadzeniem sprawy, powinien z otrzymanych i wydatkowanych sum zdać klijentowi szczegółowy rachunek.

Niedopuszczalne jest zatrzymanie, bez wiedzy i zgody klijenta, na pokrycie honorarjum pieniędzy klijenta, będących w posiadaniu adwokata, gdy, w braku umowy co do wysokości honorarjum, adwokat ustalił ją sam według swego uznania, wcale nawet nie zawiadomiwszy o tem klijenta.

(30.V.1934 r., Nr. D. 76/34).

20. Zaniedbanie przez adwokata sprawy w ciągu kilku lat oraz wprowadzanie klijenta w błąd co do poczynionych rzekomo kroków sądowych stanowi bardzo poważne uchybienie obowiązkom zawodowym i godności stanu.

(23.VI.1934 r., Nr. D. 109/34).

Adwokat tłomaczył się przed Sądem Dyscyplinarnym, iż klijent nie podpisał pełnomocnictwa. Sąd Dyscyplinarny uznał jednak, że, skoro adwokat w ciągu długiego czasu utrzymywał klijenta w mniemaniu, iż sprawa jest już w sądzie, i fałszywie informował go przytem o stanie sprawy, kwestja rzekomego braku pełnomocnictwa nie mogła odgrywać decydującej roli; że zresztą w takim razie obowiązkiem adwokata było pouczyć klijenta o konieczności dostarczenia mu pisemnego pełnomocnictwa.

Zdobywanie klijenteli.

21. Wszelkiego rodzaju zjednywanie sobie przez adwokatów klijenteli przez zwracanie się do niej z zaofiarowaniem usług musi być uznane za niedopuszczalne i uchybiające godności i powadze stanu adwokackiego.

(17.I.1934 r., Nr. D. 114/33 — „Palestra", 1935 r., str. 515).

22. Adwokatowi nie wolno zdobywać praktyki i klijentów przez ofiarowywanie swych usług w jakiejbądź formie; nie wolno mu również, w celu zdobycia klijenteli, wykorzystywać specjalnych stosunków, jakie posiada, i powoływać się na nie, a tembardziej składać oświadczeń, mogących godzić w cześć i dobre imię osób trzecich, zwłaszcza urzędników, decydujących w sprawach, których prowadzenia adwokat ma się podjąć.

(9.X.1935 r., Nr. D. 104/35).

Patrz również wyżej tezę Nr. 15.

Stosunek adwokatów - patronów do aplikantów.

23. Obowiązkiem adwokata - patrona jest nietylko kierowanie wykształceniem zawodowem aplikanta, ale również wszczepianie w niego zasad etyki zawodowej, poszanowania powagi i godności stanu adwokackiego oraz zrozumienia zasad koleżeństwa.

Patron powinien w tym względzie świecić aplikantowi własnym przykładem.

(13.IV.1935 r., Nr. D. 2/35 — „Palestra", 1935 r., str. 517).

Okoliczności sprawy były następujące. Adwokat, który przez rok korzystał z pracy bezpłatnej w swej kancelarji kandydata na aplikanta adwokackiego, obiecał mu, że po uzyskaniu w tym względzie uprawnień obejmie nad nim patronat i we właściwym momencie złożył do Rady Adwokackiej stosowną deklarację. Następnie jednak oświadczył kandydatowi, że przyjąć go na aplikanta nie może, ponieważ obiecał to już komu innemu; ulegając jednak prośbom kandydata, przyjął go czasowo — do chwili aż uzyska patronat innego adwokata. Gdy się to przedłużało, patron w ostrej formie dopominał się od aplikanta przyśpieszenia tej sprawy, a następnie oświadczył mu, aby nie ośmielił się nadal przychodzić do jego kancelarji, bo go wyrzuci.

Sąd Dyscyplinarny uznał:

że przez uchylanie się od wypełnienia zobowiązania, zaciągniętego wobec młodszego kolegi, szczególnie w warunkach, w jakich to miało miejsce, adwokat uchybił godności stanu;

że przytoczone wyżej ustosunkowanie się patrona do swego aplikanta, które wogóle nie mogłoby być tolerowane w stosunkach koleżeńskich w adwokaturze, a które w rażący sposób uchybia powadze patrona, świadczy o niezrozumieniu przez adwokata obowiązków i zadań patrona i uchybia godności stanu.

Obrona z urzędu.

24. Zgodnie z nakazem art. 16 pr. o u. a., orzeczeniem Sądu Najwyższego (Zb. Orzeczeń Izby II S. N. 131/1932) i uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 4 lipca 1931 roku („Palestra", 1931 r., str. 419) adwokat, wyznaczony w sprawie karnej obrońcą z urzędu w instancji apelacyjnej, powinien zawsze za-

powiedzieć kasację w razie niepomyślnego wyroku; gdy zaś, po należytem zaznajomieniu się z uzasadnieniem wyroku, dojdzie do przekonania, że do wywodu kasacji brak wszelkich podstaw, klijent zaś nie chce zrezygnować z kasacji, powinien przed upływem terminu do wywodu kasacji zwrócić się do prezesa sądu drugiej instancji o zwolnienie go od dalszego obowiązku obrońcy z urzędu.

(15.VI.1935 r., Nr. D. 73/35).

Udział adwokata w czynnościach egzekucyjnych.

25. Istnieje ogólna zasada, uświęcona przez tradycję oraz przez orzecznictwo dyscyplinarne, że adwokat, za nielicznemi wyjątkami, powinien unikać asystowania komornikowi przy wykonywaniu jego czynności. Doświadczenie bowiem wykazuje, iż przy tych czynnościach wykonawczych, zwłaszcza przy opisie i sprzedaży ruchomości, eksmisjach i t. p., aż nazbyt często powstają przykre zajścia, nierzadkie są wypadki oporu władzy, wreszcie mają miejsce wrogie wystąpienia wręcz przeciwko adwokatowi, reprezentującemu interesy strony przeciwnej. Wszelkie zatem wkroczenie adwokata do cudzego mieszkania w towarzystwie komornika z łatwością może stworzyć sytuację, narażającą na poważny szwank godność stanu adwokackiego.

Jest rzeczą notoryczną, iż w wielu wypadkach adwokat jest jednakże zmuszony do osobistego asystowania przy czynnościach zachowawczych i egzekucyjnych. Dzieje się to wówczas, gdy w toku dokonywanych czynności można się spodziewać powstania poważnych wątpliwości prawnych, wymagających natychmiastowego rozstrzygnięcia; analogiczna sytuacja zachodzi również wówczas, gdy adwokat występuje w charakterze urzędowym, jako kurator lub syndyk masy upadłości.

W tych wszystkich przypadkach adwokat, spełniając nieraz swój bardzo przykry obowiązek, powinien zachować najdalej idący umiar i opanowanie, a w każdym razie powinien ściśle trzymać się granic swoich obowiązków i uprawnień, jako rzecznik prawa.

(1.VII.1933 r., Nr. D. 310/32)

Adwokat, asystujący przy sporządzaniu przez komornika spisu inwentarza ruchomego majątku spadkowego, na wezwanie komornika udzielił mu „fizycznej pomocy" wobec właścicielek mieszkania, które stawiały komornikowi opór. W postępowaniu dyscyplinarnem tłomaczył się, że uważał za swój obowiązek obywatelski udzielenie pomocy komornikowi na jego wezwanie.

Sąd Dyscyplinarny stwierdził, iż podobna rola w żaden sposób nie daje się pogodzić z godnością stanu adwokackiego, do udzielania zaś pomocy komornikowi powołane są, w razie potrzeby, władze policyjne, a nawet siła zbrojna.

Kancelarja adwokacka.

26. Adwokat powinien zorganizować swą kancelarję tak, aby mogła ona działać sprawnie i aby możliwość uchybień czy zaniedbań, powodujących szkodę klijenta, była wyłączona.

Adwokat odpowiada za czynności i zaniedbania swej kancelarji.

(6.X.1934 r., Nr. D. 97/34).

Czynności pozazawodowe adwokatów.

27. Postępowanie adwokata, występującego w wykonywaniu takich lub innych funkcyj publicznych, społecznych czy urzędowych, działającego nawet w charakterze, nie mającym nic wspólnego z praktyką adwokacką, podlega kontroli i ocenie władz korporacyjnych.

(6.X.1934 r., Nr. D. 98/34).

28. Władze korporacyjne nie mają prawa ani tytułu do wkraczania w sposób wykonywania przez adwokata obowiązków obywatelskich, jeśli postępowanie adwokata nie daje powodów do przypuszczania, iż obowiązków swych zaniedbuje z całą złośliwością.

Złośliwego niewykonywania przez adwokata obowiązków płatnika podatków dopatrzeć się należy w dopuszczeniu do wielkich zaległości, systematycznem nieskładaniu deklaracyj

podatkowych i przepisaniu fikcyjnie swych rzeczy na imię brata.

Tego rodzaju postępowanie adwokata w stosunku do władz skarbowych nie może być obojętne z punktu widzenia etyki zawodowej, która wymaga od członków korporacji adwokackiej, aby odnosili się do obowiązków obywatelskich z całą powagą.

(16.II.1933 r., Nr. D. 100/33 — „Palestra", 1934 r., str. 825).

29. Dopuścił się wykroczenia przeciwko art. 15 pr. o u. a. adwokat, który polecił sekretarce wysłanie w swojem imieniu, na swym blankiecie adwokackim listu, zawierającego wysoce ordynarne zwroty, aczkolwiek list nie dotyczył czynności zawodowych.

(2.X.1935 r., Nr. D. 119/35).

30. Adwokat, poręczający wykonanie przyjętego przez inną osobę zobowiązania i wydający pismo, zatytułowane: „list gwarancyjny", powinien rozumieć, że przyjął na siebie obowiązek zapłaty zagwarantowanej sumy; nie może zasłaniać się wyjaśnieniem, świadczącem jedynie o tem, że albo nie rozumie treści podpisanego przez siebie dokumentu albo nie chce jej rozumieć.

Niewykonanie takiego zobowiązania, tembardziej usiłowanie uchylenia się od odpowiedzialności, stanowią poważne wykroczenie przeciwko godności stanu i etyce zawodowej.

(21.X.1933 r., Nr. D. 43/33 — „Palestra", 1934 r., str. 745)

31. Nieuiszczanie przez adwokata drobnych zobowiązań pieniężnych z tytułu zakupu materjałów kancelaryjnych i wywołanie przez to skargi poszkodowanego do Rady Adwokackiej dowodzi, że adwokat bądź nie rozumie obowiązku strzeżenia powagi i godności stanu, włożonego na niego przez art. 15 pr. o u. a., bądź obowiązek ten lekceważy.

(23.II.1935 r., Nr. D. 9/35).

5. Współpraca Rady Adwokackiej z Sądem Dyscyplinarnym.

Rola rzeczników dyscyplinarnych. Stałymi łącznikami pomiędzy Sądem Dyscyplinarnym a Radą Adwokacką są, z natury sprawowanych funkcyj, rzecznicy dyscyplinarni, będący zarazem członkami Rady.

Zaznaczyć należy, że dotychczas zaledwie w paru sprawach wniesione zostały przez rzeczników dyscyplinarnych odwołania od wyroków Sądu Dyscyplinarnego (art. 85 pr. o u. a.) — z powodu zbyt łagodnego wymiaru kary.

W myśl § 117 regulaminu zwoływane bywają nadto łączne posiedzenia Prezydjów Sądu Dyscyplinarnego i Rady Adwokackiej, ilekroć zachodzi potrzeba wspólnego omówienia tych czy innych spraw natury ogólnej.

Koszty postępowania dyscyplinarnego. W okresie sprawozdawczym konferencja Prezydjów Sądu i Rady odbyła się w dniu 8 kwietnia 1935 r. w sprawie kosztów postępowania dyscyplinarnego, w związku z uchwałą Walnego Zgromadzenia Adwokatów Izby z dnia 24 listopada 1934 r., upoważniającą Radę Adwokacką do uchwalenia w porozumieniu z Sądem Dyscyplinarnym taryfy opłat w postępowaniu dyscyplinarnem. Taryfa dotychczasowa została — jeszcze pod rządem statutu tymczasowego P. P. P. — uchwalona przez Radę Adwokacką w 1925 roku [1]) i zatwierdzona przez Walne Zgromadzenie Izby z dnia 27 marca 1926 r.

Otóż powstała kwestja, czy pod mocą nowego prawa o ustroju adwokatury (art. 82) koszty postępowania dyscyplinarnego powinny być ściągane na podstawie obliczenia w każdej sprawie kosztów rzeczywistych, czy też stosować można i nadal stałą taryfę.

Na wspomnianej wyżej konferencji ustalono, że nie zachodzą przeszkody do obliczania i ściągania kosztów postępowania

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1925/26, str. 36.

dyscyplinarnego w postaci zryczałtowanej — na zasadzie taryfy dotychczasowej [1]).

Rozważenie kwestji ewentualnej zmiany tej taryfy — w kierunku obniżenia stawek — narazie odroczono.

Wobec braku dotychczas szczególnego regulaminu co do trybu obliczania kosztów postępowania dyscyplinarnego (§ 143 cz. 3 regulaminu) ustalono, że obliczenia podlegających ściągnięciu od skazanego kosztów postępowania dyscyplinarnego dokonywać będzie nadal, w sprawach prawomocnie zakończonych, Prezydjum Rady Adwokackiej.

Na tle konkretnego przypadku Rada Adwokacka uznała:

1) że — wbrew twierdzeniu petenta, powołującego się na analogję z wyrokiem sądu karnego — koszty postępowania dyscyplinarnego należą się od skazanego, pomimo braku wzmianki o nich w sentencji wyroku dyscyplinarnego, gdyż prawo o ustroju adwokatury nie wymaga orzekania w wyroku o kosztach, gdy natomiast kodeks postępowania karnego zawiera w tej mierze wyraźny przepis (art. 577);

2) że co do przedawnienia kosztów dyscyplinarnych nie mają zastosowania przepisy kodeksu karnego, ponieważ art. 97 pr. o u. a. przewiduje możność stosowania do postępowania dyscyplinarnego jedynie przepisów kodeksu postępowania karnego, nie zaś prawa karnego materjalnego. (u. 6.III. 1935 r., prot. Nr. 12 § 18).

Rejestr dyscyplinarny. W postanowieniu, rozstrzygającem odwołanie od uchwały Rady Adwokackiej, Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uznał (u. 2.XII.1934 r., Nr. 1421/D), że, chociaż obecnie obowiązujące prawo o ustroju adwokatury nie zawiera przepisu analogicznego do art. 58 statutu tymczasowego P. P. P., który przewidywał wykreślenie kar z rejestru, jednakże przepis wspomnianego art. 58 może być nadal stosowany do spraw, osądzonych pod mocą statutu tymczasowego P. P. P.

---

[1]) Taryfa ta zawiera: 1) opłatę zasadniczą — w kwocie ryczałtowej za każdą instancję w wysokości, zależnej od wymierzonej kary, i 2) opłaty dodatkowe — pobierane według ustalonych stawek za wezwania, zawiadomienia, doręczenia, odpisy dokumentów i t. p.

Zawiadamianie skarżących o wyniku postępowania dyscyplinarnego. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka przyjęła do wiadomości i wykonania (u. 18.XII.1934 r., prot. Nr. 3 § 8) zakomunikowaną jej uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej, wyjaśniającą:

1) że Rada Adwokacka jest obowiązana z urzędu zawiadomić poszkodowanych, którzy wnieśli skargę przeciwko adwokatom, o prawomocnym wyniku skargi;

2) że powiadomienie takie stanowi obowiązek Rady, która na podstawie art. 93 pr. o u. a. wykonywa wyroki dyscyplinarne;

3) że w powiadomieniu Rada Adwokacka powinna podać jedynie treść postanowienia, kończącego postępowanie bez rozprawy, bądź też sentencję prawomocnego wyroku;

4) że uzasadnienie postanowienia lub wyroku może być wydane na żądanie osoby prywatnej, która wniosła skargę, jedynie na mocy uchwały Sądu Dyscyplinarnego.

Objaśnienie skrótów, użytych w tekście sprawozdania.

Art.	—	artykuł.
Dz. U.	—	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.
Komunikat	—	komunikat Rady Adwokackiej w Warszawie.
Poz.	—	pozycja.
Pr.	—	protokuł posiedzenia Prezydjum Rady Adwokackiej w Warszawie.
Prot.	—	protokuł posiedzenia Rady Adwokackiej w Warszawie.
Pr. o u. a.	—	prawo o ustroju adwokatury.
Regulamin	—	regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie.
Sprawozdanie	—	sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie.
U.	—	uchwała Rady Adwokackiej w Warszawie.

Wyjaśnienie do danych statystycznych, zawartych w sprawozdaniu.

Wszelkie podane w tekście sprawozdania dane statystyczne za okres sprawozdawczy, jeśli inaczej nie zaznaczono, są zestawione za czas od dnia 1 listopada 1934 r. do dnia 31 października 1935 r. (§ 156 regulaminu).

V. Sprawozdanie finansowe.

Dział I. B u d ż e t.

1) Wykonanie budżetu.
2) Porównanie wykonania budżetu za lata 1933/34 i 1934/35.
3) Preliminarz budżetowy.
4) Wydatki nieprzewidziane.

Dział II. B i l a n s I z b y A d w o k a c k i e j W a r s z a w s k i e j (bez Funduszu Zapomóg Pośmiertnych).

1) Bilans.
2) Aneksy:
   a) papiery wartościowe,
   b) Fundusz Zapomóg Ogólnych,
   c) Rachunek wydawnictwa „Palestra",
   d) porównanie wpływów i wydatków czas. „Palestra" za lata 1933/34 i 1934/35.

Dział III. F u n d u s z Z a p o m ó g P o ś m i e r t n y c h.

1) Bilans.
2) Aneksy:
   a) zestawienie obrotów,
   b) zestawienie przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych,
   c) papiery wartościowe.

Dział IV. B i l a n s ł ą c z n y.

WYKONANIE BUDŻETU 1935

od dnia 1/11.1934 r. do dnia 31/10.1935 r.

	Prelimi-nowano	Wyko-nano	więcej niż preliminowano	mniej niż preliminowano
Dochody:				
Składki adwokackie	171.000.—	126.807.92	—	44.192.08
Składki aplikanckie	11.400.—	6.722.20	—	4.677.80
Składki wpisowe	15.000.—	27.636.—	12.636.—	—
Opłaty manipulacyjne . . .	6.000.—	8.160.	2.160.—	—
Odnajem lokalu	6.000.—	830.—	—	5.170.—
Ryczałt administr. Funduszu Zapomóg Pośmiertnych . .	17.030.—	17.030.—	—	—
Nieprzewidziane i różne zaległe	570.—	2.321.92	1.751.92	—
	227.000.—	189.508.04	16.547.92	54.039.88
	37.491.96		37.491.96	

Zestawienie wykonania budżetu:

Nadwyżka z okr. ub.	5.357.53	Rozchód	202.138.05
Dochód	189.508.04	Dochód	194.865.57
	194.865.57	Niedobór	7.272.48

	Prelimi-nowano	Wyko-nano	więcej niż preliminowano	mniej niż preliminowano
Wydatki:				
1. Ogólne:				
Naczelna Rada Adwokacka	18.000.—	18.000.—	—	—
Lokal i konserwacja . . .	17.000.—	13.351.03	—	3.648.97
Podatek od lokalu . . .	1.500 —	958.—	—	542.—
Opał i światło	4.000.—	2.937.53	—	1.062.47
Telefony *)	8.000.—	9.619.83	1.619.83	—
Materjały piśm. i druki .	8.000.—	4.862.91	—	3.137.09
Druk sprawozdania i listy	6 000.—	6.536.54	536.54	—
Ogłoszenia i prenumer. pism	4.000.—	1.047.—	—	2.953. -
Portorja	6.000.—	2.542.14	—	3.457.86
Bibljoteka	4.000.—	2.680.60	—	1.319.40
Koszty inkasa	4.500.—	3.969.20	—	530.80
Koszty manipulacyjne . .	600.—	226.96	—	373.04
Wynagrodzenie personelu .	80 000.—	81.648.—	1.648.—	—
Świadczenia socjalne . .	7 000.—	6.170.96	—	829.04
Urządzenia biurowe . . .	5.000.—	1.544.87	—	3.455.13
Amortyzacja ruchomości .	5.000.—	—	—	5.000.—
Nieprzewidziane wydatki *)	7.000.—	6.813.80	—	186.20
Różne *)	6.960.—	6.655.97	—	304.03
2. Delegatury	16.440.—	14.080.—	—	2.360.—
3. Sąd Dyscyplinarny:				
Wynagrodz. pers., świad. socjal. i wydatki kancelar.	15.000.—	16.567.26	1.567.26	—
Specjalne wydatki (zwroty kosztów podróży i t. p.)	3.000.—	1.925.45	—	1.074.55
	227.000.—	202.138.05	5.371.63	30.233.58
	24.861.95		24.861.95	

*) poz. Telefony podwyższono o 4.000 zł. przy jednoczesnem obniżeniu poz. Nieprzewidziane wydatki i Różne po 2.000 zł. (Uchw. Wal. Zgr. 24.11.34).

PORÓWNANIE WYKONANIA BUDŻETU ZA LATA 1933/34 I 1934/35.

Dział I punkt 2.

Dochody

	Preliminowano		Wykonano	
	1933/34	1934/35	1933/34	1934/35
Składki adwokackie . . .	171.000,—	171.000,—	133.324,90	126.807,92
„ aplikanckie . . .	7.600,—	11.400,—	7.153,50	6.722,20
„ wpisowe	20.000,—	15.000, -	41.425,—	27.636,—
„ bibljoteczne . . .	3.000,—	—	2.025,—	—
Za legitymacje	600,—	—	—	—
Opłaty manipulacyjne . . .	5.000,—	6.000,—	10.655,—	8.160,—
Odnajem lokalu	10.100,—	6,000,—	9.045,75	830,—
Ryczałt administr. F. Z. P. .	—	17.030,—	—	17.030,—
Nieprzewidziane i różne zaległości	1,—	570,—	3.601,02	2.321.92
	217.301,—	227.000,—	207.230,17	189.508,04

Wydatki

	Preliminowano		Wykonano	
	1933/34	1934/35	1933/34	1934/35
1. Ogólne				
Naczelna Rada Adwokacka	18.000,—	18.000,—	18.000 —	18.000,—
Lokal i konserwacja . .	20.000,—	17.000,—	16.563,35	13.351,03
Podatek od lokalu . . .	2.160,—	1 500, —	1.225,75	958,—
Opał i światło	6.000,—	4.000,—	3.088,25	2.937,53
Telefony	8.000, —	8.000, —	8.051.13	9,619.83
Materjały piśm. i druki .	8.000,—	8.000,—	6.286,03	4.862,91
Druk sprawozdania i listy	3.500,—	6.000,—	6.200,—	6.536.54
Ogłoszenia i prenum. pism	6.000,—	4.000,—	3,545.—	1.047,—
Portorja	5.000,—	6.000,—	5.141,16	2 542,14
Bibljoteka	4.000, —	4.000,—	4.003,35	2.680,60
Koszty inkasa	2.000,—	4.500,—	7.605,47	3.969,20
Koszty manipulacyjne . .	400,—	600,—	648,22	226,96
Wynagrodzenia personelu	70.000,—	80.000,—	77.830,—	81.648,—
Świadczenia socjalne . .	6.000,—	7.000,—	6.909,51	6.170,96
Urządzenia biurowe . .	10.000,—	5.000,—	6.468.10	1.544.87
Amortyzacja pożyczki udz.	3.000,—	—	3.000,—	—
Amortyzacja ruchomości .	4.000,—	5.000,—	—	—
Nieprzewidziane wydatki .	12.000,—	7.000.—	10.733,37	6,813,80
Różne	12.241,—	6.960,—	8.847,32	6.955,97
2. Delegatury	—	16.440,—	—	14.080,—
3. Sąd Dyscyplinar.				
Wynagrodz. pers. świad. socjal. i wydatki kancelaryjne	15.000,—	15.000,—	15.419,55	16.567,26
Specjalne wydatki (zwroty kosztów przej. i t. p.)	2.000,—	3.000,—	2.448,70	1.925,45
	217.301, —	227.000,—	212.014,26	202.138,05

Preliminarz budżetowy
na rok 1935/36

Dział I punkt 3.

Wydatki	Zł.	Zł.
1. OGÓLNE		
Naczelna Rada Adwokacka	15.000.—	
Lokal i konserwacja	15.000.—	
Podatek od lokalu	1.200.—	
Opał i światło	3 000.—	
Telefony	10.000.—	
Materjały piśmienne i druki	6.000.—	
Druk sprawozdania i listy	6.000.—	
Ogłoszenia i prenumerata pism	2.000.—	
Portorja	3.500.—	
Bibjoteka	4.000.—	
Koszty inkasa	6.000.—	
Koszty manipulacyjne	600.—	
Wynagrodzenie personelu	80 000.—	
Świadczenia socjalne	7.000.—	
Urządzenia biurowe	5.000.—	
Amortyzacja ruchomości	5.000.—	
Nieprzewidziane wydatki	8.500.—	
Różne	6.927.52	184.727.52
2. DELEGATURY		15.000.00
3. SĄD DYSCYPLINARNY		
Wynagrodzenie personelu, świadczenia socjalne i wydatki kancelaryjne	17.000.—	
Specjalne wydatki (zwroty kosztów podróży świadków, rzeczników dyscyplinarnych i t. p.)	3.000.—	20.000.00
4. POKRYCIE NIEDOBORU BUDŻETOWEGO 1934/35 r.		7.272.48
		227.000.00

Dochody	Zł.	Zł.
Składki adwokackie	152.000.—	
— 5% na fundusz zapomóg ogólnych	7.600.—	144.400.—
Składka aplikantów 800 × 16	12.800.—	
— 5% na fundusz zapomóg ogólnych	640.—	12.160.—
Wpływy z zaległych składek adwokackich		24.000.—
Składki wpisowe 100 × 150		15.000.—
Opłaty manipulacyjne 100 × 30	3.000.—	
" " 30 × 100	3 000.—	6.000.—
Odnajem lokalu		6.000.—
Ryczałt administracyjny funduszu zapomóg pośmiertnych 1823 × 10 zł.		18.230.—
Nieprzewidziane		1.210.—
		227.000.—

Aneks do wykonania budżetu

Wydatki nieprzewidziane

1. Jednorazowa odprawa, przyznana b. szefowi biura — — D. Sztumpfowi	6.000,—
2. Gratyfikacja woźnych Sądu Apelacyjnego	220,—
3. Oszacowanie nieruchomości przy ul. Moniuszki 1 .	100,—
4. Różne drobne	493 80
	6.813,80

BILANS

Izby Adwokackiej Warszawskiej na dzień 31 października 1935 r.

(bez fuuduszu zapomóg pośmiertnych).

Stan czynny

	Zł	Zł
1. **Gotówka:**		
a) w kasie Rady Adwokackiej . . .	4.096,81	
b) „ „ adm. „Palestra"	352,66	4.449,47
2. **Sumy do dyspozycji:**		
w P. K. O. na r-ku „Palestry" . . .		5.602,04
3. **Papiery wartościowe:**		
zdeponowane w B-ku Handlowym . .		11.192,46
4. **Dłużnicy:**		
członkowie Izby za udz. pożyczki . .		165.483,87
5. **Członkowie Izby:**		
z tytułu zaległych:		
a) składek adwokackich . .	179.308,—	
b) kosztów post. dyscypl. . .	27.846,85	
c) różnych	4.249,07	211.403,92
6. **Dłużnicy — byli członkowie Izby:**		
I. Wydzieleni do Izby Poznańskiej:		
a) z tytułu składek adwok. . . .	8.745,—	
b) „ „ k. p. d.	1.869,—	
c) „ „ udziel. pożyczek . .	1.500,—	
d) „ „ różnych	115,70	12.229,70
II. Wydzieleni do Izby Wileńskiej:		
a) z tytułu składek adwok. . . .	610,—	
b) „ „ k. p. d.	472,20	1.082,20
III. Wykreśleni z listy adwok. Izby Warszawskiej:		
a) z tytułu składek adwok. . . .	4.232,15	
b) „ „ k. p. d.	978,45	
c) „ „ udziel. pożyczek . . .	8.173,30	
d) „ „ różnych	151,38	13.535,28
7. **Ruchomości:**		
w biurze Rady Adwokackiej i w pokojach adw. przy sądach . .		35.058,85
8. **Koło Prawników Polskich**		3.792,45
9. **R-K Mieszany urządzenia lokalu**		11.478,40
10. **Sumy Przechodnie**		27.964,82
		503.273,46

Stan bierny

	Zł	Zł
1. **Fundusze:**		
a) ogólny	228.605,16	
b) zapomóg ogólnych	252 998,32	
c) asek. zast. w spr. kar.	4.405,50	486.008,98
2. **Fundusze Żelazne:**		
a) Fund. im. L. Figowskiego	2.085,—	
b) „ „ Z. Tykocinera	4.214,28	
c) „ „ Z. Sokołowskiego . . .	4.860,50	
d) „ Budowy Domu Prawn. Pol. .	150,—	11.309,78
3. **Wydawnictwo „Palestra"**		5.954,70
		503.273,46

Szef Buchalterji Rady: (—) *I. Nowicki*

Dziekan Rady: (—) *A. Chełmoński*

Członek Rady — Skarbnik: (—) *J. Podkomorski*

Dział II punkt 2 a.

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszów Żelaznych

Fundusze	Wartość nominalna	Kurs. giełd. z dn. 31.X.35	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bieżącego
im. Leona Figowskiego	zł. 3.200,—	60	5%	Listy Zastawne m. Warszawy	1.920,—
im. Z. Sokołowskiego	zł. 2.580,—	94	8%	Listy Zast. Państ. Banku Rolnego	2.425,20
im. Zygm. Tykocinera	sztuk 20 à dol. 5	53	4%	Pożyczka Premjowa Dolar.	1.060,—
	zł. 5.780,— sztuk 20	—	—		5.405,20

Dział II punkt 2 a.

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszu Zapomóg Ogólnych

Wartość nominalna	Kurs giełd. z dn. 31.X.1935	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bieżącego
Zł. 6.700,—	59,—	$4^1/_2$%	Listy Zastawne m. Warszawy	3.953,—
Zł. 440,—	42,50	$4^1/_2$%	Listy Zastawne Ziemskie	187,—
Dol. 400,—	77,50	6%	Pożyczka Dolarowa	1.647,26
Zł. 7.140,— Dol. 400,—	—	—		5.787,26

SPECYFIKACJA

wpływów i wydatków na Fundusz Zapomóg Ogólnych

	Wpływy sumy szczegółowe	Wpływy sumy ogólne	Wydatki
Ofiary		750,—	
5% wpływów:			
od składek adwokackich	6.674,08		
„ „ aplikanckich	353,80	7.027,88	
Przeniesione z r-ku procentów odsetki:			
od pożyczek udziel. członkom Izby .	2.884.49		
od papierów wartościowych . . .	779,60	3.664,09	
Wypłacono zapomóg stałych			7.500,—
„ „ jednorazowych . . .			460,-
		11.441,97	7.960,-

Rachunek Wydawnictwa „P a l e s t r a"

	Zł.	Zł.
Pozostałość z okresu ubiegłego		6.581,38
Wpływy od prenumeratorów:		
do kasy administracji	9.038,65	
przez inkasentów	18.265,50	
na r-k w P. K. O.	3.923,10	31.227,25
Za pojedyńcze egzemplarze:		
do kasy administracji.	96,—	
na r-k w P. K. O.	84,75	180,75
Za obwieszczenia:		
na r-k w P. K. O.		12,14
Dopisane na r-ku w P. K. O. tyt. odsetek . .		19,20
		38.020,72

	Zł	Zł.
Druk czasopisma „Palestra"	13.980,77	
Papier tekstowy i okładkowy	4.093,76	
Biuletyn Nacz. Rady Adwokackiej	188,—	
Honorarja autorskie	7.877,30	
Ogólne koszty administracji	1 575,—	
Portorja	995,88	
Koszty manipulacyjne w P. K. O.	8,30	
Inkaso	1.974,63	
Bilety tramwajowe	303,50	
Ekspedycja	119,—	
Klisze do adresarki i konserwacja	49,88	
Materjały piśmienne i druki	875,—	
Stała Delegacja Zrzesz. i Inst. Prawn. R. P. .	25,—	32.066,02
Bilans Zamknięcia		5.954,70
		38.020,72

PORÓWNANIE WPŁYWÓW I WYDATKÓW

Wydawnictwa „Palestra".

Wpływy:	1933/34	1934/35
Pozostałość z okresu ubiegłego	1.657,50	6.581,38
Wpływy tytułem przenumeraty:		
do kasy administracji	9.321,29	9.038,65
przez inkasentów	18.878,75	18.265,50
na r-k w P. K. O.	12.265,54	3.923,10
Za pojedyńcze egzemplarze:		
do kasy administracji	145,20	96,—
na r-k w P. K. O.	171,—	84,75
Za obwieszczenia		
na r-k w P. K. O.	79,49	12,14
Dopisane na r-ku w P. K. O. tytułem odsetek	30,13	19,20
	42.548,90	38.020,72
	4.528,18	

Wydatki:	1933/34	1934/35
Druk czasopisma „Palestra"	12.661,96	13.980,77
Papier tekstowy i okładkowy	4.180,30	4.093,76
Druk odbitek dla autorów	1.864,32	—
Biuletyn Nacz. Rady Adwokackiej	—	188,—
Honorarja autorskie	9.532,06	7.877,30
Ogólne koszty administracji	1.624,20	1.575,—
Portorja	970,01	995,88
Koszty manipulacyjne w P. K. O.	83,20	8.30
Inkaso	2.310,22	1.974,63
Bilety tramwajowe	237,50	303,50
Ekspedycje	186,09	119,—
Klisze do adresarki i konserwacja	114,50	49,88
Materjały piśmienne i druki	653,41	875,—
Stała Delegacja Zrzesz. i Inst. Prawn. R. P.	25,—	25,—
Zwrócone do kasy Rady Adwokackiej	1.500,—	—
	35.942,77	32.066,02
	3.876,75	

BILANS FUNDUSZU ZA POMÓG POŚMIERTNYCH

na dz. 31 października 1935 roku.

Stan czynny

	Zł.	Zł.
1. Sumy do dyspozycji:		
a) w kasie biura Rady Adwokackiej . .	6.974.08	
b) w P.K.O. na r-ku Izby Adwokackiej	18.014.73	
c) w Banku Handlowym	7.716.61	
d) w Banku Gospodarstwa Krajowego .	49.433.69	82.139.11
2. Papiery wartościowe:		
a) przyjęte obl. 6% Pożyczki Narodowej	196.656.—	
b) subskrybowana 3% Pożyczka Inwest.	50.000.—	
c) różne zdeponowane w Banku Handlowym	70.084.40	316.740.40
3. Nieruchomość		735.833.80
4. Dłużnicy—uczestnicy Fund. Zap. Pośm.		
Należności z tytułu:		
a) zaległych składek za czas do dn. 31.III.1934 r.	386.538.—	
b) zaległego wpisu jednorazowego . .	62.240.50	
c) zaległych składek za czas od dn. 1.IV 1934 r.	350.479.—	799.257.50
5. Dłużnicy—byli członkowie Izby		
I. Wydzieleni do Izby Poznańskiej		
a) z tytułu składek pośmiertnych .	38.015.—	
b) „ „ wpisu jednorazowego .	6.000.—	44.015.—
II. Wydzieleni do Izby Wileńskiej		
a) z tytułu składek pośmiertnych .	2.285.—	
b) „ „ wpisu jednorazowego .	400.—	2.685.—
III. Wykreśleni z listy adw. Izby Warsz.		
a) z tytułu składek pośmiertnych .	31.406.50	
b) „ „ wpisu jednorazowego .	3.985.—	35.391.50
6. Różni		12.749.40
7. R-k Nadwyżek i niedoborów budżetowych		7.272.48
		2.036.084.19

Stan bierny

	Zł.	Zł.
1. Wierzyciele:		
przyznane zapomogi po zmarłych uczestnikach Funduszu Zap. Pośm. . .		55.650.—
2. Wierzyciele hipoteczni:		
a) Towarzystwo Kredytowe m. W-wy .	212.889.39	
b) Inni wierzyciele	195.000.—	407.889.39
3. Fundusz obrotowy:		
a) saldo z okresu ubiegłego	606.313.45	
b) składki z okresu sprawozdawczego .	250.879.94	
c) dochód z nieruchomości	9.627.87	866.821.26
4. Fundusz rezerwowy:		
a) saldo z okresu ubiegłego	554.952.12	
b) 20% wpływów ze składek pośm. . .	28.489.20	
c) wpis jednorazowy	62.240.50	
d) odsetki od papierów wartościowych .	14.957.42	
e) rezerwa do rozliczenia z Izbami Poznańską i Wileńską	45.084.30	705.723.54
		2.036.084.19

Szef Buchalterji Rady: *(—) I. Nowicki*

Dziekan Rady: *(—) A. Chełmoński*

Członek Rady — Skarbnik: *(—) J. Podkomorski*

ZESTAWIENIE OBROTÓW

Funduszu Zapomóg Pośmiertnych

na dz. 31 październik 1935 roku.

Wpływy

	Należne	Wpłacone	Do zainkasowania
1. **Z tytułu zaległych składek pośmiertnych** w/g dawnego statutu (do dn. 31-3-34)	624.721.—	167.347.50	457.373.50
2. **Z tytułu zaległego wpisu jednorazowego** w/g dawnego statutu (do dn. 31-3-34)	83.156.—	10.530.50	72.625.50
3. **Z tytułu składek pośmiertnych** w/g nowego statutu (od 1-4-34 do 31-10-35)	543.668.—	192.318 —	351.350.—
4. **Z tytułu jednorazowego wpisu** (od 1-11-34 do 31-10-35) . . .	90.770.—	90.770.—	—
	1.342.315.—	460.966.—	881.349.—

Rozchody

	Przypadało do wypłac.	Wypłacono	Pozostaje do wypłacenia
1. **Z tytułu zapomóg pośmiertnych** z ub. okresu	69.585.—	57.135.—	12.450.—
2. **Z tytułu zapomóg pośmiertnych** z bież. okresu	100.000.—	56.800.—	43.200.—
3. **Z tytułu zwrotu wpisu jednorazowego i części uiszczonych składek pośmiert.**	5.648.—	5.648.—	—
4. **Rezerwa do rozliczenia:**			
a) z Izbą Poznańską	—	—	44.015.—
b) „ „ Wileńską	—	—	2.685.—
	175.233.—	119.583.—	102.350.—

ZESTAWIENIE

przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych

w czasie od dn. 1.XI.34 do dn. 31.X.35.

	Należne	Wypłacone	Do wypłacenia
Zapomogi z okresu sprawozdawczego ubiegł. po zmarłych adwokatach:			
Balińskim Stefanie	9.000,—	9.000,—	—
Gliksonie Janie . . . . [1]	5.000,—	1.000,—	4.000,—
Goldmanie Fajwlu	235,—	235,—	—
Krukowskim Henryku	5.000,—	5.000,—	—
Lachmanowiczu Józefie	10.000,—	10.000,—	—
Macierakowskim Antonim	3.000,—	3.000,—	—
Momentowiczu Bolesławie . . . [2]	7.350,—	2.400,—	4.950,—
Nowickim Janie	6.000,—	6.000,—	—
Oberfeldzie Rudolfie	9.000,—	9.000,—	—
Olszańskim Stefanie	8.000,—	8.000,—	—
	62.585,—	53.635,—	8.950,—
Wykreśleni:			
Agapow Jan . . . . [3]	7 000,—	35.00,—	3.500,—
	*) 69.585,—	57.135,—	12.450,—
Zapomogi z okresu sprawozdawczego bież. po zmarłych adwokatach:			
Chłopickim Józefie — zm. 4.7.35 . .	12.000,—	2.000,—	10.000,—
Jasnosie Franciszku — zm. 13.4.35 .	12.000,—	4.000,—	8.000,—
Koryckim Lucjanie — zm. 15.7.35 .	12.000,—	4.000,—	8 000,—
Krońskim Aleksandrze—zm. 11.10.35 [4]	2.000,—	2.000,—	—
Lipko Mieczysławie — zm. 9.3.35 .	12.000,—	12.000,—	—
Oppenheimie Bernardzie — zm. 15.9.35	12.000,—	2.000,—	10.000,—
Rabinowiczu Samuelu — zm. 20.4.35.	12.000,—	4.800,—	7.200,—
Zandzie Stefanie — zm. 13.10.35. [5]	2.000,—	2.000,—	—
	**) 76.000,—	32.800,—	43.200,—
Wykreśleni:			
á Donau Szpindler Wiktor — 2.4.35 .	12.000,—	12.000,—	—
Borzęcki Włodzimierz — 18.12.34 . .	12.000,—	12.000,—	—
	24.000,—	24.000,—	—
	**) 76.000,—	32.800,—	43.200,—
	100.000,—	56.800,—	43.200,—
	*) 69.585,—	57.135,—	12.450,—
	169.585,—	113.935,—	55.650,—

Objaśnienia:

[1]) zap. przekaz. się w ratach do Zakładu Leczniczego.
[2]) zap. przekaz. się w ratach mies.
[3]) " " " " " "
[4]) w pełnej wysok. przyznano po 1.11.35.
[5]) wobec niezłożenia wymag. dokum. przyz. narazie zwrot koszt. pogrz.

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
stanowiących własność Funduszu Rezerwowego Zapomóg Pośmiertnych

Wartość nominalna	Kurs giełd. z d.31.X35	Stopa procent.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bież.
Szt. 25	95.—	—	Akcje Banku Polskiego . . .	2.375.—
„ 551	53.—	4%	Pożyczka Premjowa Dolarowa	29.203.—
Zł. 32.400	41.50	4$^1/_2$%	Listy Zastawne Ziemskie . .	13.446.—
„ 26.660	94.—	8%	Listy Zast. Państ. B-ku Rolnego	25.060.40
Szt. 576 Zł. 59.060	—	—		70.084.40

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
stanowiących własność Funduszu Rezerwowego Zapomóg Pośmiertnych

Sztuk	W odcinkach	Wartość nominalna	Kurs emis.	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa
500	100 zł.	50.000.—	100	3%	Świadectwa tymcz. Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej . .	50.000.—
843	50 zł.	42.150.—	96	6%	Obl. Pożyczki Narod.	40.464.—
1387	100 zł.	138.700.—	96	6%	„ „ „	133.152.—
48	500 zł.	24.000.—	96	6%	„ „ „	23.040.—
2778	—	254.850.—	—	—		246.656.—

BILANS

Izby Adwokackiej w Warszawie na dzień 31 października 1935 r.

(łącznie z Funduszem Zapomóg Pośmiertnych)

Stan czynny.

	Zł.	Zł.
1. Gotówka:		
a) w kasie Rady Adwokackiej	4.096,81	
b) „ „ adm. „Palestry"	352,66	4.449,47
2. Sumy do dyspozycji: w P. K. O. na r-ku „Palestry"		5.602,04
3. Sumy do dyspozycji Fund. Zap. Poś. w/g bilansu		
a) w kasie Biura Rady Adwokackiej . .	6.974.08	
b) „ P. K. O. na r-ku Izby Adwokackiej .	18.014,73	
c) „ Banku Handlowym.	7.716,61	
d) „ Banku Gospodarstwa Krajowego . .	49.433,69	82.139,11
4. Papiery wartościowe: zdeponowane w B-ku Handlowym		11.192,46
5. Papiery wartościowe stanow. własn. Fund. Zap. Pośm. (w/g bilansu)		
a) przyjęte obl. Pożyczki Narodowej . . .	196 656,—	
b) subskrybowana 3% Pożyczka Inwest. .	50.000,—	
c) różne zdeponowane w B-ku Handlowym	70.084.40	316.740,40
6. Nieruchomość		735 833,80
7. Dłużnicy: członkowie Izby za udz. pożyczki		165.483,87
8. Członkowie Izby: z tytułu zaległych:		
a) składek adwokackich.	179.308,—	
b) kosztów post. dyscypl.	27.846,85	
c) różne	4.249,07	211.403,92
9. Dłużnicy-uczestnicy Fund. Zap. Pośm.: (wg. bilansu) należności z tytułu		
a) zal. skł. za czas do 31.10.34	386.538,—	
b) zaległego wpisu jednorazowego	62.240,50	
c) zal. składki za czas od 1.4.34	350.479,—	799 257,50
10. Dłużnicy-byli członkowie Izby: (wg. bilansów)		
I. Wydzieleni do Izby Poznańskiej . . .	56.244,70	
II. Wydzieleni do Izby Wileńskiej . . .	3.767,20	
III. Wykreśleni z listy adw. Izby Warsz. .	48.926,78	108.938,68
11. Ruchomości: w biurze Rady Adw. i w pok. adw. . . .		35.058,85
12. Różni		12.749,40
13. Koło Prawników Polskich		3.792,45
14. R-K Mięszany Urządzenia lokalu		11.478,40
15. Sumy Przechodnie		27.964,82
16. R-K Nadwyżek i niedoborów budżetowych.		7.272,48
		2.539.357,65

Stan bierny

	Zł.	Zł.
1. Wierzyciele Funduszu Zapomóg Pośm. (w/g bilansu)		
należne zapomogi pośmiertne		55.650,—
2. Wierzyciele Hipoteczni:		
a) Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy .	212 889,39	
b) Inni wierzyciele	195 000,—	407.889.39
3. Fundusze:		
a) ogólny	228.605,16	
b) zapomóg ogólnych	252.998,32	
c) asek. zast. w spr. kar.	4.405,50	486.008,98
4. Fundusze Żelazne:		
a) Fund. im L. Figowskiego	2.085,—	
b) „ „ Z. Tykocinera	4.214,28	
c) „ „ Z. Sokołowskiego	4.860,50	
d) „ Budowy Domu Prawn. Polskich . .	150,—	11.309,78
5. Fundusz Zapomóg Pośmiertnych: (w/g bilansu)		
a) fundusz obrotowy	866.821,26	
b) „ rezerwowy	705.723,54	1.572.544,80
6. Wydawnictwo „Palestra"		5.954,70
		2.539.357,65

Szef Buchalterji Rady: *(—) I. Nowicki.*

Dziekan Rady: *(—)A. Chełmoński.*

Członek Rady-Skarbnik: *(—) J. Podkomorski.*

SPIS RZECZY.

Str.

I. Skład Rady Adwokackiej. Podział i Organizacja Pracy.

Skład Rady 3
Prezydjum. Rzecznicy Dyscyplinarni. Bibljotekarz i Gospodarz 4
Komisja Rewizyjna 5
Delegaci Rady Adwokackiej 5
Seminarja dla aplikantów adwokackich 6
Konsultacja dla niezamożnej ludności 6
Komisje egzaminacyjne. Udział w Komisji Egzaminacyjnej Prokuratorji Generalnej 6
Główna Komisja Zapomogowa. Komisja do spraw o wpis na listę aplikantów adwokackich. Komisja do spraw sądownictwa polubownego. Inne komisje specjalne 7
Posiedzenia Rady i jej Prezydjum 9
Biuro Rady 9

II. Działalność Rady Adwokackiej.

1. Sprawy ogólne.

Udział Rady Adwokackiej w uroczystościach pogrzebowych ku czci ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego . . 11
Udział Izby w pożyczce inwestycyjnej 11
Wybory delegatów do okręgowych zgromadzeń wyborczych 12
Gromadzenie materjałów, dotyczących braków ustawodawstwa 13
Sprawa fundacji im. F. Kotermanowiczowej . . . 14
Wydawnictwo polskiego słownika prawniczego . . 14
Subwencja na konkurs naukowy Rady Naczelnej Związku Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych R. P. 14
Kondolencja z powodu zgonu ś. p. Antoniego Dziędzielewicza 15

2. Projekty zmian prawa o ustroju adwokatury.

Konferencja w Naczelnej Radzie Adwokackiej . . . 15
Ankieta Naczelnej Rady Adwokackiej 15
Memorjał Zrzeszenia Aplikantów Adwokackich . . 25

3. Przedstawicielstwo interesów zawodowych.

Audjencja u Ministra Sprawiedliwości 25

Str.
Konferencja Dziekanów i Wicedziekanów 25
Zjazd Delegatów Rady Adwokackiej w Warszawie . . 25
Sprawa domu wypoczynkowego dla adwokatów . . 27
Sprawy podatkowe 28
Kwestja zmiany ustawy o ochronie lokatorów . . . 33
Wzmianki w prasie o adwokaturze 33

4. Nadzór nad działalnością zawodową członków Izby oraz ustalanie zasad obowiązków obrończych i etyki zawodowej.

a. Systematyczne zebranie zasad etyki zawodowej 34

b. Zarządzenia i wyjaśnienia ogólne.

Zajęcia, których nie wolno łączyć z zawodem adwokata 35
Podejmowanie się przez adwokatów spraw przeciwko adwokatom 36
Wysokość honorarjum za prowadzenie spraw o rentę inwalidzką, emeryturę, odszkodowanie za kalectwo alimenty i t. p. 38
Kwestjonowanie wynagrodzenia adwokackiego . . 40
Obowiązek wydawania dokumentów przez adwokata na żądanie klijenta 41
Zakaz reklamowania się adwokatów. 41
Uiszczanie opłat sądowych 43
Zalecenie używania papieru t. zw. znormalizowanego . 43

c. Orzecznictwo Rady na tle konkretnych przypadków.

Zakres kontroli władzy korporacyjnej 44
Sposób prowadzenia sprawy 44
Zastępowanie się w sprawie 45
Tajemnica zawodowa 45
Wolność słowa 47
Łączenie z adwokaturą innych zajęć i stanowisk . . 47
Stosunek do klijentów. 48
Stosunek do kolegów 50
Obrona z urzędu 51
Wynagrodzenie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych 52
Honorarjum adwokackie 54
Czynności pozazawodowe adwokatów. 55

5. Sądownictwo polubowne.

Organizacja sądownictwa polubownego 55
Działalność komisji do spraw sądownictwa polubownego 59
Zastępstwo stron przed komisją 60
Działalność Prezydjum Rady w zakresie polubownego załatwiania sporów 60

6. Działalność Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych.

a. Uwagi ogólne.

Ważniejsze sprawy 60

Str.

Kwestja powołania rzecznika do spraw szczególnej wagi . . . 61
Uprawnienia rzeczników dyscyplinarnych . . . 62

b. Dane statystyczne.

Sprawy do załatwienia 63
Sposób załatwienia 63
Zestawienie porównawcze 64

c. Orzecznictwo 64

7. Prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

Wspomnienie pozgonne 66

A. Lista adwokatów.

a. Sprawy o wpis na listę adwokatów.

Podania o wpis na listę 67
Sposób załatwienia 68
Zażalenia petentów do Sądu Najwyższego . . . 68
Zestawienie orzeczeń Sadu Najwyższego 69
Udział delegatów Rady w posiedzeniach Sądu Najwyższego 69

b. Wpisy i wykreślenia z listy.

Zestawienie ogólne 70
Obecny stan liczebny 70
Dane szczegółowe 70

B. Lista aplikantów adwokackich.

a. Sprawy o wpis na listę aplikantów.

Podania o wpis na listę 72
Zażalenia do Sądu Najwyższego 73

b. Wpisy i wykreślenia.

Zestawienie ogólne 73
Zestawienie szczegółowe 73
Obecny stan liczebny 74

C. Rozsiedlenie adwokatów i aplikantów adwokackich w okręgu Izby.

Wybór siedziby przez nowych adwokatów . . . 74
Zmiany siedziby adwokatów w obrębie Izby . . . 75
Wybór miejscowości przez aplikantów adwokackich . 75
Zestawienie zmian rozsiedlenia, wynikłych w ciągu okresu sprawozdawczego 76
Szczegółowy wykaz liczebny rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w Okręgu Izby Warszawskiej 77

D. Statystyka porównawcza. *Str.*

Zestawienie stanu liczebnego członków Izby . . . 79
Zestawienie wzrostu liczby członków Izby . . . 80
Zestawienie dopływu kandydatów do stanu adwokackiego z pośród aplikantów adwokackich i innych stanowisk 80
Zestawienie szczegółowe osób, wpisanych na listę z poza aplikantów adwokackich Izby 81

E. Orzecznictwo Rady Adwokackiej w sprawach, związanych z prowadzeniem listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

a. Warunki przyjęcia do adwokatury.

Art. 9 p. 2 pr. o u. a. 82
Art. 9 p. 4 pr. o u. a. 84
Art. 11 p. 3 pr. o u. a. 84
Art. 118 pr. o u. a. 85

b. Zmiana przez adwokatów miejsca siedziby.

Art. 22 pr. o u. a. 86

c. Wykreślanie adwokatów z listy.

Art. 46 p. 7 pr. o u. a. 87

d. Zaliczanie na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć.

Art. 104 pr. o u. a. 88
Art. 119 pr. o u. a. 88

Kierowanie wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich.

A. Przygotowanie do zawodu.

a. Patroni.

Udzielanie zezwoleń na podjęcie się obowiązków patrona 90
Zwalnianie od obowiązków patrona 91
Stosunek patrona do aplikanta 92
Dane statystyczne 92
Wykaz liczebny adwokatów, adwokatów-patronów i aplikantów adwokąckich 92

b. Seminarja.

Seminarja w Warszawie 93
Seminarja podgrupowe 95
Zamierzone wykłady z dziedziny etyki zawodowej . . 96
Seminarja w Łodzi 97

c. Aplikanci adwokaccy.

Używanie tytułu aplikanta adwokackiego 97
Zajęcia uboczne 97

B. Egzaminy. Str.

Dopuszczanie do ponownego egzaminu 99
Sesje egzaminacyjne 100
Wyniki egzaminów 102
Uroczyste ślubowania 102

9. Pomoc prawna dla ubogiej ludności.

a. Obrona z urzędu.
Dane statystyczne 102
Obrona z urzędu w sprawach cywilnych 103
Obrona z urzędu w postępowaniu egzekucyjnem . . 104
Obrona z urzędu w postępowaniu administracyjnem . 105
Kwestja zmiany trybu wyznaczania obrońców z urzędu w sprawach karnych 105
Wyznaczanie obrońców w sprawach przeciwko adwokatom 106
Obowiązki obrońców z urzędu 107

b. Bezpłatna konsultacja dla niezamożnej ludności.

Sprawa reformy 107
Konsultacja w Warszawie 109
Konsultacje na prowincji 110

10. Bibljoteka.

Kierownictwo 111
Zasoby 111
Zakupy 111
Dary 111
Czasopisma 112
Czytelnictwo 113
Pomieszczenie 113
Wydatki bibljoteczne 113

11. Zarząd funduszami i mieniem Izby.

a. Budżet.

Wykonanie budżetu 113
Preliminarz budżetowy 114

b. Działalność Głównej Komisji Zapomogowej 114

c. Fundusz zapomóg pośmiertnych.

Liczba uczestników 115
Grupy 115
Inkaso składek i wpisu jednorazowego 116
Wypłaty 116
Lokaty 116

d. Fundusz zapomóg ogólnych.

Pożyczki 117
Bezzwrotne zapomogi 118

III. Działalność Delegatów Rady Adwokackiej na prowincji.

Str.

1. Uwagi ogólne 119

2. Działalność Delegatury Łódzkiej . . . 121

Podział czynności 121
Skargi i zażalenia oraz działalność rzecznika dyscyplinarnego 122
Sądownictwo polubowne 122
Seminarja dla aplikantów adwokackich 122
Obrony z urzędu i poradnia dla niezamożnej ludności . 123
Działalność komisji podatkowej 123
Działalność komisji do walki z „pokątniarstwem" . . 124

IV. Działalność Sądu Dyscyplinarnego Izby.

1. Skład Sądu Dyscyplinarnego 125

2. Dane statystyczne.

Posiedzenia Sądu 125
Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych 126
Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych 127
Wyroki 127

3. Statystyka porównawcza.

Zestawienie porównawcze spraw, podlegających rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych 128
Zestawienie porównawcze spraw, podlegających rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych 128
Zestawienie porównawcze wyroków 129

4. Orzecznictwo.

Charakter postępowania dyscyplinarnego 129
Wolność słowa i pisma 130
Sposób obrony 131
Stosunek do sądów i urzędów 132
Stosunek do władz korporacyjnych 132
Stosunek do kolegów 133
Stosunek do klijentów 135
Zdobywanie klijenteli 136
Stosunek adwokatów-patronów do aplikantów . . . 137
Obrona z urzędu 137
Udział adwokata w czynnościach egzekucyjnych . . 138
Kancelarja adwokacka 139
Czynności pozazawodowe adwokatów 139

5. Współpraca Rady Adwokackiej z Sądem Dyscyplinarnym.

Rola rzeczników dyscyplinarnych 141
Koszty postępowania dyscyplinarnego 141

Str.

Rejestr dyscyplinarny 142
Zawiadamianie skarżących o wyniku postępowania dyscyplinarnego 143

Objaśnienie skrótów użytych w tekście sprawozdania 144
Wyjaśnienia do danych statystycznych, zawartych w sprawozdaniu 144

V. Sprawozdanie finansowe.

Dział I. Budżet.

1) Wykonanie budżetu 146
2) Porównanie wykonania budżetu za lata 1933/34 i 1934/35 148
3) Preliminarz budżetowy 150
4) Wydatki nieprzewidziane 151

Dział II. Bilans Izby Adwokackiej Warszawskiej (bez Funduszu Zapomóg Pośmiertnych).

1. Bilans 152
2. Aneksy:

a) papiery wartościowe 154
b) Fundusz zapomóg ogólnych 155
c) Rachunek wydawnictwa „Palestra" 156
d) Porównanie wpływów i wydatków czasopisma „Palestra" za lata 1933/34 i 1934/35 . . . 158

Dział III. Fundusz Zapomóg Pośmiertnych.

1. Bilans 160
2. Aneksy:

a) Zestawienie obrotów 162
b) Zestawienie przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych 164
c) papiery wartościowe 165

Dział IV. Bilans łączny 166